ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 16.5.2006
SEC(2006) 595

**ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

# ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

## Έκθεση παρακολούθησης
## Μαΐου 2006

{COM(2006) 214 τελικό}

**ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

# ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

## Έκθεση παρακολούθησης
## Μαΐου 2006

# ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ


1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ 4

2. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ 5

2.1. Γενική αξιολόγηση 13

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ 14

3.1. Γενική αξιολόγηση 19

4. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΕΟΥΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ 19

4.1. Κεφάλαια του *κεκτημένου* 20

4.1.1. Κεφάλαιο 1: Ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών 20

4.1.2. Κεφάλαιο 2: Ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων 21

4.1.3. Κεφάλαιο 3: Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών 21

4.1.4. Κεφάλαιο 4: Ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίων 23

4.1.5. Κεφάλαιο 5 – Εταιρικό δίκαιο 24

4.1.6. Κεφάλαιο 7: Γεωργία 25

4.1.7. Κεφάλαιο 8: Αλιεία 29

4.1.8. Κεφάλαιο 9: Πολιτική μεταφορών 30

4.1.9. Κεφάλαιο 10: Φορολογία 30

4.1.10. Κεφάλαιο 13: Κοινωνική πολιτική και απασχόληση 31

4.1.11. Κεφάλαιο 14: Ενέργεια 34

4.1.12. Κεφάλαιο 15: Βιομηχανική πολιτική 35

4.1.13. Κεφάλαιο 19: Τηλεπικοινωνίες και τεχνολογίες της πληροφορίας 35

4.1.14. Κεφάλαιο 21: Περιφερειακή πολιτική και συντονισμός διαρθρωτικών μέσων 36

4.1.15. Κεφάλαιο 22: Περιβάλλον 38

4.1.16. Κεφάλαιο 23: Προστασία του καταναλωτή και της υγείας 39

4.1.17. Κεφάλαιο 24: Συνεργασία στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων 40

4.1.18. Κεφάλαιο 25:Τελωνειακή ένωση 45

4.1.19. Κεφάλαιο 28:Δημοσιονομικός έλεγχος 46

4.2. Μετάφραση του *κεκτημένου* στη βουλγαρική γλώσσα 47

4.3. Γενική αξιολόγηση 47

# 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι διαπραγματεύσεις προσχώρησης με τη Βουλγαρία ολοκληρώθηκαν με επιτυχία το Δεκέμβριο του 2004. Η συνθήκη προσχώρησης υπεγράφη τον Απρίλιο του 2005 και έχει ήδη κυρωθεί από τη Βουλγαρία και 14 κράτη μέλη. Η συνθήκη προβλέπει ως ημερομηνία προσχώρησης την 1η Ιανουαρίου 2007, εκτός εάν το Συμβούλιο, ύστερα από σύσταση της Επιτροπής, αποφασίσει να την αναβάλει ως την 1η Ιανουαρίου 2008.

Μετά τη λήξη των διαπραγματεύσεων, η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε να συνεχίσει να παρακολουθεί στενά τις προετοιμασίες και τα επιτεύγματα της Βουλγαρίας και, για το σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να υποβάλλει ετήσιες εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο της χώρας όσον αφορά την προσχώρηση, συνοδευόμενες από συστάσεις, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Τον Οκτώβριο του 2005, η Επιτροπή υπέβαλε την πρώτη έκθεση, στην οποία φαίνεται ότι ήδη έχουν προχωρήσει ικανοποιητικά οι προετοιμασίες της Βουλγαρίας ενόψει της προσχώρησης και επισημαίνονται ορισμένοι τομείς στους οποίους θα πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για την ολοκλήρωση των προετοιμασιών. Η Επιτροπή αποφάσισε να εντείνει τις δραστηριότητες παρακολούθησης και να υποβάλει νέα έκθεση την άνοιξη του 2006.

Η παρούσα έκθεση αποτελεί επισκόπηση των προετοιμασιών της Βουλγαρίας ενόψει της προσχώρησης, με ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς που χρήζουν περαιτέρω βελτιώσεων, σύμφωνα με τα τρία κριτήρια προσχώρησης της Κοπεγχάγης. Ως εκ τούτου, η έκθεση περιλαμβάνει τρία κύρια μέρη.

- Το πρώτο μέρος εξετάζει τις πολιτικές πτυχές που κρίνεται ότι χρήζουν περαιτέρω βελτιώσεων.

- Το δεύτερο μέρος εξετάζει τις οικονομικές πτυχές που κρίνεται ότι χρήζουν περαιτέρω βελτιώσεων.

- Το τρίτο μέρος εξετάζει κατά πόσο η Βουλγαρία έχει τηρήσει τις δεσμεύσεις της και έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης.

Η έκθεση επισημαίνει την πρόοδο που έχει σημειωθεί από τον Οκτώβριο του 2005, καθώς και τα κενά που πρέπει να καλυφθούν στον τομέα των πολιτικών και στον τομέα της νομοθεσίας και της εφαρμογής της. Βάσει των στοιχείων αυτών, η Επιτροπή εξετάζει, σε χωριστή ανακοίνωση που υποβάλλεται μαζί με την παρούσα έκθεση, εάν θα πρέπει να συστήσει την αναβολή της ημερομηνίας προσχώρησης.

Η παρούσα έκθεση αντικατοπτρίζει την κατάσταση που επικρατούσε στα τέλη Απριλίου 2006 και βασίζεται σε ένα ευρύ φάσμα πηγών. Η Βουλγαρία κλήθηκε να προσκομίσει πληροφορίες σχετικά με το βαθμό ετοιμότητάς της ενόψει της προσχώρησης. Η έκθεση στηρίζεται επίσης σε στοιχεία που διαβιβάστηκαν στο πλαίσιο της συμφωνίας σύνδεσης, καθώς και σε διάφορες αξιολογήσεις ομοτίμων,[1] οι οποίες πραγματοποιήθηκαν για να αξιολογηθεί η διοικητι

[1] Οι αξιολογήσεις ομοτίμων είναι αξιολογήσεις που διενήργησαν εμπειρογνώμονες των κρατών μελών ώστε να αποφανθούν σχετικά με το βαθμό ετοιμότητας των υποψήφιων χωρών σε ειδικούς τομείς. Οι

κή ικανότητα της χώρας σε συγκεκριμένους τομείς. Ελήφθησαν υπόψη οι αποφάσεις του Συμ βουλίου και οι εκθέσεις[2] και τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η Επιτροπή βασί στηκε επίσης, κατά περίπτωση, στις εκτιμήσεις διαφόρων διεθνών οργανισμών, διεθνών οικο νομικών ιδρυμάτων και μη κυβερνητικών οργανώσεων.

## 2. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

*Εισαγωγή*

Η Επιτροπή εκτιμά ότι η Βουλγαρία πληροί τα πολιτικά κριτήρια προσχώρησης στην Ευρωπ αϊκή Ένωση, πράγμα που ίσχυε ήδη από το 1997.

Στόχος της παρούσας έκθεσης είναι να προβεί στην αξιολόγηση ορισμένων τομέων η περαιτέ ρω βελτίωση των οποίων κρίνεται αναγκαία στην έκθεση προόδου του Οκτωβρίου 2005. Επι σημαίνονται οκτώ τομείς: η μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, το δικαστικό σύστημα, η καταπολέμηση της διαφθοράς, η καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, η κακομεταχείριση κρατουμένων, οι συνθήκες διαβίωσης στις φυλακές, η προστασία του παιδιού, η μέριμνα για τα άτομα με αναπηρία και το σύστημα ψυχιατρικής περίθαλψης, καθώς και η προστασία και έ νταξη των μειονοτήτων.

Το παρόν τμήμα αξιολογεί τις εξελίξεις που έχουν σημειωθεί σε καθένα από αυτούς τους τομ είς μετά τη δημοσίευση της έκθεσης του Οκτωβρίου 2005, καθώς και το βαθμό ετοιμότητας τ ης Βουλγαρίας ενόψει της προσχώρησης.

*Δημόσια διοίκηση*

Από τη δημοσίευση της έκθεσης του Οκτωβρίου 2005, σημειώθηκε πρόοδος στους ακόλουθ ους τομείς.

Ο νόμος για τη διοίκηση τροποποιήθηκε το Μάρτιο του 2006 και θεσπίζεται πλέον σαφής διά κριση μεταξύ του πολιτικού και του διοικητικού επιπέδου στη δημόσια διοίκηση. Στόχος του νόμου είναι να αποσαφηνίσει τους ρόλους και τις αρμοδιότητες. Ρυθμίζει επίσης τη συμμετο χή των κρατικών λειτουργών στη διαχείριση ιδιωτικών εταιρειών και ενισχύει το ρόλο των επ ιθεωρήσεων. Το Μάρτιο του 2006, εγκρίθηκαν τροποποιήσεις στο δημοσιοϋπαλληλικό κώδι κα, ο οποίος προβλέπει ανταγωνιστική διαδικασία προσλήψεων, καθιερώνει την αρχή της κιν ητικότητας στη δημόσια διοίκηση και ενθαρρύνει την επιμόρφωση των δημοσίων υπαλλήλω ν. Το Μάρτιο του 2006, εγκρίθηκε επίσης ο κώδικας διοικητικής δικονομίας βάσει του οποίο υ θα συσταθούν τα διοικητικά δικαστήρια και θα διορισθούν οι δικαστές μέχρι το Δεκέμβριο του 2006.

Το Μάρτιο του 2006 εγκρίθηκε μια επικαιροποιημένη στρατηγική για την κατάρτιση των δημ οσίων υπαλλήλων και ένα σχετικό σχέδιο δράσης. Η στρατηγική εστιάζεται στην ενίσχυση τη ς αναγκαίας για την εφαρμογή του *κεκτημένου* διοικητικής ικανότητας, εξασφαλίζοντας τη συ μμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών στη διαδικασία διοικητικής μεταρρύθμισης και εν ισχύοντας την επαγγελματική ικανότητα και τα επαγγελματικά προσόντα.

Ανεπίλυτα παραμένουν, ωστόσο, ορισμένα εκκρεμή ζητήματα.

---

εμπειρογνώμονες αυτοί είναι υπεύθυνοι για το περιεχόμενο των εκθέσεών τους.

[2] Εισηγητής είναι ο κ. van Orden.

Δεν εγκρίθηκε η στρατηγική αποκέντρωσης η οποία στοχεύει στην περαιτέρω αποκέντρωση των εξουσιών και των οικονομικών πόρων από τις κεντρικές προς τις περιφερειακές και δημοτικές αρχές.

Γενικά, η Βουλγαρία έχει σημειώσει ικανοποιητική πρόοδο στον τομέα της δημόσιας διοίκησης και, εάν συνεχίσει να ακολουθεί την τρέχουσα πορεία μεταρρυθμίσεων, θα διαθέτει σύντομα αποτελεσματική δημόσια διοίκηση.

*Δικαστικό σύστημα*

Από τη δημοσίευση της έκθεσης του Οκτωβρίου 2005, σημειώθηκε πρόοδος στους ακόλουθους τομείς.

Το Δεκέμβριο του 2005, ο Υπουργός Δικαιοσύνης εκπόνησε σχέδιο δράσης για την υλοποίηση της στρατηγικής μεταρρυθμίσεων κατά την περίοδο 2006-2007. Το Μάρτιο του 2006, η κυβέρνηση ενέκρινε έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της στρατηγικής των μεταρρυθμίσεων στο δικαστικό τομέα. Όσον αφορά το προδικαστικό στάδιο, τον Ιανουάριο του 2006 καταρτίστηκε μηχανισμός παρακολούθησης της επάρκειας του νέου ποινικού κώδικα ο οποίος τέθηκε σε ισχύ τον Απρίλιο του 2006. Τέθηκε σε εφαρμογή ένα σχέδιο δράσης για την κατάρτιση των δικαστών όσον αφορά την εφαρμογή του νέου ποινικού κώδικα. Ο νόμος για το ευεργέτημα πενίας και τη νομοθεσία εφαρμογής του, περιλαμβανομένων των τελών νομικής αρωγής, τέθηκε σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2006. Συγκροτήθηκε εθνική υπηρεσία νομικής αρωγής με προϋπολογισμό άνω των 3 εκατ. ευρώ. Το Φεβρουάριο του 2006, εγκρίθηκε νομοθεσία για την εφαρμογή του νόμου περί ιδιωτικών οργάνων επιβολής του νόμου. Το 2006 ο προϋπολογισμός αυξήθηκε κατά 18% και υπερέβη τα 136 εκατ. ευρώ. Ο προϋπολογισμός του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου τριπλασιάστηκε σχεδόν και σήμερα εγγίζει τα 4 εκατ. ευρώ. Τον Απρίλιο του 2006, το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο αποφάσισε να αυξήσει κατά δέκα τον αριθμό των δικαστών του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου και κατά οκτώ τον αριθμό των εισαγγελέων της ανώτατης διοικητικής εισαγγελικής αρχής. Οι τροποποιήσεις του νόμου περί δικαστικής εξουσίας, οι οποίες εγκρίθηκαν τον Απρίλιο του 2006, προβλέπουν την εφαρμογή της αρχής του ανταγωνισμού κατά την πρόσληψη των δικαστών. Οι αρμοδιότητες της ανακριτικής υπηρεσίας μειώθηκαν και περίπου 700 ανακριτές αναλαμβάνουν πλέον εισαγγελικά καθήκοντα.

Οι πρόσφατα εγκριθείσες τροποποιήσεις του νόμου περί δικαστικής εξουσίας θεσπίζουν στη νομοθεσία την τυχαία ανάθεση υποθέσεων σε δικαστήρια, εισαγγελικές αρχές και ανακριτικές υπηρεσίες. Το νέο δικαστικό σύστημα ΤΠ για την τυχαία ανάθεση υποθέσεων δοκιμάστηκε τον Ιανουάριο του 2006 και το λογισμικό λειτουργίας του βρίσκεται στη διάθεση του 90% των δικαστηρίων.

Ο προϋπολογισμός του Εθνικού Ιδρύματος Δικαιοσύνης αυξήθηκε το 2006 κατά 80% περίπου υπερβαίνοντας το 1,15 εκατ. ευρώ, επιτρέποντας έτσι να δοθεί μεγαλύτερο βάρος στη δημιουργία επαρκούς ικανότητας εξειδικευμένης κατάρτισης, περιλαμβανομένης της κατάρτισης των δικαστικών υπαλλήλων. Το 2005, ο αριθμός των καταρτισθέντων αυξήθηκε κατά 50% περίπου υπερβαίνοντας ελαφρά τα 2000 άτομα. Το Φεβρουάριο του 2006, ο νεοεκλεγείς γενικός εισαγγελέας απέσυρε το αίτημα του Συνταγματικού Δικαστηρίου να ελεγχθεί η νομιμότητα του νόμου περί κατάσχεσης προϊόντων εγκλήματος, ώστε να καταστεί εφικτή η έναρξη ισχύος του νόμου.

Το Μάρτιο του 2006 εγκρίθηκαν τροποποιήσεις του Συντάγματος βάσει των οποίων θεσπίζετ

αι η αρμοδιότητα της εισαγγελικής αρχής να διενεργεί έρευνες και προβλέπεται ότι στο Σύντ αγμα θα γίνεται μνεία του Διαμεσολαβητή. Το Μάρτιο του 2006, εγκρίθηκε ο νέος διοικητικ ός κώδικας, ο οποίος προβλέπει την ίδρυση 29 νέων διοικητικών δικαστηρίων.

Ωστόσο, υπάρχουν ακόμη ορισμένα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Οι νεοεγκριθείσες συνταγματικές τροποποιήσεις επιτρέπουν στον Υπουργό Δικαιοσύνης να δ ιαδραματίζει κάποιο ρόλο στην κατάρτιση του προϋπολογισμού, στην εκπαίδευση των δικασ τών, στις προαγωγές, τις απολύσεις, καθώς και σε άλλες αποφάσεις που αφορούν τους ανθρώ πινους πόρους, στη διαχείριση της υποδομής των δικαστηρίων και στη δικαστική διαδικασία. Παρότι το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο (ΑΔΣ) διατηρεί τον τελικό λόγο σε όλα αυτά τα σ ημαντικά θέματα, ο ρόλος του αποδυναμώνεται από το γεγονός ότι δεν είναι μόνιμο σώμα. Τ α μέλη του είναι δικαστές πλήρους απασχόλησης, οι οποίοι συχνά προεδρεύουν σε δικαστήρι α, εισαγγελικές αρχές ή ανακριτικά γραφεία, πράγμα που συνεπάγεται αξιοσημείωτο όγκο αρ μοδιοτήτων. Για το λόγο αυτό και δεδομένου ότι διαθέτει μόνο 65 μέλη, παραμένει σημαντικ ή πρόκληση για το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο να λειτουργεί στην πράξη ως αντίβαρο το υ Υπουργείου Δικαιοσύνης και να συμβάλλει ουσιαστικά στη διαμόρφωση πολιτικής κατά τη ν περαιτέρω μεταρρύθμιση του συστήματος δικαιοσύνης. Στο πλαίσιο αυτό, οι συνταγματικέ ς τροποποιήσεις περιέχουν ορισμένες ασάφειες όσον αφορά τις εγγυήσεις ανεξαρτησίας της δικαστικής εξουσίας. Όλες οι ασάφειες θα πρέπει να εξαλειφθούν.

Όσον αφορά το στάδιο της προδικασίας, εξακολουθούν να παρατηρούνται σοβαρές καθυστε ρήσεις όσον αφορά το οργανωμένο και το οικονομικό έγκλημα, καθώς και υποθέσεις διαφθο ράς, όπου ο τυπολατρικός χαρακτήρας του ποινικού κώδικα που ίσχυε μέχρι τα τέλη Απριλίο υ εμπόδιζε τον οριστικό διακανονισμό των διαφορών εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος. Ο αντίκτυπος του νέου ποινικού κώδικα θα απαιτήσει στενή παρακολούθηση. Θα πρέπει ακό μη να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα λογοδοσίας, διαφάνειας και εσωτερικής διαχείρισης τ ης εισαγγελικής υπηρεσίας. Χρήσιμο πρώτο βήμα κατά τη μεταρρύθμιση της εισαγγελικής υπ ηρεσίας θα αποτελέσει ο εξαγγελθείς λογιστικός έλεγχος.

Ο νέος αστικός κώδικας δεν έχει ακόμη εγκριθεί. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η εφαρμογή της εκδοθείσας το 2005 νομοθεσίας γίνεται με αργούς ρυθμούς λόγω των καθυστερήσεων που π αρατηρούνται μεταξύ του χρόνου έναρξης ισχύος του πρωτογενούς δικαίου και του χρόνου ε φαρμογής του.

Η τυχαία ανάθεση των υποθέσεων και η εγκατάσταση του κατάλληλου συστήματος πληροφο ρικής πρέπει να επεκταθούν σε ολόκληρη τη χώρα. Όσον αφορά τη λειτουργία του δικαστικο ύ συστήματος, δεν ελήφθη καμία οριστική απόφαση σχετικά με την ίδρυση ειδικών δικαστηρ ίων ή τη μείωση του αριθμού των δικαστηρίων. Θα πρέπει πλέον να εφαρμοστούν οι νέες δια τάξεις σχετικά με την πρόσληψη των δικαστών κατόπιν διαγωνισμού. Δεν υφίσταται ακόμη έ νας ενιαίος μηχανισμός με καθορισμένα κριτήρια αξιολόγησης της ποιότητας του έργου των δικαστών. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο δεν διαθέτει ειδικευμένο τμήμα αρμόδιο για τη ν εκτέλεση αυτού του έργου. Η διαφθορά στους κόλπους του δικαστικού σώματος παραμένει σοβαρό πρόβλημα.

Σε γενικές γραμμές, έχει επιτευχθεί περιορισμένη πρόοδος τόσο από την άποψη της ποιότητα ς και ευθύνης της δικαιοσύνης, όσο και από την άποψη των θεσμικών σχέσεων εκτελεστικής και δικαστικής εξουσίας. Η Βουλγαρία θα πρέπει να ολοκληρώσει τη μεταρρύθμιση του δικα στικού συστήματος, να εξασφαλίσει απτά αποτελέσματα και να λάβει τα αναγκαία συμπληρω ματικά μέτρα που θα εγγυώνται την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης.

*Μέτρα κατά της διαφθοράς*

Από τη δημοσίευση της έκθεσης του Οκτωβρίου 2005, σημειώθηκε πρόοδος στους ακόλουθ ους τομείς.

Το Δεκέμβριο του 2005, το Συμβούλιο Υπουργών εξέδωσε κώδικα δεοντολογίας, ο οποίος δι έπει τις εργασίες των μελών της κυβέρνησης και άλλων πολιτικά διορισμένων λειτουργών τη ς εκτελεστικής εξουσίας. Σύμφωνα με τον ανωτέρω κώδικα, οι υπάλληλοι πρέπει να δηλώνο υν και να καταχωρίζουν τα οικονομικά τους συμφέροντα, απαγορεύεται να συμμετέχουν ως εταίροι σε επιχειρήσεις, δεν επιτρέπεται να εργάζονται ως εξωτερικοί συνεργάτες, είναι υπόλ ογοι για τη διαχείριση των πόρων που τους ανατίθενται και πρέπει να λαμβάνουν τα αναγκαί α μέτρα ώστε να αποτρέπουν τις φαύλες πρακτικές στους φορείς που υπάγονται στην αρμοδι ότητά τους.

Το Δεκέμβριο του 2005, δημοσιεύτηκε έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματα εφαρμογής του σχεδίου δράσης κατά της διαφθοράς για την περίοδο 2004-2005. Στην έκθεση απαριθμούνται τα μέτρα που ελήφθησαν για την παρεμπόδιση της διαφθοράς στη δημόσια διοίκηση. Τον Ιαν ουάριο του 2006, κατόπιν διαβουλεύσεων με μη κυβερνητικές οργανώσεις, εγκρίθηκε η στρα τηγική για την καταπολέμηση της διαφθοράς που καλύπτει την περίοδο 2006-2008, καθώς κα ι ένα συνοδευτικό σχέδιο δράσης. Η στρατηγική και το σχέδιο δράσης παρέχουν ένα ολοκλη ρωμένο πλαίσιο για την καταπολέμηση της διαφθοράς και επικεντρώνονται σε μεγάλο βαθμό στην καταπολέμηση της διαφθοράς υψηλού επιπέδου. Μετά τις τροποποιήσεις που επήλθαν τ ον Απρίλιο του 2006 στο νόμο για το πόθεν έσχες υψηλόβαθμων κρατικών αξιωματούχων, η Εθνική Υπηρεσία Λογιστικού Ελέγχου υποχρεούται να δημοσιεύει ετησίως κατάλογο των ατ όμων που δεν συμμορφώνονται με την υποχρέωση να δηλώνουν τα περιουσιακά τους στοιχεί α, ενώ αυξήθηκαν τα πρόστιμα μη συμμόρφωσης.

Τον Ιανουάριο του 2006, συγκροτήθηκε συμβούλιο που θα εξασφαλίζει τον καλύτερο συντο νισμό μεταξύ των επιτροπών της Εθνοσυνέλευσης, του Συμβουλίου Υπουργών και του Ανώτ ατου Δικαστικού Συμβουλίου στον τομέα καταπολέμησης της διαφθοράς. Το Υπουργείο Υγε ίας έλαβε πρόσθετα μέτρα για την παρακολούθηση και τον έλεγχο των ιδρυμάτων υγειονομικ ής περίθαλψης σχετικά με τον κίνδυνο διαφθοράς μικρής κλίμακας. Στο κοινοβούλιο δημιου ργήθηκε επιτροπή δεοντολογίας.

Το Μάρτιο του 2006, εγκρίθηκαν συνταγματικές τροποποιήσεις που καθιστούν τους βουλευτ ές υπόλογους για όλα τα είδη αξιόποινων πράξεων και επιτρέπουν την άρση της ασυλίας ενό ς μέλους του κοινοβουλίου εφόσον δώσει τη γραπτή του συγκατάθεση για την κίνηση της δι αδικασίας. Ο γενικός εισαγγελέας διατηρεί το μονοπώλιο της πρωτοβουλίας να ζητεί την άρσ η της ασυλίας ενός μέλους του κοινοβουλίου. Από το Φεβρουάριο του 2006, έχουν κατατεθε ί δέκα αιτήσεις για την άρση της βουλευτικής ασυλίας. Πέντε βουλευτές αποποιήθηκαν οικει οθελώς την ασυλία τους, ενώ η ασυλία ενός έκτου ήρθη με ψήφο του κοινοβουλίου, παρέχον τας έτσι στο δικαστήριο τη δυνατότητα να κινήσει επίσημη διαδικασία για εικαζόμενη διαφθ ορά. Το Μάρτιο του 2006, ο γενικός εισαγγελέας κατέθεσε ακόμη μία αίτηση άρσης της ασυ λίας και τον Απρίλιο του 2006 άλλες οκτώ. Πέντε από τους ενδιαφερόμενους έδωσαν εν τω μεταξύ γραπτή συγκατάθεση για την άρση της ασυλίας τους.

Στα τέλη Μαρτίου 2006, ιδρύθηκε ένα εξειδικευμένο τμήμα στους κόλπους της υπηρεσίας Γε νικής Εισαγγελίας με κύριο έργο να καθοδηγεί και να εποπτεύει την προδικαστική διαδικασία σε υποθέσεις που σχετίζονται με το οργανωμένο έγκλημα και τη διαφθορά.

Από το 1999 μέχρι τα τέλη του 2005, καταχωρίστηκαν τριάντα πέντε απαγγελίες κατηγορίας κατά πολιτικών υψηλού επιπέδου. Από τον Οκτώβριο του 2005, έχουν εκδοθεί καταδικαστικές αποφάσεις κατά πρώην μελών της κυβέρνησης, κατά πέντε δικαστών και ενός δικαστικού επιμελητή, για τις οποίες έχει ασκηθεί έφεση. Κατά την ίδια περίοδο, καταγράφονται τρεις ορι στικές καταδίκες για διαφθορά μεσαίου επιπέδου που αφορούν δημοσίους υπαλλήλους.

Ανεπίλυτα παραμένουν, ωστόσο, ορισμένα εκκρεμή ζητήματα.

Η διοικητική ικανότητα και, πιο συγκεκριμένα, η ικανότητα συντονισμού της επιτροπής για την πρόληψη και την εξάλειψη της διαφθοράς, την οποία διευθύνει πλέον ο Υπουργός Εσωτερικών και η οποία υπάγεται στο Συμβούλιο Υπουργών, χρήζει εν γένει περαιτέρω βελτίωσης. Ισχνός παραμένει μέχρι σήμερα ο απολογισμός των ληφθέντων μέτρων για την καταπολέμηση της διαφθοράς υψηλού επιπέδου και, κατά συνέπεια, θα πρέπει να παρακολουθείται στενά η εφαρμογή της νέας στρατηγικής και του σχεδίου δράσης. Η εφαρμογή του νόμου για το πόθεν έσχες (δημοσιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων υψηλόβαθμων κρατικών λειτουργών) απαιτεί βελτίωση της ικανότητας της Εθνικής Υπηρεσίας Λογιστικού Ελέγχου να επαληθεύει τις δηλώσεις των περιουσιακών στοιχείων. Οι πρόσφατες τροποποιήσεις του νόμου απαιτούν εκ των προτέρων άδεια για τη δημοσίευση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης δηλώσεων περιουσιακών στοιχείων και εισοδήματος. Ο νόμος για τα πολιτικά κόμματα δεν καλύπτει δωρεές εις είδος. Οι δωρεές πολιτικών ιδρυμάτων προς πολιτικά κόμματα δεν υπόκεινται σε έλεγχο από την Εθνική Υπηρεσία Λογιστικού Ελέγχου. Τα πολιτικά κόμματα δεν είναι υποχρεωμένα να δημοσιοποιούν τους χορηγούς τους. Σπάνιες παραμένουν οι απαγγελίες κατηγοριών, οι διώξεις, οι δίκες, οι καταδίκες και οι αποτρεπτικές ποινές για διαφθορά υψηλού επιπέδου. Η διαφθορά μικρής κλίμακας παραμένει πρόβλημα για τομείς όπως η υγεία και η εκπαίδευση. Θα πρέπει να ενισχυθεί η ικανότητα της επιτροπής για την πρόληψη και την εξάλειψη της διαφθοράς ώστε να επιτελέσει αποτελεσματικά το ρόλο της.

Σε γενικές γραμμές, έχει επιτευχθεί πρόοδος στον τομέα καταπολέμησης της διαφθοράς. Η Βουλγαρία θα πρέπει όμως να παρουσιάσει απτά αποτελέσματα καταπολέμησης της διαφθοράς, ιδίως της διαφθοράς υψηλού επιπέδου.

*Εμπορία ανθρώπων*

Από τη δημοσίευση της έκθεσης του Οκτωβρίου 2005, σημειώθηκε πρόοδος στους ακόλουθους τομείς.

Πρόσφατα καταρτίστηκε η εθνική επιτροπή κατά της εμπορίας ανθρώπων και δημοσιοποίησε την πολιτική της. Ο νόμος σχετικά με τα βουλγαρικά έγγραφα αναγνώρισης της ταυτότητας τροποποιήθηκε ώστε να αποτρέψει τα ταξίδια ασυνόδευτων παιδιών στο εξωτερικό για εγκληματικούς σκοπούς, καθώς και την εμπορία παιδιών. Η αυξημένη συνεργασία με τα κράτη μέλη για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων οδήγησε στην εξάρθρωση δικτύων εμπορίας γυναικών. Με πολλά κράτη μέλη συνήφθησαν συμφωνίες συνεργασίας. Η Βουλγαρία έχει δρομολογήσει το πρόγραμμα προστασίας μαρτύρων και ήδη έχει χορηγηθεί προστασία σε τέσσερα άτομα.

Ανεπίλυτα παραμένουν, ωστόσο, ορισμένα εκκρεμή ζητήματα.

Όσον αφορά την εμπορία ανθρώπων, η Βουλγαρία παραμένει χώρα διέλευσης και, σε μικρότερο βαθμό, χώρα προέλευσης. Οξυμένο έχει καταστεί το πρόβλημα της εμπορίας νεογέννητων βρεφών στο πλαίσιο της οποίας έγκυες γυναίκες μεταβαίνουν στο εξωτερικό για να γεννήσ

ουν. Η απουσία αξιόπιστων μηχανισμών καταγραφής οδηγεί σε έλλειψη σαφούς πληροφόρη σης σχετικά με τα θύματα εμπορίας και τον αριθμό των εξαφανισθέντων ατόμων. Ελλιπής πα ραμένει η εφαρμογή του νόμου για τα βουλγαρικά έγγραφα αναγνώρισης της ταυτότητας. Πε ριορισμένη είναι επίσης η εφαρμογή του προγράμματος προστασίας μαρτύρων.

Περιορισμένη είναι συνολικά η πρόοδος που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την εμπορία ανθρώ πων.

*Κακομεταχείριση κατά την κράτηση και συνθήκες φυλάκισης*

Από τη δημοσίευση της έκθεσης του Οκτωβρίου 2005, έχει επιτευχθεί πρόοδος στους ακόλο υθους τομείς.

Μείωση εμφανίζει, σε ορισμένες περιοχές, ο αριθμός των κρουσμάτων κακής μεταχείρισης α πό όργανα επιβολής του νόμου. Σε ορισμένα σωφρονιστικά καταστήματα βελτιώθηκαν κάπω ς οι συνθήκες διαβίωσης των φυλακισμένων. Θεσπίστηκαν συμβούλια δικαστικής επιτήρηση ς σε κάθε υπηρεσία δικαστικής επιτήρησης, ενώ συνεχίζεται η κατάρτιση.

Ανεπίλυτα παραμένουν, ωστόσο, ορισμένα εκκρεμή ζητήματα.

Εξακολουθούν να υπάρχουν κρούσματα κακής μεταχείρισης κρατουμένων από το προσωπικ ό των υπηρεσιών καταστολής, ιδίως υπερβολική χρήση βίας και πυροβόλων όπλων. Δεν υπά ρχει ενιαίος ορισμός των βασανιστηρίων στο πνεύμα της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών γι α την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης και ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμ ωρίας. Εξακολουθούν να υπάρχουν περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν τηρούνται πλήρως οι ενδ εδειγμένες μεταθανάτιες διαδικασίες και οι διαδικασίες έρευνας. Δεν έχουν επίσης ακόμη θεσ πιστεί οι κανόνες και διαδικασίες που θα διέπουν τη λειτουργία των συμβουλίων δικαστικής επιτήρησης.

Σε γενικές γραμμές, σημειώθηκε πρόοδος όσον αφορά την καταπολέμηση της κακής μεταχεί ρισης κατά την προσωρινή κράτηση και τις συνθήκες φυλάκισης.

*Προστασία του παιδιού*

Από τη δημοσίευση της έκθεσης του Οκτωβρίου 2005, σημειώθηκε πρόοδος στους ακόλουθ ους τομείς.

Στις αρχές του 2006, η Βουλγαρία κύρωσε τη σύμβαση της Χάγης για την προστασία του παι διού. Εγκρίθηκαν οι τροποποιήσεις στο νόμο για τη διατροφή των παιδιών, καθώς και το εθνι κό πρόγραμμα του 2006 για την προστασία του παιδιού. Το πρόγραμμα αυτό επιδιώκει να υπ οκαταστήσει με άλλους τρόπους την τοποθέτηση παιδιών σε ιδρύματα και να βελτιώσει τις σ υνθήκες λειτουργίας των ιδρυμάτων παιδικής μέριμνας. Θίγει το πρόβλημα των παιδιών του δρόμου και το πρόβλημα της κακοποίησης και εκμετάλλευσης των παιδιών και διασφαλίζει τ ην ισότητα πρόσβασης στην εκπαίδευση και τη θέσπιση ενός εθνικού συστήματος ενημέρωσ ης για την προστασία του παιδιού. Παρέχει τη νομική βάση για την τοποθέτηση των παιδιών σε ανάδοχες οικογένειες στη Βουλγαρία, και επιδιώκει την ενίσχυση της αποϊδρυματοποίηση ς, καθώς και την παροχή εναλλακτικών κοινωνικών υπηρεσιών. Θεσπίζει, επίσης, το νομικό πλαίσιο για την ενίσχυση των μηχανισμών ελέγχου και κυρώσεων.

Η κυβέρνηση ενέκρινε, εξάλλου, τον Απρίλιο του 2006, την έννοια της αποϊδρυματοποίησης των ειδικών ιδρυμάτων για παιδιά και των κοινωνικών ιδρυμάτων για ηλικιωμένους με αναπ

ηρία. Η έννοια αυτή ορίζει τους στόχους της διαδικασίας αποϊδρυματοποίησης, καθώς και τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές για την υλοποίησή της. Σε ορισμένες περιπτώσεις βελτιώθη καν οι συνθήκες διαβίωσης στα ιδρύματα για παιδιά, ενώ το 2005 μειώθηκε ελαφρά ο αριθμό ς των ατόμων που διαμένουν σε ιδρύματα, εξαιρουμένων των ιδρυμάτων που υπάγονται στο Υπουργείο Υγείας. Η ανάπτυξη υπηρεσιών εναλλακτικής μέριμνας εξακολουθεί να επαφίεται κυρίως στις μη κυβερνητικές οργανώσεις. Δύο ιδρύματα έκλεισαν, ενώ αρκετά βρίσκονται υπ ό αναδιάρθρωση. Η διεθνής υιοθεσία μειώθηκε (101 περιπτώσεις το 2005 έναντι 217 το 2004), ενώ αυξήθηκε ο αριθμός των εγχώριων υιοθεσιών. Καταρτίστηκε μητρώο εξαφανισθέ ντων ατόμων σύμφωνα με τη συμφωνία του Σένγκεν.

Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένα προβλήματα που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Σε πολλά ιδρύματα, οι συνθήκες διαβίωσης και υγιεινής βρίσκονται σε πολύ χαμηλό επίπεδο. Οι υπηρεσίες προστασίας του παιδιού και κοινωνικής πρόνοιας δεν διαθέτουν πάντοτε αξιόπι στο σύστημα ελέγχου και παρακολούθησης ώστε να διαπιστώνεται η εφαρμογή των συστάσε ών τους. Υψηλός παραμένει ο αριθμός των παιδιών που διαμένουν σε ιδρύματα. Δεν υφίστατ αι ακόμη κεντρική βάση δεδομένων για τις εγχώριες υιοθεσίες. Οι διαδικασίες υιοθεσίας εξα κολουθούν να στερούνται διαφάνειας, ιδίως σε διεθνές επίπεδο.

Περιορισμένη παραμένει η πρόοδος στον τομέα της προστασίας του παιδιού. Προτεραιότητα αποτελεί η λειτουργία εναλλακτικών συστημάτων προστασίας, ενώ θα πρέπει να βελτιωθεί η ικανότητα των αρμόδιων υπηρεσιών να ασκούν έλεγχο.

*Η μέριμνα προς τα άτομα με αναπηρία και το σύστημα ψυχιατρικής περίθαλψης*

Από τη δημοσίευση της έκθεσης του Οκτωβρίου 2005, σημειώθηκε πρόοδος στους ακόλουθ ους τομείς.

Το Δεκέμβριο του 2005, η κυβέρνηση ενέκρινε σχέδιο δράσης σχετικά με την παροχή ίσων ε υκαιριών προς τα άτομα με αναπηρία για την περίοδο 2006-2007. Το σχέδιο στοχεύει στη βε λτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων με αναπηρία και στην καταπολέμηση του κοινωνικο ύ τους αποκλεισμού. Εγκρίθηκε πρόγραμμα για την περίοδο 2006–2008 για τη βελτίωση της κατάστασης των ηλικιωμένων με πνευματική αναπηρία οι οποίοι διαμένουν σε ιδρύματα. Τα σχέδια αυτά εντάσσονται στο συνολικό πολιτικό πλαίσιο της κυβέρνησης. Το Φεβρουάριο το υ 2006, τροποποιήθηκε ο νόμος περί ένταξης των ατόμων με αναπηρία ώστε να μπορούν να λαμβάνουν μηνιαίο επίδομα κοινωνικής ένταξης. Ο αριθμός των ατόμων με αναπηρία που λα μβάνουν το επίδομα αυξήθηκε σημαντικά μεταξύ Αυγούστου 2005 (180.000 άτομα) και Δεκε μβρίου 2005 (430.000 άτομα). Εξάλλου, το εθνικό πρόγραμμα «Βοήθεια προς τα άτομα με α ναπηρία» τροποποιήθηκε ούτως ώστε κοινωνικοί λειτουργοί να τίθενται στη διάθεση των ατό μων που εντάχθηκαν πρόσφατα σε οικογένειες.

Το Υπουργείο Υγείας και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Πολιτικής συνήψαν συμφ ωνία για το συντονισμό της δράσης τους στον τομέα της ψυχικής υγείας.

Ανεπίλυτα παραμένουν, ωστόσο, ορισμένα εκκρεμή ζητήματα.

Στις περιπτώσεις ιδρυματοποίησης θα πρέπει να εφαρμόζονται συστηματικά οι ενδεδειγμένες ιατρικές και νομικές διαδικασίες. Οι κοινοτικές υπηρεσίες δεν είναι ακόμη επαρκώς ανεπτυγ μένες. Η σχολική ένταξη των παιδιών με αναπηρία καθυστερεί. Πολλά ιδρύματα για ψυχικά ν οσούντες είναι υπερπλήρη, παρέχουν οικτρές συνθήκες διαβίωσης και δεν διαθέτουν τις κατά λληλες υπηρεσίες.

Δεν έχει τεθεί ακόμη σε ισχύ το σύστημα επανένταξης ατόμων με αναπηρία. Θα πρέπει να συ νεχιστεί πιο σθεναρά η αποϊδρυματοποίηση και η καταπολέμηση των προκαταλήψεων. Οι το πικές δομές περίθαλψης των ψυχικά αναπήρων αναπτύσσονται με αργούς ρυθμούς. Το σύστη μα επανένταξης ατόμων με αναπηρία ή ψυχικές διαταραχές δεν έχει τεθεί ακόμη σε ισχύ. Θα πρέπει να υπάρξει έλεγχος και ενθάρρυνση για την εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με την ψυχιατρική περίθαλψη.

Σε γενικές γραμμές, έχει σημειωθεί πρόοδος στον τομέα αυτόν. Θα πρέπει, ωστόσο, να κατα βληθούν περαιτέρω προσπάθειες για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης στα ιδρύματα και της κατάστασης των ατόμων με ειδικές ανάγκες και εκείνων που εμφανίζουν ψυχικές διαταρ αχές. Θα πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για τη δημιουργία εναλλακτικών υπηρεσιών και τη βελτίωση του ελέγχου.

*Προστασία και ένταξη των μειονοτήτων*

Από τη δημοσίευση της έκθεσης του Οκτωβρίου 2005, σημειώθηκε πρόοδος στους ακόλουθ ους τομείς.

Εκπονήθηκε το εθνικό σχέδιο δράσης για τη δεκαετία ένταξης των Ρομ 2005-2015. Οι περισ σότερες από τις ολοένα πολλαπλασιαζόμενες υποθέσεις που χειρίστηκε η επιτροπή προστασί ας κατά των διακρίσεων, μετά τη σύστασή της το Νοέμβριο του 2005, αφορούσαν τις εθνοτι κές διακρίσεις. Τον Ιανουάριο του 2006, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Πολιτικής αναγνώρισε το επάγγελμα του «βοηθού δασκάλου». Το Μάρτιο του 2006, η κυβέρνηση ενέκ ρινε εθνικό πρόγραμμα βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης των Ρομ για την περίοδο 2005-2015. Ο προϋπολογισμός που διατέθηκε γι' αυτή τη δεκαετή περίοδο προσεγγίζει τα 630 εκα τ. ευρώ, το 40% των οποίων προέρχεται από τον εθνικό προϋπολογισμό. Ιδιαίτερα καρποφόρ ες εξακολουθούν να αποδεικνύονται οι πρωτοβουλίες για την προσέλκυση των παιδιών Ρομ στα σχολεία και την παραμονή τους σε αυτά. Συνεχίζονται τα εθνικά προγράμματα απασχόλη σης που απευθύνονται κυρίως σε ανειδίκευτους μακροχρόνια ανέργους, τα οποία αφορούν κ υρίως τους Ρομ.

Οι τροποποιήσεις που επήλθαν στον κανονισμό για τη διάρθρωση των δραστηριοτήτων του ε θνικού συμβουλίου συνεργασίας σε εθνοτικά και δημογραφικά θέματα εξασφάλισαν την ελα φρά ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των δημόσιων υπηρεσιών που ασχολούνται με τα θ έματα των μειονοτήτων. Συγκροτήθηκαν τα περισσότερα περιφερειακά συμβούλια που ασχο λούνται με εθνοτικά και δημογραφικά θέματα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι ΜΚΟ αντιμετωπ ίζουν με επιτυχία το πραγματικό πρόβλημα του διαχωρισμού που παρατηρείται στα σχολεία τ ης Βουλγαρίας.

Υπάρχουν, ωστόσο, ακόμη ορισμένα προβλήματα που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Θα πρέπει να ληφθούν συμπληρωματικά μέτρα ώστε να ενεργοποιηθεί η εφαρμογή του σχεδί ου δράσης για τη δεκαετία ένταξης των Ρομ 2005-2015. Η επιτροπή προστασίας κατά των δι ακρίσεων δεν διαθέτει ακόμη τους κατάλληλους πόρους και δεν βρίσκεται σε πλήρη επιχειρη σιακή ετοιμότητα. Πρέπει να αναπτύξει μια στρατηγική προσέγγιση όσον αφορά τις ανακύπτ ουσες διαφορές και να επιδείξει μεγαλύτερο δυναμισμό όσον αφορά την πρόληψη, την κατάρ τιση και τις ενέργειες ευαισθητοποίησης *(βλ. επίσης κεφάλαιο 13: Κοινωνική πολιτική και απ ασχόληση)*.

Δεν έχουν ακόμη καθοριστεί τα επαγγελματικά χαρακτηριστικά ούτε ο προϋπολογισμός που

θα διατεθεί για τους βοηθούς δασκάλους. Τα μέτρα σχολικής ένταξης των παιδιών Ρομ δεν α φορούν τους μαθητές των υψηλότερων βαθμίδων της εκπαίδευσης. Τα μέτρα αυτά παραμένο υν συχνά περιορισμένα λόγω ελλιπούς χρηματοδότησης. Πολλοί Ρομ δεν έχουν ακόμη την κ ατάλληλη πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας. Περιορισμένη παραμένει η προώθηση της κοινω νικής ένταξής τους. Θα πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες ένταξης ευπαθών ομάδων, και ιδί ως των Ρομ, στην αγορά εργασίας με την παροχή μεγαλύτερης πρόσβασης σε μέτρα επαγγελ ματικής εκπαίδευσης. Η κακή μεταχείριση ατόμων που τελούν υπό προσωρινή κράτηση εξακ ολουθεί να αφορά κυρίως τους Ρομ.

Ανεπαρκής παραμένει η διοικητική ικανότητα του εθνικού συμβουλίου συνεργασίας για εθνο τικά και δημογραφικά θέματα. Τα περιφερειακά συμβούλια που είναι αρμόδια για εθνοτικά κ αι δημογραφικά θέματα στερούνται των απαιτούμενων ανθρώπινων πόρων και της κατάλληλ ης υποδομής ιδίως για να βελτιώσουν την επικοινωνία τους με τις κεντρικές και τοπικές αρχέ ς.

Σε γενικές γραμμές, σημειώθηκε κάποια πρόοδος στον τομέα της προστασίας και ένταξης τη ς μειονότητας των Ρομ. Εξακολουθούν, ωστόσο, να απαιτούνται σημαντικές προσπάθειες για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης των Ρομ στη βουλγαρική κοινωνία. Οι συνθήκες διαβί ωσής τους θα πρέπει να βελτιωθούν, ενώ θα πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για την καταπολέμηση όλων των μορφών μισαλλοδοξίας, ιδίως μέσω της πλήρους εφαρμογή ς της ισχύουσας νομοθεσίας στις ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές και σε άλλες δραστηριότητες, γ ια την εξάλειψη κάθε μορφής ρατσισμού, διακρίσεων ή ξενοφοβίας.

## 2.1. Γενική αξιολόγηση

Η Βουλγαρία πληροί τα πολιτικά κριτήρια προσχώρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Από τη δημοσίευση της έκθεσης του Οκτωβρίου 2005, έχει σημειωθεί πρόοδος σε ορισμένου ς τομείς, κυρίως στη μεταρρύθμιση της δικαστικής εξουσίας. Όσον αφορά το δικαστικό σύστ ημα, τέθηκε σε ισχύ ο νέος ποινικός κώδικας και θεσπίστηκε το νομικό πλαίσιο για τη νομικ ή αρωγή. Βάσει των τροποποιήσεων του Συντάγματος, εμπίπτει πλέον στην αρμοδιότητα της εισαγγελίας η ευθύνη διενέργειας των ανακρίσεων. Εγκρίθηκαν τροποποιήσεις στο νόμο για τη δικαστική εξουσία.

Η Βουλγαρία έλαβε σειρά μέτρων για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Εγκρίθηκε κώδικας δεοντολογίας για την εκτελεστική εξουσία. Επίσης εγκρίθηκε στρατηγική κατά της διαφθορά ς για την περίοδο 2006-2008. Οι τροποποιήσεις του Συντάγματος μείωσαν το πεδίο εφαρμογ ής της βουλευτικής ασυλίας. Ο γενικός εισαγγελέας υπέβαλε αιτήσεις για την άρση της ασυλί ας δέκα βουλευτών. Πέντε βουλευτές αποποιήθηκαν οικειοθελώς την ασυλία τους, ενώ η ασ υλία ενός έκτου ήρθη κατόπιν ψηφοφορίας του κοινοβουλίου· οι άλλες περιπτώσεις εξετάζον ται. Η εξέλιξη αυτή επέτρεψε να δρομολογηθούν οι έρευνες για τις περιπτώσεις διαφθοράς υ ψηλού επιπέδου.

Η Βουλγαρία έχει σημειώσει πρόοδο στον τομέα της δημόσιας διοίκησης, ιδίως με την έγκρι ση τροποποιήσεων στη νομοθεσία για τη διοίκηση και τους δημόσιους υπαλλήλους καθώς κα ι με την έκδοση ενός νέου κώδικα διοικητικής δικονομίας. Όσον αφορά την κακομεταχείριση κατά την προφυλάκιση, σημειώθηκε κάποια μείωση των περιστατικών, ενώ οι συνθήκες σε ο ρισμένα κέντρα κράτησης έχουν βελτιωθεί. Αναλήφθηκαν συγκεκριμένες πρωτοβουλίες όσο ν αφορά το σύστημα περίθαλψης των ατόμων με αναπηρία ή ψυχικές διαταραχές και αυξήθη κε η κοινωνική στήριξη των ατόμων με αναπηρία.

Ανεπίλυτα παραμένουν, ωστόσο, ορισμένα εκκρεμή ζητήματα. Απαιτείται η βελτίωση της λο γοδοσίας, της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητα· του δικαστικού συστήματος, ενώ θα πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για την εδραίωση της εφαρμογής της τυχαίας ανάθεσης των υποθέσεων σε ολόκληρη τη χώρα. Απαιτούνται πιο αντικειμενικοί και διαφανε ίς μηχανισμοί για την αξιολόγηση της ποιότητας του έργου των δικαστών. Θα πρέπει να εξαλ ειφθεί κάθε ασάφεια όσον αφορά την ανεξαρτησία του δικαστικού συστήματος. Κατά την αν ακριτική διαδικασία παρατηρούνται καθυστερήσεις λόγω των δικονομικών κανόνων και της έλλειψης ανακριτών. Ελάχιστα απτά αποτελέσματα απέδωσε η καταπολέμηση του οργανωμέ νου εγκλήματος.

Θα πρέπει να ενισχυθούν οι δομές συντονισμού και εφαρμογής της πολιτικής κατά της διαφθ οράς ώστε οι δικαστικοί λειτουργοί να ανταποκρίνονται ικανοποιητικά στο ρόλο τους. Σπάνι ες παραμένουν οι απαγγελίες κατηγορίας, οι διώξεις, οι δίκες, οι καταδίκες και αποτρεπτικές ποινές στον τομέα της καταπολέμησης της διαφθοράς υψηλού επιπέδου. Η Βουλγαρία θα πρέ πει να παρουσιάσει συγκεκριμένες αποδείξεις για τα αποτελέσματα που έχουν σημειωθεί σε αυτό τον τομέα.

Δεν έχει ακόμη εγκριθεί η στρατηγική αποκέντρωσης της διοίκησης. Όσον αφορά την εμπορί α ανθρώπων, η Βουλγαρία παραμένει χώρα διέλευσης και, σε μικρότερο βαθμό, χώρα προέλε υσης και προορισμού. Εξακολουθούν να εντοπίζονται περιπτώσεις κακής μεταχείρισης κρατ ουμένων. Θα πρέπει να βελτιωθούν οι συνθήκες διαβίωσης σε πολλά ιδρύματα κοινωνικής π ρόνοιας για παιδιά, καθώς και σε ιδρύματα περίθαλψης ψυχικά ασθενών μέσω της εφαρμογή ς πολιτικών πρωτοβουλιών και μέσω της δημιουργίας εναλλακτικών συστημάτων περίθαλψη ς. Σημαντικές προσπάθειες θα πρέπει, εξάλλου, να καταβληθούν για την κοινωνική ένταξη τη ς μειονότητας των Ρομ. Περαιτέρω προσπάθειες απαιτούνται για την καταπολέμηση όλων τω ν μορφών μισαλλοδοξίας, ιδίως με την πλήρη εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας στις ραδι οτηλεοπτικές εκπομπές και σε άλλες δραστηριότητες για την εξάλειψη κάθε μορφής ρατσισμ ού, διακρίσεων ή ξενοφοβίας.

## 3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

*Εισαγωγή*

Στην έκθεση του 2005, η Επιτροπή κατέληγε στο συμπέρασμα ότι η Βουλγαρία παραμένει λε ιτουργούσα οικονομία της αγοράς. Εφόσον οι μεταρρυθμίσεις συνεχιστούν με το σημερινό ρ υθμό, πιστεύεται ότι η Βουλγαρία θα μπορέσει να ανταποκριθεί στην ανταγωνιστική πίεση κ αι στις δυνάμεις της αγοράς στο εσωτερικό της Ένωσης. Η Βουλγαρία έχει διατηρήσει σε μεγ άλο βαθμό μακροοικονομική σταθερότητα, έστω και αν τα εξωτερικά ελλείμματα αυξήθηκαν περαιτέρω. Εξακολούθησε να εφαρμόζει το πρόγραμμα διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων αν κ αι όχι εξίσου αυστηρά σε όλους τους τομείς.

Ύστερα από πολύ υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης (6,2%) κατά το πρώτο εξάμηνο του 2005, η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ σημείωσε επιβράδυνση κατά το τρίτο τρίμηνο και ανήλθε σε 5,5% για ολόκληρο το έτος· αιτία της επιβράδυνσης υπήρξαν οι σοβαρές πλημμύρες που έπλ ηξαν τη χώρα το περασμένο καλοκαίρι. Οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου σημεί ωσαν ιδιαίτερα σημαντική αύξηση και έφθασαν στο 19,0%, ενώ η τελική κατανάλωση συνέχι σε να αυξάνεται και σταθεροποιήθηκε στο 6,8%. Το εμπορικό έλλειμμα και το έλλειμμα τρεχ ουσών συναλλαγών αυξήθηκαν εκ νέου και διαμορφώθηκαν από το 15,1% του ΑΕΠ το 2004 στο 20,4% το 2005 και από το 5,8% στο 11,8% του ΑΕΠ αντίστοιχα. Ο πληθωρισμός των τι

μών καταναλωτή (ενδιάμεσος ΕνΔΤΚ) σημείωσε επιτάχυνση προς τα τέλη του έτους λόγω τ ων αυξήσεων στην τιμή του πετρελαίου και τις τιμές των τροφίμων. Αν και ο μέσος πληθωρι σμός έπεσε από 6,1% το 2004 σε 5,0% το 2005, ο πληθωρισμός στα τέλη του έτους σημείωσ ε άνοδο από 4,0% σε 6,5%.

Το κεφάλαιο αυτό αξιολογεί τις εξελίξεις που σημειώθηκαν σε κάθε τομέα χωριστά μετά τη δ ημοσίευση της έκθεσης του Οκτωβρίου 2005, καθώς και την ετοιμότητα της Βουλγαρίας όσο ν αφορά την προσχώρηση.

*Μακροοικονομική σταθερότητα και έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών*

Στα συμπεράσματα της έκθεσης του 2005 αναφέρεται ότι η συνέχιση μιας συνετής δημοσιον ομικής πολιτικής και μιας πολιτικής περιορισμένων μισθολογικών αυξήσεων είναι καθοριστι κής σημασίας προκειμένου να περιοριστούν οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι για το εξωτερικό ισοζύγ ιο. Έκτοτε σημειώθηκε πρόοδος στους ακόλουθους τομείς.

Η αυστηρή δημοσιονομική πολιτική και οι σχετικά περιορισμένες μισθολογικές αυξήσεις συν εχίστηκαν και ελήφθησαν πρόσθετα μέτρα για να ανακόψουν τη διεύρυνση των τραπεζικών π ιστώσεων. Ωστόσο, κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2005 αυξήθηκε εκ νέου το έλλειμμα του ισ οζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και διαμορφώθηκε στο 11,8% του ΑΕΠ για το 2005. Η αύξ ηση αυτή οφείλεται κυρίως σε αρνητικά εξωγενή πλήγματα, αν και οι μακροοικονομικές πολι τικές υπήρξαν συνολικά πολύ συνετές. Το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης εμφάνισε πλεόν ασμα της τάξης του 3,1% του ΑΕΠ (ΕΣΛ 95) σε σχέση με 1,9% το 2004. Ο ελάχιστος μισθός αυξήθηκε κατά 25% τον Ιανουάριο του 2005, αλλά οι μέσες μισθολογικές αυξήσεις υπήρξαν πιο συγκρατημένες. Ο πραγματικός μέσος ετήσιος μισθός αυξήθηκε κατά 4,1% περίπου συμβ αδίζοντας σε μεγάλο βαθμό με την αύξηση της παραγωγικότητας.

Τον Απρίλιο του 2005 τέθηκαν σε ισχύ πρόσθετα μέτρα για να μειωθεί ο ρυθμός αύξησης τω ν τραπεζικών πιστώσεων τα οποία αποδείχθηκαν αρκετά αποτελεσματικά αφού κατόρθωσαν να περιορίσουν τον ετήσιο συντελεστή ανάπτυξης, ο οποίος σημείωσε πτώση και από 50% π ερίπου το 2004 διαμορφώθηκε σε ποσοστό χαμηλότερο του 30% το Μάρτιο του 2006. Τα υφ ιστάμενα μέτρα ενισχύθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 2006 με σκοπό να μειωθεί η ετήσια αύξ ηση το 2006 σε ποσοστό χαμηλότερο του 20%. Ελήφθησαν επίσης και άλλα μέτρα που αφορ ούν τα καταναλωτικά και τα στεγαστικά δάνεια. Το 2006 προβλέπεται νέα σύσφιγξη της δημ οσιονομικής πολιτικής, ενώ ορίζεται νέος δημοσιονομικός στόχος σε πλεόνασμα της τάξης τ ου 3% του ΑΕΠ (βάσει της ταμειακής μεθόδου). Οι μισθοί του δημόσιου τομέα θα πρέπει να αυξηθούν κατά 6% τον Ιούνιο του 2006· η εξέλιξη αυτή σε συνδυασμό με τη μεγαλύτερη συ γκράτηση της αύξησης του ελάχιστου μισθού θα συμβάλει στη διατήρηση της σταθερότητας όσον αφορά τα επίπεδα των μισθών.

Υπάρχουν, ωστόσο, ορισμένα προβλήματα που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Η διεύρυνση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών κατά το 2005 οφείλεται αποκλειστικά σχεδόν στην αύξηση του εμπορικού ελλείμματος και στη μείωση του πλεονάσ ματος του ισοζυγίου υπηρεσιών. Η άνοδος των τιμών του πετρελαίου και η αύξηση των εισα γωγών επενδυτικών αγαθών οδήγησαν σε επιτάχυνση της αύξησης των εισαγωγών σε ποσοσ τό άνω του 26%. Παράλληλα, η αύξηση των εξαγωγών επιβραδύνθηκε στη διάρκεια του έτου ς και έπεσε στο 18,4%, κυρίως λόγω των αναταραχών που προκάλεσαν οι πλημμύρες. Κατά συνέπεια, το 2005 το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου αυξήθηκε στο 20,4% του ΑΕΠ. Η μ εγάλη αύξηση των εισαγωγών προκάλεσε επίσης αύξηση των μεταφορικών δαπανών η οποί

α, σε συνδυασμό με την επιβράδυνση της ανάπτυξης στον τομέα του τουρισμού, οδήγησε σε μείωση του πλεονάσματος του ισοζυγίου υπηρεσιών. Παρά το γεγονός ότι τα μέτρα περιορισμού της διεύρυνσης των τραπεζικών πιστώσεων αποδείχθηκαν αποτελεσματικά, ο αντίκτυπός τους στη συγκράτηση του εξωτερικού ελλείμματος υπήρξε περιορισμένος, διότι οι επιχειρήσεις στηρίζονται όλο και περισσότερο σε άλλες πηγές χρηματοδότησης, και κυρίως στη χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) και στον άμεσο εξωτερικό δανεισμό. Δεδομένου ότι το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου και το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών είναι πολύ υψηλά, προσλαμβάνει καθοριστική σημασία η συνέχιση της άσκησης αυστηρής δημοσιονομικής πολιτικής και η λήψη μέτρων συγκράτησης της αύξησης των πιστώσεων.

Σε γενικές γραμμές, ελήφθησαν τα κατάλληλα μέτρα για τη συγκράτηση του εξωτερικού ελλείμματος, τα οποία όμως δεν κατόρθωσαν να αποτρέψουν την περαιτέρω επιδείνωσή του. Για τη σταθερή μείωση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών θα πρέπει να συνεχιστεί η συνετή μακροοικονομική πολιτική σε συνδυασμό με την εμβάθυνση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

*Ιδιωτικοποιήσεις και βιομηχανική αναδιάρθρωση*

Στα συμπεράσματα της έκθεσης του 2005 αναφέρεται ότι θα πρέπει να συνεχιστεί το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων. Έκτοτε σημειώθηκε πρόοδος στους ακόλουθους τομείς.

Επί συνόλου 5.800 και πλέον επιχειρήσεων του δημοσίου οι οποίες προβλέπεται να ιδιωτικοποιηθούν, το κράτος διατηρεί ακόμη την πλειοψηφική ή μειοψηφική συμμετοχή στις 520. Από το Σεπτέμβριο του 2005, πωλήθηκαν οι συμμετοχές σε 74 επιχειρήσεις, στο μεγαλύτερο ποσοστό μειοψηφικές, όμως το μερίδιο των ιδιωτικοποιηθέντων στοιχείων ενεργητικού αυξήθηκε ελαφρά και υπολείπεται μόλις του 90% του συνόλου των υπό ιδιωτικοποίηση στοιχείων ενεργητικού. Ανάμεσα στις σημαντικότερες ιδιωτικοποιήσεις που αναφέρονται στην έκθεση του 2005 μόνο τρεις (τα κινηματογραφικά στούντιο Boyana, η θερμοηλεκτρική μονάδα της Βάρνας και η επιχείρηση εσωτερικών πλωτών μεταφορών) βρίσκονταν σε φάση ολοκλήρωσης τον Απρίλιο του 2006. Οι αναθεωρημένες στρατηγικές ιδιωτικοποίησης του στόλου ποντοπόρων πλοίων και της Boulgaria Air εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο Υπουργών τον Οκτώβριο του 2005 και το Φεβρουάριο του 2006. Η στρατηγική για τη Boulgaria Air εγκρίθηκε από το κοινοβούλιο το Μάρτιο του 2006. Το Φεβρουάριο του 2006, η ελέγχουσα εταιρεία Bulgartabac ενέκρινε στρατηγική αναδιάρθρωσης και πώλησης αρκετών επιμέρους μονάδων της.

Περαιτέρω πρόοδος σημειώθηκε στην ελευθέρωση και αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας. Το άνοιγμα των αγορών αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας συνεχίστηκε σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα. Εκπονήθηκαν σχέδια για το διαχωρισμό της Εθνικής Εταιρίας Ηλεκτρισμού και της Bulgargas. Ικανοποιητικά προχωρεί η ελευθέρωση των σιδηροδρομικών γραμμών. Οι συμβάσεις παραχώρησης για τη λειτουργία και αναβάθμιση των λιμένων και των αεροδρομίων χορηγούνται σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, αν και η σύμβαση παραχώρησης για τα αεροδρόμια της Βάρνας και του Μπουργκάς έχει καθυστερήσει λόγω δικαστικών προσφυγών. Στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, βελτιώθηκαν οι όροι αποτελεσματικού ανταγωνισμού, εν μέρει λόγω της εισόδου στην αγορά μιας τρίτης εταιρείας κινητής τηλεφωνίας το Νοέμβριο του 2005.

Ωστόσο, υπάρχουν ακόμη ορισμένα προβλήματα που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Η διαδικασία των ιδιωτικοποιήσεων έχει προχωρήσει ικανοποιητικά, αλλά θα πρέπει να ολοκληρωθεί. Θα πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για την ολοκλήρωση της δια

δικασίας των ιδιωτικοποιήσεων στους τομείς της ενέργειας και των μεταφορών. Στον τομέα τ ης ενέργειας, δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί η πώληση των θερμοηλεκτρικών σταθμών στο Rousse και το Bobov Dol. Η στρατηγική ιδιωτικοποίησης της ναυτιλιακής εταιρείας δεν έχει ακόμη εγκριθεί από το κοινοβούλιο και βρίσκεται σε φάση αναθεώρησης.

Μέχρι την προσχώρηση πρέπει να έχει ολοκληρωθεί ο διαμελισμός της Εθνικής Εταιρείας Η λεκτρισμού και της Bulgargas, καθώς και η ελευθέρωση των αγορών αερίου και ηλεκτρισμο ύ. Όσον αφορά τις σιδηροδρομικές μεταφορές, η επιχείρηση σιδηροδρόμων εξακολουθεί να εμφανίζει ζημίες και να σωρεύει ληξιπρόθεσμες οφειλές. Η αναδιάρθρωση του σιδηροδρομικ ού τομέα, κυρίως μέσω μέτρων περικοπής των δαπανών, αποκτά ουσιαστική σημασία για τη βελτίωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης. Θα πρέπει να ενισχυθεί η ικανότητα των ρυθ μιστικών αρχών ώστε να συνεχίσουν να βελτιώνονται οι όροι ανταγωνισμού στις επιχειρήσει ς των δικτύων κοινής ωφέλειας.

Σε γενικές γραμμές, οι ιδιωτικοποιήσεις βρίσκονται ασφαλώς σε προχωρημένο στάδιο, περιο ρισμένη όμως είναι η πρόοδος που έχει σημειωθεί. Η ελευθέρωση και η αναδιάρθρωση των τ ομέων του αερίου και του ηλεκτρισμού δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί. Απαιτούνται περαιτέ ρω προσπάθειες για την αναδιάρθρωση του σιδηροδρομικού τομέα.

*Επιχειρηματικό περιβάλλον*

Η έκθεση του 2005 κατέληγε στο συμπέρασμα ότι απαιτούνταν περαιτέρω μεταρρυθμίσεις γι α τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, και, ιδίως, για τη λειτουργία του διοικητι κού και δικαστικού συστήματος. Έκτοτε σημειώθηκε πρόοδος στους ακόλουθους τομείς.

Συνεχίστηκε η μεταρρύθμιση του μητρώου επιχειρήσεων και το Μάρτιο του 2006 εκδόθηκε νέος νόμος για το εμπορικό μητρώο. Ο νόμος προβλέπει ότι τα δικαστήρια δεν θα παρεμβαίν ουν πλέον στη διαδικασία καταχώρισης των επιχειρήσεων, η οποία θα καταστεί καθαρά διοικ ητική διαδικασία. Ο Εθνικός Οργανισμός Εσόδων άρχισε να λειτουργεί τον Ιανουάριο του 2006 και διατηρεί την αποκλειστική αρμοδιότητα είσπραξης των φόρων της κεντρικής κυβέρ νησης και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης Το Νοέμβριο του 2005, υποβλήθηκαν στο κ οινοβούλιο τροποποιήσεις επί της νομοθεσίας περί αφερεγγυότητας ώστε να βελτιωθεί η απο τελεσματικότητα, η διαφάνεια και η ταχύτητα των διαδικασιών αφερεγγυότητας. Συνεχίστηκ ε, αν και με περιορισμένη πρόοδο η αναθεώρηση των ρυθμιστικών καθεστώτων. Το νεοσυστ αθέν Υπουργείο Δημόσιας Διοίκησης και Διοικητικής Μεταρρύθμισης έχει αναλάβει το συντ ονισμό της εξέτασης και βελτιστοποίησης των υφιστάμενων ρυθμιστικών καθεστώτων, καθώ ς και της καθοδήγησης όσον αφορά τη βελτίωση της μεθοδολογίας που χρησιμοποιείται στις αναλύσεις αντικτύπου. Προτάθηκαν μέτρα για τη βελτιστοποίηση του μεγέθους και της διάρθ ρωσης της δημόσιας διοίκησης, τη βελτίωση της κατάρτισης και την προώθηση της παροχής δημόσιων υπηρεσιών μέσω του Διαδικτύου. Ο νέος κώδικας διοικητικής δικονομίας εγκρίθη κε το Μάρτιο του 2006. Μετά την έγκριση του νόμου περί διαιτησίας, άνοιξαν τρία κέντρα δι αιτησίας.

Υπάρχουν, ωστόσο, ακόμη ορισμένα προβλήματα που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Υπάρχει ακόμη σημαντική ανάγκη για τη βελτίωση των συνθηκών εισόδου και εξόδου από τ ην αγορά και εκτέλεσης των συμβάσεων, για την αύξηση της αποτελεσματικότητας του διοικ ητικού και νομικού συστήματος, καθώς και για τη μείωση των ρυθμιστικών επιβαρύνσεων π ου αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις. Ο νέος νόμος καταχώρισης στα εμπορικά μητρώα θα πρέ πει να εφαρμοστεί πλήρως ώστε να απλοποιηθεί και να επιταχυνθεί η καταχώριση των επιχει

ρήσεων. Το Κοινοβούλιο δεν έχει ακόμη εγκρίνει τις προταθείσες τροποποιήσεις όσον αφορ
ά τη νομοθεσία περί αφερεγγυότητας. Θα απαιτηθούν περαιτέρω προσπάθειες για την επίτευξ
η μεγαλύτερης και συγκεκριμένης προόδου όσον αφορά την απλοποίηση του κανονιστικού π
λαισίου, ιδίως μέσω συστηματικότερων αναλύσεων αντικτύπου και νέων μέτρων απλοποίησ
ης. Η λειτουργία της διοίκησης χρειάζεται περαιτέρω βελτίωση. Ο κώδικας διοικητικής δικον
ομίας δεν προσέδωσε μεγαλύτερη εμβέλεια στην αρχή της «σιωπηρής συναίνεσης». Θα πρέπ
ει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες ώστε να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των δικα
στικών διαδικασιών. Το νέο σχέδιο του αστικού κώδικα δεν έχει ακόμη υποβληθεί στο Κοινο
βούλιο. Η διαδικασία εξωδικαστικού διακανονισμού δεν χρησιμοποιείται ακόμη ευρέως, ενώ
δεν έχει ακόμη αρχίσει να λειτουργεί ο θεσμός των ιδιωτικών δικαστικών επιμελητών.

Σε γενικές γραμμές, περιορισμένη υπήρξε η πρόοδος στον τομέα αυτόν. Θα πρέπει να εντατι
κοποιηθούν οι προσπάθειες για τη βελτίωση της λειτουργίας του διοικητικού, και ιδίως του δ
ικαστικού συστήματος, και για την ελάφρυνση των επιβαρύνσεων για τις επιχειρήσεις.

*Ευελιξία της αγοράς εργασίας*

Στα συμπεράσματα της έκθεσης του 2005 αναφέρεται ότι μικρή πρόοδος έχει επιτευχθεί όσο
ν αφορά τη βελτίωση της ευελιξίας της αγοράς εργασίας, η οποία, σε συνδυασμό με μια συνο
λική μεταρρύθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος, θα ήταν ζωτικής σημασίας για την κάλυψ
η των ελλείψεων σε εξειδικευμένους εργαζόμενους. Έκτοτε σημειώθηκε πρόοδος στους ακό
λουθους τομείς.

Παράλληλα με την ισχυρή οικονομική ανάπτυξη, το 2005 η απασχόληση σημείωσε αύξηση τ
ης τάξης του 2,0%, ενώ το μέσο ποσοστό ανεργίας μειώθηκε από 12% το 2004 σε 10,1% το
2005. Ελήφθησαν περιορισμένα μέτρα για τη βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς εργασίας.
Από τον Ιανουάριο του 2006, οι εισφορές στο συνταξιοδοτικό σύστημα μειώθηκαν κατά 6 εκ
ατοστιαίες μονάδες και το μερίδιο που καταβάλλει ο εργοδότης μειώθηκε από 70% σε 65%,
πράγμα που επέτρεψε τη μείωση του έμμεσου εργατικού κόστους, προσέφερε κίνητρα για τη
δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και μείωση των ανεπίσημων (μαύρων) θέσεων απασχ
όλησης. Ο νόμος για την προώθηση της απασχόλησης, ο οποίος τροποποιήθηκε το Φεβρουά
ριο του 2006, προβλέπει ορισμένα χρηματοδοτικά κίνητρα περιφερειακής κινητικότητας και
ενεργού αναζήτησης απασχόλησης. Έχουν δρομολογηθεί οι προετοιμασίες για την αξιολόγη
ση της αποτελεσματικότητας ενεργών προγραμμάτων στον τομέα της αγοράς εργασίας. Το Φ
εβρουάριο του 2006, το Συμβούλιο Υπουργών ενέκρινε πρόγραμμα μεταρρύθμισης της δευτε
ροβάθμιας εκπαίδευσης. Το πρόγραμμα προβλέπει την αναδιοργάνωση του συστήματος δευτ
εροβάθμιας εκπαίδευσης, την εισαγωγή βραχυχρόνιων ενοτήτων επαγγελματικής εκπαίδευση
ς και την καθιέρωση τυποποιημένων εξετάσεων σε εθνική κλίμακα.

Ανεπίλυτα παραμένουν, ωστόσο, ορισμένα εκκρεμή ζητήματα.

Καμία πρόοδος δεν διαπιστώθηκε όσον αφορά την εξάλειψη της δυσκαμψίας στην αγορά εργ
ασίας και τον εκσυγχρονισμό του κανονιστικού πλαισίου, ιδίως όσον αφορά το χρόνο εργασί
ας ή τις συμβάσεις αορίστου χρόνου. Έχει καθυστερήσει η ένταξη των επιδομάτων αρχαιότη
τας στην κανονική μισθολογική κλίμακα. Δεν έχει ακόμη εγκριθεί στρατηγική για την ανάπτυ
ξη της ανώτερης εκπαίδευσης. Οι προγραμματιζόμενες μεταρρυθμίσεις του εκπαιδευτικού συ
στήματος θα πρέπει να εφαρμοστούν πλήρως ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα της εκπαίδευσης
και να εναρμονισθούν καλύτερα τα αποτελέσματα της εκπαίδευσης με τις ανάγκες της αγορά
ς εργασίας.

Σε γενικές γραμμές, μικρή πρόοδος σημειώθηκε όσον αφορά την αύξηση της ευελιξίας της α γοράς εργασίας. Θα πρέπει να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες για την μεταρρύθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος ώστε να μειωθεί η αναντιστοιχία δεξιοτήτων.

### 3.1. Γενική αξιολόγηση

Η Βουλγαρία είναι λειτουργούσα οικονομία της αγοράς. Η συνέχιση της πορείας των μεταρρ υθμίσεων θα της επιτρέψει να αντιμετωπίσει στο άμεσο μέλλον την ανταγωνιστική πίεση και τις δυνάμεις της αγοράς στο εσωτερικό της Ένωσης. Η Βουλγαρία έχει διατηρήσει γενικά τη μακροοικονομική της σταθερότητα και έχει προχωρήσει στον τομέα των διαρθρωτικών μετα ρρυθμίσεων.

Η πρόοδος συνεχίστηκε μετά τη δημοσίευση της έκθεσης του Οκτωβρίου 2005. Ελήφθησαν χρήσιμα μέτρα για τη συγκράτηση του εξωτερικού ελλείμματος. Η διαδικασία των ιδιωτικοπ οιήσεων, καθώς και η ελευθέρωση και αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας έχο υν προχωρήσει ικανοποιητικά. Πραγματοποιήθηκε πρόσθετη πρόοδος όσον αφορά τη βελτίω ση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και τη μείωση του έμμεσου εργατικού κόστους.

Ωστόσο, διευρύνθηκε το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών, πράγμα που δικαιολογεί τη συνέ χιση μιας συνετής δημοσιονομικής και μισθολογικής πολιτικής. Η εμβάθυνση των διαρθρωτι κών μεταρρυθμίσεων απαιτεί τη βελτίωση της λειτουργίας του δικαστικού συστήματος και τη ν ελάφρυνση των ρυθμιστικών επιβαρύνσεων για τις επιχειρήσεις. Το ρυθμιστικό πλαίσιο για την αγορά εργασίας θα πρέπει να γίνει πιο ευέλικτο.

## 4. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΕΟΥΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΙΑΠΡΑ ΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ

*Εισαγωγή*

Στις εκθέσεις του Οκτωβρίου 2005 η Επιτροπή κατέληγε στο συμπέρασμα ότι η Βουλγαρία έ χει ήδη επιτύχει σημαντικό επίπεδο εναρμόνισης με το *κεκτημένο*.

Στους περισσότερους τομείς πολιτικής η Βουλγαρία είτε ήταν ήδη έτοιμη ή ήταν στο στάδιο της προετοιμασίας για την επίλυση των τελευταίων προβλημάτων ενόψει της προσχώρησης. Τούτο ίσχυε για τους ακόλουθους τομείς: κυκλοφορία κεφαλαίων, πολιτική ανταγωνισμού, σ τατιστικές, οικονομική και νομισματική ένωση, βιομηχανική πολιτική, μικρές και μεσαίες επι χειρήσεις, επιστήμη και έρευνα, εκπαίδευση και κατάρτιση, τηλεπικοινωνίες και οπτικοακου στική πολιτική, εξωτερικές σχέσεις, κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας, δημο σιονομικές διατάξεις της ΕΕ και ανταγωνισμός. Σε όλους αυτούς τους τομείς κρίθηκε ότι η Β ουλγαρία είναι επαρκώς προετοιμασμένη για την ομαλή προσχώρησή της στην ΕΕ. Το συμπέ ρασμα αυτό εξακολουθεί να ισχύει. Επιπλέον, έχει σημειωθεί περαιτέρω πρόοδος, για παράδ ειγμα στον τομέα του ανταγωνισμού, όπου η επιτροπή προστασίας του ανταγωνισμού συνέχι σε να παρουσιάζει θετικό απολογισμό όσον αφορά τις αποφάσεις στον τομέα των περιοριστι κών συμφωνιών και καταχρήσεων δεσπόζουσας θέσης. Συνεπώς οι τομείς αυτοί δεν εξετάζο νται στη συνέχεια.

Οι υπόλοιποι τομείς αφορούν θέματα που απαιτούν αυξημένες προσπάθειες εκ μέρους της Β ουλγαρίας και σε ορισμένες περιπτώσεις, την ανάληψη άμεσης και αποφασιστικής δράσης γι α να είναι έτοιμη η χώρα τη στιγμή της προσχώρησης. Τα θέματα αυτά επανεξετάζονται στα

αντίστοιχα κεφάλαια παρακάτω.

Συνεπώς το παρόν τμήμα παρέχει μια επισκόπηση όλων των προβλημάτων που θα πρέπει ακ όμη να διευθετήσει η Βουλγαρία ώστε να είναι έτοιμη να εφαρμόσει το κεκτημένο μέχρι την ημερομηνία προσχώρησης.

### 4.1. Κεφάλαια του *κεκτημένου*

#### *4.1.1. Κεφάλαιο 1: Ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών*

Στο **μη εναρμονισμένο τομέα,** η Βουλγαρία προέβη σε εμπεριστατωμένο έλεγχο της νομοθε σίας της ώστε να εντοπίσει τις διατάξεις που ενδεχομένως συνιστούν παραβίαση των άρθρων 28 έως 30 της συνθήκης ΕΚ. Μέχρι σήμερα έχει διαπιστώσει ότι δύο μόνο μέτρα είναι ασυμβ ίβαστα με τις απαιτήσεις των άρθρων 28 έως 30. Ο νέος νόμος για την προστασία του καταν αλωτή που εγκρίθηκε το Δεκέμβριο του 2005 και οι υπό κατάρτιση τροποποιήσεις του νόμου για το λογιστικό δίκαιο έχουν σκοπό να ρυθμίσουν αυτό το ζήτημα. Οι τροποποιήσεις του νό μου για τα πολιτιστικά μνημεία και τα μουσεία εγκρίθηκαν το Φεβρουάριο του 2006. Ο νόμο ς για τον έλεγχο των εκρηκτικών ουσιών, των πυροβόλων όπλων και των πυρομαχικών τροπ οποιήθηκε τον Απρίλιο του 2006. Η διαδικασία εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να επαναλαμβ άνεται σε συνεχή βάση. Επίσης θα πρέπει να ληφθούν μέτρα ώστε να επιτραπεί η εισαγωγή μ εταχειρισμένων αυτοκινήτων.

Προς επίλυση βαίνουν τα νομοθετικά προβλήματα στον τομέα των **δημόσιων συμβάσεων.** Ο νέος νόμος για τις συμβάσεις παραχώρησης και οι τροποποιήσεις του νόμου για τις δημόσιες συμβάσεις εγκρίθηκαν τον Απρίλιο του 2006. Αμφότεροι οι νόμοι περιλαμβάνουν επανορθω τικό μηχανισμό σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΕΕ.

Επισημαίνεται κάποια βελτίωση της διοικητικής ικανότητας και της ανάπτυξης των επαγγελμ ατικών δεξιοτήτων. Όσον αφορά τα επανορθωτικά μέτρα, η επιτροπή προστασίας του ανταγ ωνισμού είναι στο εξής αρμόδια να χειρίζεται τις εκκρεμείς καταγγελίες που υποβάλλονται σ ε ολόκληρη τη χώρα.

Λόγω της θέσπισης των νέων νόμων, θα πρέπει να επέλθουν τροποποιήσεις στη νομοθεσία ε φαρμογής για τις δημόσιες συμβάσεις, ενώ καταρτίζεται ολόκληρη σειρά νομοθεσίας εφαρμο γής για τις συμβάσεις παραχώρησης και πρόκειται να τεθεί σε ισχύ τον Ιούνιο του 2006. Έχο υν εντοπιστεί και καταργηθεί διάφορες εθνικές διατάξεις που κρίθηκαν ασυμβίβαστες με τις ν έες διατάξεις των νόμων για τις συμβάσεις παραχώρησης και τις δημόσιες συμβάσεις.

Σε θεσμικό επίπεδο, η Υπηρεσία Δημοσίων Συμβάσεων και η Οικονομική και Κοινωνική Διε ύθυνση του Συμβουλίου Υπουργών βελτιώνουν διαρκώς τη διοικητική τους ικανότητα. Προβ λέπονται αυξήσεις του προσωπικού ώστε να αντιμετωπιστεί ο επιπλέον φόρτος εργασίας που συνεπάγεται η διαχείριση των προσφυγών. Σε γενικές γραμμές, οι σχετικές προετοιμασίες βρί σκονται σε καλό δρόμο.

*Συμπέρασμα*

Η Βουλγαρία πληροί, σε γενικές γραμμές τις δεσμεύσεις και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης στους τομείς που **δεν έχουν εναρμονισθεί** με το κεκ τημένο, καθώς και στον τομέα των **δημοσίων συμβάσεων,** χάρη στη σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί. Ωστόσο, απαιτείται η συνέχιση των προσπαθειών στους τομείς που δεν έχουν ακόμη εναρμονισθεί με το κεκτημένο. Θα πρέπει επίσης να καταβληθούν περαιτέρω προσπά

θειες για τη μεταφορά και την εφαρμογή του *κεκτημένου* στα σημεία εισόδου των τροφίμων και στις ιατρικές συσκευές. Οι προετοιμασίες στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων θα πρέπ ει να ολοκληρωθούν όσον αφορά τις διατάξεις εφαρμογής.

*4.1.2. Κεφάλαιο 2: Ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων*

Η νομοθεσία σχετικά με την **αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων** έχει ε ξελιχθεί. Ο νόμος για την ανώτερη εκπαίδευση και ο νόμος για την υγεία τροποποιήθηκαν, ε νώ ο νέος νόμος για τις κτηνιατρικές δραστηριότητες εγκρίθηκε τον Οκτώβριο του 2005. Έχ ουν πραγματοποιηθεί πολλές προσπάθειες όσον αφορά την έγκριση των διατάξεων εφαρμογή ς σχετικά με τα επαγγέλματα του τομέα της υγείας (ιατροί, κτηνίατροι, οδοντίατροι, φαρμακο ποιοί, νοσηλευτές και μαίες).

Η νομοθεσία αυτή θα πρέπει, ωστόσο, να ολοκληρωθεί, ιδίως όσον αφορά την αυτόματη και άνευ όρων αναγνώριση και τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών. Ο νόμος για τους δικηγόρο υς τροποποιήθηκε τον Ιανουάριο του 2006 ώστε να εναρμονισθεί πλήρως με το *κεκτημένο*. Σ υνεχίστηκε η ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας, τόσο στο επίπεδο της κατάρτισης όσο και της περαιτέρω ανάπτυξης των κατάλληλων διοικητικών δομών, αλλά οι προσπάθειες θα πρέπ ει να συνεχιστούν. Απαιτούνται πιο εντατικές προετοιμασίες.

*Συμπέρασμα*

Σημειώθηκε κάποια πρόοδος όσον αφορά τη **αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικών π ροσόντων.** Συνεχίζονται οι προετοιμασίες, αλλά εκδηλώνονται ανησυχίες ότι η Βουλγαρία δε ν θα κατορθώσει να εφαρμόσει πλήρως το *κεκτημένο* μέχρι το χρόνο προσχώρησης, εάν δεν ε πιταχυνθεί ο σημερινός ρυθμός προόδου. Απαιτείται η ανάληψη ταχείας δράσης.

*4.1.3. Κεφάλαιο 3: Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών*

Η άρση των περιορισμών όσον αφορά **το δικαίωμα εγκατάστασης και ελεύθερης παροχής** μη χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών βαίνει προς ολοκλήρωση. Ένας νέος νόμος για τις κτηνια τρικές δραστηριότητες εγκρίθηκε τον Οκτώβριο του 2005. Οι νόμοι για τον τουρισμό και την προστασία και ανάπτυξη του πολιτισμού τροποποιήθηκαν το Φεβρουάριο του 2005. Οι νόμοι για την προώθηση της απασχόλησης και για την κοινωνική πρόνοια τροποποιήθηκαν το Φεβ ρουάριο του 2006. Ο νόμος για την προστασία των παιδιών τροποποιήθηκε τον Απρίλιο του 2006.

Στον τομέα του τουρισμού, παρά τις αλλαγές που επήλθαν στη νομοθεσία, εξακολουθούν να υπάρχουν καταγγελίες για παρατυπίες και διαφορετικές τιμές, κυρίως στις τουριστικές εγκατα στάσεις. Εξάλλου, οι υπήκοοι χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγκάζονται επίσης να συ νάψουν σύμβαση ασφάλισης ασθένειας στα σύνορα. Οι βουλγαρικές αρχές πρέπει να εξεύρο υν τρόπους να επιβάλουν την εφαρμογή των νέων διατάξεων για την εξάλειψη των διακρίσε ων, όσον αφορά κυρίως το νόμο περί τουρισμού. Οι προετοιμασίες βαίνουν καλώς όσον αφο ρά το δικαίωμα εγκατάστασης και ελεύθερης παροχής μη χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, με εξαίρεση τον τομέα του τουρισμού.

Η Βουλγαρία έχει καταβάλει προσπάθειες να εναρμονίσει την **τραπεζική** της νομοθεσία, αλλ ά θα πρέπει να ολοκληρωθεί το παράγωγο δίκαιο. Απαιτούνται αυξημένες προσπάθειες για τ η μεταφορά και εφαρμογή της νέας, αυστηρότερης, οδηγίας για την επάρκεια των ιδίων κεφα λαίων ώστε να δοθεί επαρκής χρόνος στις τράπεζες και τις επενδυτικές επιχειρήσεις να προβ

ούν στις αναγκαίες προσαρμογές. Θα πρέπει να διασφαλισθεί η συνοχή στο επίπεδο εποπτεία ς των τραπεζών και των επενδυτικών επιχειρήσεων. Απαιτείται επιτάχυνση των προετοιμασι ών.

Ο νέος κώδικας για την **ασφάλιση** εγκρίθηκε το Δεκέμβριο του 2005. Η Βουλγαρία έχει επίσ ης καταρτίσει σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση του φαινομένου οδήγησης ανασφάλιστω ν οχημάτων, το οποίο περιλαμβάνει τη λήψη ουσιαστικών μέτρων (τροποποιήσεις της νομοθ εσίας, εθνική εκστρατεία για τη σημασία της ασφάλισης αστικής ευθύνης για τα αυτοκίνητα οχήματα, αύξηση των αστυνομικών ελέγχων, κλπ). Συνεχίζεται το έργο εκκαθάρισης της βάσ ης δεδομένων του μητρώου αυτοκινήτων, καθώς της θέσης εκτός κυκλοφορίας των μη χρησι μοποιούμενων οχημάτων, τα οποία εκτιμάται ότι ανέρχονται στο 26% του συνόλου των οχη μάτων).

Ο αντίκτυπος, ωστόσο, των μέτρων που λαμβάνονται κατά των ανασφάλιστων οχημάτων θα πρέπει να φανεί στην πράξη, ενώ θα πρέπει να ενισχυθεί ακόμη περισσότερο η χρηματοπιστω τική ικανότητα του βουλγαρικού ταμείου εγγυήσεων ώστε να επιτρέψει στη Βουλγαρία να υπ ογράψει την πολυμερή συμφωνία και στην Επιτροπή να εκδώσει την απόφαση κατάργησης τ ων συνοριακών ελέγχων για τα πιστοποιητικά ασφάλισης. Επί του παρόντος, επείγει η επίσπε υση των προετοιμασιών στον τομέα της ασφάλισης.

Όσον αφορά τις **επενδυτικές υπηρεσίες** και **την αγορά κινητών αξιών,** η Βουλγαρία συνεχί ζει τις προετοιμασίες για τη μεταφορά των οδηγιών που δεν έχουν ακόμη μεταφερθεί. Εύλογ ο εμφανίζεται το χρονοδιάγραμμα το οποίο, εφόσον τηρηθεί επακριβώς, προβλέπει την τελικ ή έγκριση των σχετικών πράξεων το φθινόπωρο του 2006. Οι προετοιμασίες θα πρέπει να επι ταχυνθούν όσον αφορά τις επενδυτικές υπηρεσίες και την αγορά κινητών αξιών.

Θα πρέπει να ολοκληρωθεί η μεταφορά του *κεκτημένου* στον **τομέα της κοινωνίας της πληρ οφορίας**.

Όσον αφορά την **προστασία των προσωπικών δεδομένων**, η βουλγαρική νομοθεσία δεν έχε ι ακόμη ευθυγραμμιστεί πλήρως με το κεκτημένο, παρά τις τροποποιήσεις που θεσπίστηκαν τ ο Δεκέμβριο του 2005. Ορισμένα σημαντικά θέματα εξακολουθούν να εμφανίζουν προβλήμα τα, όπως το πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας, η δυνατότητα εφαρμογής της εθνικής νομοθεσ ίας, η αρχή της ποιότητας των δεδομένων, η νομική βάση για την επεξεργασία στοιχείων σχε τικά με καταδικαστικές αποφάσεις, οι πληροφορίες σχετικά με τα πρόσωπα στα οποία αναφέ ρονται τα στοιχεία, το πεδίο εφαρμογής των παρεκκλίσεων, το σύστημα κοινοποίησης και εκ των προτέρων ελέγχου από τις αρχές, τις μεταφορές στοιχείων σε τρίτες χώρες. Παρά το γεγο νός ότι τα ληφθέντα μέτρα ακολουθούν τη σωστή κατεύθυνση, η διοικητική ικανότητα της ε πιτροπής προστασίας δεδομένων παραμένει ανεπαρκής. Δεν διασφαλίζεται η δημοσιονομική της ανεξαρτησία, ο προϋπολογισμός της για το 2006 έχει υποστεί περικοπές, και δεν διαθέτει επαρκές προσωπικό. Μη ικανοποιητική παραμένει η λειτουργία του συστήματος καταχώριση ς και κοινοποίησης. Το επίπεδο δραστηριότητας της επιτροπής είναι αρκετά χαμηλό και η δι κπεραίωση των καταγγελιών παραμένει ανεπαρκής, όπως και ο εν γένει απολογισμός της όσο ν αφορά την εφαρμογή της νομοθεσίας. Οι σχετικές νομοθετικές προετοιμασίες θα πρέπει να επιταχυνθούν σημαντικά.

Η Βουλγαρία δεν είναι ακόμη σε θέση να διασφαλίσει την πλήρη εφαρμογή του *κεκτημένου* σ τον τομέα της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. (*βλ. επίσης κεφάλαιο 24 - Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις*).

*Συμπέρασμα*

Σημαντική πρόοδος έχει σημειωθεί όσον αφορά **το δικαίωμα εγκατάστασης και ελεύθερης παροχής μη χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών**. Σε γενικές γραμμές, η Βουλγαρία πληροί πλέον τις δεσμεύσεις και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης. Οι προετοιμασίες συνεχίζονται και αναμένεται ότι η Βουλγαρία θα είναι σε θέση να εφαρμόσει το κεκτημένο κατά το χρόνο προσχώρησης, εφόσον διατηρηθεί ο τρέχων ρυθμός προόδου.

Πρόοδος σημειώθηκε στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, ιδίως όσον αφορά τις **τράπεζες** και τις **ασφάλειες**, αλλά απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες ώστε να ολοκληρωθούν οι προετοιμασίες προσχώρησης στον τομέα **των τραπεζών** (σχετικά με την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων για τις επενδυτικές επιχειρήσεις), των **επενδυτικών υπηρεσιών και της αγοράς κινητών αξιών, καθώς και στον τομέα της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.** Θα πρέπει επίσης να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες όσον αφορά την **ασφάλιση** των αυτοκινήτων οχημάτων και την **κοινωνία της πληροφορίας**. Στους τομείς αυτούς θα πρέπει να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες.

*4.1.4. Κεφάλαιο 4: Ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίων*

Στον τομέα της **νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες,** η βουλγαρική νομοθεσία συνάδει εν γένει με το κεκτημένο. Θετικές εξελίξεις καταγράφονται όσον αφορά την ανταπόκριση σε διεθνή αιτήματα συνεργασίας και σε δραστηριότητες που στοχεύουν τις δραστηριότητες αλλοδαπών υπηκόων που εικάζεται ότι συνδέονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η υπηρεσία χρηματοπιστωτικών πληροφοριών λειτουργεί με επάρκεια και επαγγελματισμό. Πρόκειται για το διοικητικό όργανο που είναι αρμόδιο να αναλύει τις εκθέσεις που αφορούν τις ύποπτες συναλλαγές.

Εξακολουθούν να υπάρχουν κενά στο νόμο για τα μέτρα κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, που δεν απηχούν πλήρως τις απαιτήσεις της δεύτερης οδηγίας της ΕΕ με ανάλογο περιεχόμενο. Εξάλλου, η νομοθεσία θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί με τις αναθεωρημένες συστάσεις της χρηματοπιστωτικής ομάδας δράσης σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση τρομοκρατικών ενεργειών. Λίαν περιορισμένη παραμένει η αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας. Θα πρέπει να βελτιωθεί η ευαισθητοποίηση των φορέων που υποχρεούνται να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με το θέμα, ο έλεγχος των φορέων αυτών και η διαβίβαση εκθέσεων που αναφέρονται σε ύποπτες συναλλαγές, ιδίως εκτός του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Το κυριότερο πρόβλημα του τομέα παραμένει η απουσία απτών αποτελεσμάτων όσον αφορά την εκτέλεση αποφάσεων και δικαστικών διώξεων στην περίπτωση υποθέσεων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (*βλέπε κεφάλαιο 24-Συνεργασία στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων).*Οι σχετικές προετοιμασίες θα πρέπει να επιταχυνθούν.

*Συμπέρασμα*

Ελάχιστη πρόοδος παρατηρείται στον τομέα της αποτελεσματικής εφαρμογής και επιβολής του κεκτημένου όσον αφορά τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Στο εξής επιβάλλεται να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες και να αναληφθεί ταχεία δράση στον τομέα της πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, έτσι ώ

στε μέχρι την προσχώρηση να έχουν καλυφθεί τα σχετικά κενά. Τούτο αφορά κυρίως την ευ αισθητοποίηση των φορέων που υποχρεούνται να υποβάλουν εκθέσεις, τον έλεγχό τους και τ η διαβίβαση εκθέσεων σχετικά με ύποπτες συναλλαγές.

*4.1.5. Κεφάλαιο 5 – Εταιρικό δίκαιο*

Όσον αφορά **την προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής και βιομηχανικής ιδιοκτησία ς,** σημειώθηκαν θετικές εξελίξεις ιδίως όσον αφορά τη διοργανική συνεργασία, τη συντονισμ ένη επιβολή του νόμου και το νομοθετικό πλαίσιο. Οι βελτιώσεις αυτές είναι αποτέλεσμα το υ εθνικού σχεδίου δράσης για την περίοδο 2005-2006 στον τομέα των δικαιωμάτων διανοητι κής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

Ο νόμος για τα συστήματα οπτικής μετάδοσης εγκρίθηκε το Σεπτέμβριο του 2005 ως όπλο γι α την καταπολέμηση της πειρατείας. Το σχέδιο δράσης αποσκοπεί στη βελτίωση των διοικητι κών δομών και της επιβολής των δικαιωμάτων διανοητικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Ως βασικοί παράγοντες αναγνωρίζονται η καλύτερη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιώ ν και των αρχών επιβολής του νόμου, η ευαισθητοποίηση στα σχετικά θέματα και η κατάρτισ η, ενώ καταβάλλονται προσπάθειες για τη βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ των θεσμικών ο ργάνων.

Η νομοθεσία σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και άλλα εκκρεμή μέτρα (τροποποιήσει ς του νόμου για τα εμπορικά σήματα και τις γεωγραφικές ενδείξεις, καθώς και του νόμου για το βιομηχανικό σχέδιο) θα πρέπει να ευθυγραμμιστούν περαιτέρω με το *κεκτημένο* στον τομέ α της βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

Περαιτέρω βελτιώσεις απαιτούνται όσον αφορά την εφαρμογή των δικαιωμάτων διανοητικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Η εγκληματικότητα όσον αφορά τα δικαιώματα αυτά παραμέν ει διαρκής απειλή και αποτελεί πραγματική πρόκληση. Η Βουλγαρία θα πρέπει πλέον να μετα βεί από το σχέδιο δράσης στην ίδια τη δράση και να παρουσιάσει πιο συγκεκριμένα και απτά αποτελέσματα. Απαιτείται στενότερη συνεργασία, όπως και μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση το υ κοινού, αύξηση του προσωπικού στα πιο εκτεθειμένα σημεία της χώρας, καθώς και καλύτε ρη κατάρτιση. Θα πρέπει να αναπτυχθεί περισσότερο η επικοινωνία αφενός στα πλαίσια των θεσμικών οργάνων και αφετέρου μεταξύ των θεσμικών οργάνων και των οργανισμών που εκ προσωπούν τους δικαιούχους των δικαιωμάτων.

Θα πρέπει να επιταχυνθούν οι προετοιμασίες όσον αφορά την προστασία των δικαιωμάτων δ ιανοητικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

*Συμπέρασμα*

Σημαντική πρόοδος έχει σημειωθεί όσον αφορά την **προστασία των δικαιωμάτων διανοητι κής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας,** αλλά θα πρέπει να ληφθούν συμπληρωματικά μέτρα για την ολοκλήρωση των προετοιμασιών ενόψει της προσχώρησης. Στον τομέα αυτό, θα πρέπει να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες και να αναληφθεί πλέον ταχεία δράση ώστε να αντιμετ ωπιστούν εγκαίρως τα προβλήματα.

*4.1.6. Κεφάλαιο 7: Γεωργία*

Το Φεβρουάριο του 2006, το Κοινοβούλιο ενέκρινε νομοθεσία, με τη μορφή τροποποίησης τ ου νόμου για τη στήριξη των αγροτών, σχετικά με την ίδρυση **οργανισμού πληρωμών** για τη διαχείριση της εθνικής και κοινοτικής στήριξης στη γεωργία και τις αγροτικές περιοχές, την α

λιεία και τη δασοκομία και σχετικά με τις στρατηγικές αποφάσεις. Εκδόθηκαν επίσημες αποφ άσεις για ορισμένα ουσιώδη ζητήματα, όπως για παράδειγμα η επιλογή εφαρμογής του Συστ ήματος Πληρωμών Ενιαίου Χώρου ώστε να αποφασίζεται το ελάχιστο μέγεθος των επιλέξιμ ων γεωργικών επιχειρήσεων, η σημασία των συμπληρωματικών άμεσων εθνικών πληρωμών, καθώς και ο κατάλληλος προϋπολογισμός.

Η ανάπτυξη του συστήματος πληροφορικής για τη διασφάλιση της λειτουργίας του οργανισμ ού πληρωμών, καθώς και η κατάρτιση και πρόσληψη προσωπικού δεν έχουν ακόμη επιτευχθ εί. Οι προετοιμασίες θα πρέπει να εντατικοποιηθούν.

Το αρχικό διευθυντικό σχέδιο για τη θέσπιση του **Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείριση ς και Ελέγχου (ΟΣΔΕ)** επικαιροποιήθηκε, ώστε να λάβει υπόψη τις καθυστερήσεις που μεσο λάβησαν μέχρι την υλοποίησή του. Για τη θέσπιση του συστήματος αναγνώρισης αγροτεμαχί ων (LPIS), πέραν των αεροφωτογραφιών η Βουλγαρία αποφάσισε να χρησιμοποιήσει αρχειο θετημένες εικόνες δορυφόρου. Έχουν συναφθεί συμβάσεις για την παροχή όλων των στοιχεί ων, αλλά οι προθεσμίες είναι πολύ σύντομες. Περίπου το 25% του εδάφους καλύπτεται από τ ις ψηφιακές ορθοφωτογραφίες και τις χρησιμοποιήσιμες εικόνες δορυφόρου. Η αρίθμηση τω ν αγροτεμαχίων LPIS έχει πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα για το 17% περίπου του εδάφους. Μόλις δρομολογήθηκαν οι εργασίες για την εγκαθίδρυση σύνδεσης μεταξύ των αγροτών και των αγροτεμαχίων ΣΑΑ, ώστε να παρέχεται στους αγρότες το υλικό που θα καταδεικνύει τα όρια των αγροτεμαχίων αναφοράς, ο ενιαίος αριθμός αναγνώρισης και το εμβαδόν τους. Έχει καταβληθεί μεγάλη προσπάθεια για την υιοθέτηση και εγκατάσταση ενός νέου λογισμικού, τ ο οποίο όμως δεν έχει ακόμη υποβληθεί σε τελικό έλεγχο. Άλλες βασικές δραστηριότητες, όπ ως η εκ των προτέρων απογραφή των αγροτών, οι επιτόπιοι έλεγχοι και η κατάρτιση του προ σωπικού πραγματοποιούνται επίσης με πιο γοργούς ρυθμούς. Απαιτείται ακόμη επείγουσα αν άληψη δράσης.

Όσον αφορά τους **μηχανισμούς του εμπορίου,** εδραιώθηκε επίσημος συντονισμός μεταξύ όλ ων των εμπλεκόμενων φορέων (Εθνικό Ταμείο Γεωργίας, Τελωνειακή Υπηρεσία, Εθνική Κτ ηνιατρική Υπηρεσία και Φυτοϋγιεινομική Υπηρεσία). Σε γενικές γραμμές, οι προετοιμασίες έ χουν προχωρήσει, αλλά απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες δεδομένου ότι η χώρα εξακολου θεί εν γένει να στερείται επιχειρησιακών και εμπεριστατωμένων γνώσεων σχετικά με τους μη χανισμούς του εμπορίου.

**Κοινές Οργανώσεις Αγοράς (ΟΚΑ**

Επί του παρόντος καταρτίζεται μια αποτελεσματική διοικητική δομή για την εφαρμογή όλων αυτών των οργανώσεων της αγοράς, χάρη στην πρόσληψη πρόσθετου προσωπικού, στην κατ άλληλη κατάρτιση και στον σαφή καθορισμό των διαδικασιών.

Όσον αφορά **την οινοποιία,** δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί η κατάρτιση του μητρώου των αμπ ελώνων της Βουλγαρίας.

Δεν εγκρίθηκαν οι συμπληρωματικές διατάξεις εφαρμογής όσον αφορά ορισμένους μηχανισμ ούς της αγοράς, ιδίως τους ελέγχους και την πιστοποίηση. Οι σχετικές προετοιμασίες θα πρέ πει να εντατικοποιηθούν.

Εγκρίθηκε νομοθεσία για τη θέσπιση της κοινής οργάνωσης στον τομέα του **γάλακτος** και ελ ήφθησαν μέτρα για τη θέσπιση γαλακτοκομικών ποσοστώσεων, καθώς και των περισσότερω ν μηχανισμών της κοινής οργάνωσης αγοράς για τον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκο

μικών προϊόντων. Η βάση δεδομένων που περιλαμβάνει το βασικό μητρώο των ποσοστώσεω ν ολοκληρώθηκε και καλύπτει πλέον το σύνολο των παραγωγών και των άμεσων πωλητών. Προετοιμάζεται η κατανομή των ενδεικτικών ατομικών ποσοστώσεων. Η διαδικασία έγκριση ς των αγοραστών προχωρεί ικανοποιητικά.

Θα πρέπει ακόμη να εγκριθούν λεπτομερείς κανόνες για τη διαχείριση των γαλακτοκομικών ποσοστώσεων και των εθνικών αποθεμάτων. Το εθνικό συμβούλιο και τα περιφερειακά συμβ ούλια γάλακτος δεν είναι ακόμη έτοιμα να λειτουργήσουν· το αυτό ισχύει και για τα ανεξάρτ ητα εργαστήρια, η εγκατάσταση και η διαπίστευση των οποίων δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθ εί, ώστε να αναλύουν την ποσότητα λιπαρών που περιέχονται στο γάλα που προέρχεται από τ α διάφορα εργοστάσια γάλακτος. Θα πρέπει να επιταχυνθούν οι σχετικές προετοιμασίες.

Στον **τομέα των φρούτων και λαχανικών**, έχει σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά την εφαρμο γή του ελέγχου ποιότητας των νωπών προϊόντων, καθώς και των κανόνων εμπορίας. Πρόοδο ς έχει επίσης σημειωθεί σε επίπεδο διοικητικών δομών για την αναγνώριση των παραγωγών.

Όσον αφορά την ταξινόμηση των **βοείων σφαγίων**, η βουλγαρική νομοθεσία έχει εναρμονισ θεί πλήρως, αλλά προς το παρόν δεν έχει ακόμη τεθεί σε ισχύ. Για την ορθή εφαρμογή της τα ξινόμησης αυτής μέχρι την προσχώρηση, θα πρέπει να επιταχυνθεί η κατάρτιση των ατόμων που αναλαμβάνουν την ταξινόμηση στα σφαγεία.

**Κτηνιατρικά και φυτοϋγειονομικά θέματα, και ασφάλεια των τροφίμων.**

Με την υιοθέτηση του κτηνιατρικού νόμου πλαισίου, η Βουλγαρία έθεσε τις βάσεις για τη με ταφορά στο εθνικό της δίκαιο των πτυχών του κεκτημένου που αφορούν την υγεία των ζώω ν, την καλή μεταχείριση των ζώων, την κτηνιατρική δημόσια υγεία και τα οριζόντια μέσα κτη νιατρικού ελέγχου. Ο κτηνιατρικός νόμος πλαίσιο άρχισε να ισχύει την 1η Μαΐου 2006.

Ακόμη δεν έχει εγκριθεί μέρος του παράγωγου δικαίου και των τροποποιήσεων που επήλθαν, μετά τη διενέργεια των αναγκαίων ελέγχων, στην ισχύουσα νομοθεσία ώστε να διασφαλισθεί η πλήρης συμμόρφωσή της με το κεκτημένο στον κτηνιατρικό τομέα. Εκκρεμεί επίσης η τελι κή κοινοβουλευτική έγκριση του νόμου για την προστασία των φυτών. Θα πρέπει να εντατικ οποιηθούν οι σχετικές προετοιμασίες.

Μεταφέρθηκε ήδη η νομοθεσία σχετικά με τη **μεταδιδόμενη σπογγώδη εγκεφαλοπάθεια ( ΜΣΕ) και τα ζωικά υποπροϊόντα**. Στις αρχές Ιανουαρίου 2006 θεσπίστηκε η απαγόρευση τ ης χρήσης ορισμένων επεξεργασμένων ζωικών πρωτεϊνών για τη διατροφή των ζώων εκμετά λλευσης.

Όσον αφορά την επιδημιολογική παρακολούθηση της ΜΣΕ αφενός και κυρίως την συλλογή, την επεξεργασία και τον έλεγχο των πτωμάτων, η Βουλγαρία υπέβαλε ένα εθνικό σχέδιο συλ λογής το οποίο χρήζει περαιτέρω βελτιώσεων. Δεν έχει ακόμη αποδειχθεί ότι η μία από δύο ε κμεταλλεύσεις, που βρίσκονται στη Βάρνα, έχει συμμορφωθεί με τις προδιαγραφές της ΕΕ. Απεδείχθη επίσης η καταστροφή, σύμφωνα με το κεκτημένο, των σχετικών προϊόντων (κρέα ς και οστεάλευρα) μέσω καύσης σε μονάδα σκυροδέματος. Θα πρέπει να διασφαλισθεί η συν έχιση της διαδικασίας καταστροφής στην εν λόγω μονάδα, ενώ απαιτείται η ταχεία ανάληψη δράσης για την κατασκευή ενός νέου εργοστασίου στη Νότια Βουλγαρία.

Ο κτηνιατρικός νόμος πλαίσιο καλύπτει τη μεταφορά των αρχών της νομοθεσίας σχετικά με το **σύστημα κτηνιατρικού ελέγχου στην εσωτερική αγορά.**

Οι διατάξεις εφαρμογής όσον αφορά την προσχώρηση στο δίκτυο TRACES (το οποίο διαδέχ θηκε το σύστημα ANIMO) το οποίο συνδέει τις κτηνιατρικές αρχές της ΕΕ δεν έχουν ακόμη εγκριθεί και τεθεί σε εφαρμογή. Θα πρέπει να εντατικοποιηθούν οι σχετικές προετοιμασίες.

Η νομοθεσία μεταφοράς του κεκτημένου όσον αφορά την **ταυτοποίηση και την καταγραφή των ζώων** εφαρμόζεται πλέον για όλα τα συναφή είδη, καθώς και για τις διαδικασίες κυρώσε ων και ελέγχου. Καταρτίσθηκε βάση δεδομένων για την ταυτοποίηση και καταγραφή των βο οειδών. Το σύστημα επικαιροποιείται και αναβαθμίζεται ώστε να συμπεριλάβει και άλλα είδ η.

Δεν έχει ακόμη παρουσιαστεί η λειτουργία της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων για όλα τα εί δη. Οι σχετικές προετοιμασίες θα πρέπει να εντατικοποιηθούν.

Έχει μεταφερθεί το κεκτημένο όσον αφορά τη **χρηματοδότηση των κτηνιατρικών επιθεωρ ήσεων και ελέγχων**. Οι προετοιμασίες προχωρούν ικανοποιητικά.

Μεταφέρθηκε η νομοθεσία σχετικά με τους κτηνιατρικούς ελέγχους που εφαρμόζονται στις ε ισαγωγές τρίτων χωρών και τους κανόνες σχετικά με τις εισαγωγές. Τέθηκε σε λειτουργία έν ας από τους οκτώ μεθοριακούς σταθμούς κτηνιατρικού ελέγχου, αλλά απαιτούνται ακόμη ορ ισμένες προσαρμογές (πρόκειται για το σταθμό Καπιτάν Αντρέοβο, στα χερσαία σύνορα με τ ην Τουρκία). Έχουν ξεκινήσει εργασίες και έχουν συναφθεί συμβάσεις εξοπλισμού για τη δη μιουργία και των υπόλοιπων σταθμών.

Δεν έχει ακόμη δημιουργηθεί η αναγκαία υποδομή για τους επτά μεθοριακούς σταθμούς κτη νιατρικών ελέγχων στα μελλοντικά εξωτερικά σύνορα της ΕΕ στη Βουλγαρία ούτε έχουν ακό μη τεθεί σε εφαρμογή οι διαδικασίες ελέγχου και οι προϋποθέσεις της ΕΕ όσον αφορά τις εισ αγωγές. Απαιτείται σημαντική εντατικοποίηση των σχετικών προετοιμασιών.

Ο κτηνιατρικός νόμος-πλαίσιο συνιστά τη νομική βάση για την σύσταση ενός ταμείου υγιειν ής των ζώων που θα καλύπτει τις **δαπάνες στον κτηνιατρικό τομέα.**

Οι γενικές διατάξεις πρόληψης που χρησιμοποιούνται για την **καταπολέμηση των ζωικών α σθενειών (**κατάργηση του εμβολιασμού και ορισμένα μέτρα εξάλειψης) έχουν μεταφερθεί στ η βουλγαρική εθνική νομοθεσία.

Όοον αφορά την καταπολέμηση των ζωικών ασθενειών, δεν έχει ακόμη συσταθεί ταμείο επεί γουσας ανάγκης για την υγιεινή των ζώων. Όσον αφορά την καταπολέμηση της κλασικής πα νώλης των χοίρων, δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί πλήρως η μεταφορά από το καθεστώς χώρα ς που εφαρμόζει τον εμβολιασμό σε καθεστώς χώρας που δεν τον εφαρμόζει. Η πρακτική εσ τιάζεται πλέον στην ανίχνευση ιών που ενδεχομένως κυκλοφορούν ακόμη στο χώρο μετά τη διακοπή το 2005 του εμβολιασμού των οικόσιτων χοίρων. Οι προετοιμασίες θα πρέπει να εντ ατικοποιηθούν έτσι ώστε η Βουλγαρία να θεωρείται πλέον χώρα που δεν εφαρμόζει τον εμβο λιασμό των οικόσιτων χοίρων.

Μεταφέρθηκε η νομοθεσία όσον αφορά το **εμπόριο ζωντανών ζώων και ζωικών προϊόντω ν.** Οι σχετικές προετοιμασίες προχωρούν ικανοποιητικά.

Επιπλέον, ο κτηνιατρικός νόμος-πλαίσιο παρέχει τη νομική βάση για την εφαρμογή της νομο θεσίας όσον αφορά την κτηνιατρική **δημόσια υγεία** στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Συνεχίζε ται η ευθυγράμμιση με τη νέα δέσμη κοινοτικών μέτρων όσον αφορά την υγιεινή, καθώς και

την αναβάθμιση των εκμεταλλεύσεων. Όσον αφορά την ποιότητα του ωμού γάλακτος και τα συστήματα ελέγχου, υιοθετήθηκε μια σαφής στρατηγική για τη διαχείριση της μεταβατικής π εριόδου.

Δεν υπάρχουν, ωστόσο, στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αν αβάθμισης των εκμεταλλεύσεων. Οι σχετικές προετοιμασίες θα πρέπει να εντατικοποιηθούν.

Όσον αφορά την εφαρμογή του *κεκτημένου* στον τομέα των **κοινών μέτρων** (περιλαμβανομέ νων των **ζωικών ασθενειών**), η Βουλγαρία έχει προσδιορίσει τις ανάγκες αναβάθμισης και ε ργάζεται για την εξάλειψη των προβλημάτων.

Όσον αφορά την κτηνιατρική δημόσια υγεία, δεν έχει διαπιστωθεί η εφαρμογή ελέγχων όσον αφορά τα κατάλοιπα, τα φάρμακα για κτηνιατρικούς σκοπούς, τους ρύπους και τις ασθένειες των ζώων, ιδίως όσον αφορά τις διαγνωστικές μεθόδους και τους κανόνες που εφαρμόζονται στα εργαστήρια. Οι προετοιμασίες θα πρέπει να συνεχιστούν.

Έχει δρομολογηθεί η υλοποίηση και εφαρμογή των **κανόνων καλής μεταχείρισης των ζώω ν** στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, κατά τη μεταφορά τους και εντός των σφαγείων η οποία συ νοδεύεται με κατάρτιση για την εφαρμογή της νέας νομοθεσίας.

Δεν έχουν ακόμη εφαρμοσθεί πλήρως οι κανόνες και τα πρότυπα της ΕΕ όσον αφορά την κα λή μεταχείριση των ζώων. Οι σχετικές προετοιμασίες θα πρέπει να εντατικοποιηθούν.

*Συμπέρασμα*

Έχει σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά ορισμένες κοινές οργανώσεις αγοράς. Η Βουλγαρία πλ ηροί σήμερα, σε γενικές γραμμές, τις σχετικές δεσμεύσεις και υποχρεώσεις που απορρέουν α πό τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης.

Σημαντική πρόοδος σημειώθηκε επίσης όσον αφορά τον **οργανισμό πληρωμών,** αλλά απαιτ ούνται ακόμη περαιτέρω μέτρα ώστε να ολοκληρωθούν οι προετοιμασίες ενόψει της προσχώ ρησης. Θα πρέπει να αυξηθούν οι προσπάθειες αυτό και να αναληφθεί ταχεία δράση ώστε να καλυφθούν οι ανεπάρκειες πριν από την προσχώρηση. Πρόοδος διαπιστώνεται επίσης όσον α φορά μηχανισμούς της αγοράς και στο επίπεδο των ΚΟΑ για τον **οίνο** και **τα οινοπνευματώ δη**, αφενός, και για το **γάλα και το βόειο κρέας** αφετέρου**.** Πρόοδος έχει επίσης σημειωθεί ό σον αφορά την πλήρη μεταφορά του κεκτημένου στον **κτηνιατρικό τομέα,** την ολοκλήρωση των εργασιών όσον αφορά την **καταπολέμηση των ζωικών ασθενειών** (καταπολέμηση της κλασικής πανώλης των χοίρων και ταμείο επείγουσας βοήθειας για την υγεία των ζώων), **συσ τήματα κτηνιατρικού ελέγχου στην εσωτερική αγορά** (δημιουργία όλων των προτεινόμεν ων μεθοριακών σταθμών ελέγχου), **εμπόριο ζωντανών ζώων** και προϊόντων ζωικής προέλευ σης**, μηχανισμοί εμπορικών συναλλαγών και καλής μεταχείρισης των ζώων**, καθώς και ο λοκλήρωση των εργασιών στον τομέα της **κτηνιατρικής δημόσιας υγείας** χάρη στον εκσυγχ ρονισμό των εκμεταλλεύσεων. Πρόοδος σημειώθηκε επίσης όσον αφορά την ικανότητα δειγ ματοληψίας και δοκιμής που επιτρέπουν την εφαρμογή των **κοινών μέτρων** (περιλαμβανομέ νων των ζωικών ασθενειών) στον κτηνιατρικό τομέα. Στους τομείς αυτούς επιβάλλεται πλέον να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες και να αναληφθεί ταχεία δράση ώστε να αντιμετωπιστο ύν τα προβλήματα μέχρι την προσχώρηση.

Περιορισμένη πρόοδος σημειώθηκε στον τομέα του **ΟΣΔΕ**, ιδίως όσον αφορά το σύστημα α ναγνώρισης αγροτεμαχίων (ΣΑΑ), καθώς και σχετικά με τη ΜΣΕ (μεταδιδόμενη σπογγώδη ε

γκεφαλοπάθεια) και τα **υποπροϊόντα ζωικής προέλευσης,** καθώς και όσον αφορά τον εκσυγ χρονισμό των εκμεταλλεύσεων. Οι τομείς αυτοί εξακολουθούν να προκαλούν σοβαρές ανησ υχίες. Η Βουλγαρία θα πρέπει να λάβει πλέον άμεσα και αποφασιστικά μέτρα ώστε να είναι έ τοιμη μέχρι την ημερομηνία προσχώρησης.

*4.1.7. Κεφάλαιο 8: Αλιεία*

Στον τομέα της **διαχείρισης των πόρων και του στόλου, των ελέγχων και της εποπτείας,** ο βουλγαρικός νόμος του 2001 για την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια τροποποιήθηκε το Νοέ μβριο του 2005 ώστε να αποτελέσει τη νομική βάση για χορήγηση αδειών αλιείας, διαρθρωτι κή δράση και οργάνωση της αγοράς, που προβλέπει κυρίως τη θέσπιση συστήματος παρακολ ούθησης των σκαφών καθώς και την αναγνώριση των ομάδων παραγωγών. Η Εθνική Υπηρε σία Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΥΑΥ) είναι αρμόδια για την τήρηση του μητρώου του αλιευτικού στόλου και την εκπόνηση των σχετικών εκθέσεων.

Τα συλλεγέντα κατά τις δοκιμές στοιχεία δεν έχουν ακόμη διαβιβασθεί στην κατάλληλη μορ φή στο μητρώο του αλιευτικού στόλου. Θα πρέπει να ολοκληρωθεί το σύστημα παρακολούθ ησης των αλιευτικών σκαφών, με στόχο την αναβάθμισή του σε σύστημα που θα λειτουργεί μέσω δορυφόρου. Δεν έχει επίσης βελτιωθεί σημαντικά η διαβίβαση και διαθεσιμότητα των σ τοιχείων σχετικά με τα αλιεύματα που προέρχονται από ημερολόγια πλοίου, δηλώσεις εκφόρ τωσης και σημειώσεις πωλήσεων. Οι σχετικές προετοιμασίες θα πρέπει να επιταχυνθούν.

Όσον αφορά τη **διαρθρωτική δράση**, υπό επεξεργασία βρίσκονται οι κανόνες και οι διαδικα σίες που διέπουν τη χρήση και την εφαρμογή των διαρθρωτικών μέτρων, σύμφωνα με τη σύσ ταση του οργανισμού πληρωμών για τη γεωργία (*βλ. κεφάλαιο 7 – Γεωργία)*. Οι σχετικές προ ετοιμασίες θα πρέπει να επιταχυνθούν.

Όσον αφορά την **πολιτική αγοράς,** στα τέλη του 2005, συγκροτήθηκε στο πλαίσιο της ΕΥΑ Υ μονάδα οργάνωσης της αγοράς.

Δεν έχει ακόμη εγκριθεί συμπληρωματική νομοθεσία σχετικά με τη δημιουργία υποδομής αγ οράς χονδρικής πώλησης (οργανώσεις παραγωγών, οργανισμός παρεμβάσεων, σύστημα πλη ροφορικής). Δεδομένου ότι δεν έχει θεσπιστεί κανένα σύστημα συλλογής δεδομένων σχετικά με τα αλιεύματα, δεν είναι ακόμη δυνατή η διενέργεια διασταυρούμενων ελέγχων. Οι σχετικέ ς προετοιμασίες θα πρέπει να εντατικοποιηθούν.

*Συμπέρασμα*

Πρόοδος έχει σημειωθεί στους τομείς της **διαχείρισης των πόρων και τους στόχους επιθεώ ρησης και ελέγχων, της διαρθρωτικής δράσης και της πολιτικής της αγοράς.** Τα αποτελέ σματα παραμένουν, ωστόσο, περιορισμένα. Η Βουλγαρία θα πρέπει να εντείνει τις προσπάθει ές της και να αναλάβει ταχεία δράση ώστε να προετοιμαστεί για τη διαχείριση του διαρθρωτι κού ταμείου του τομέα αλιείας, να ολοκληρώσει το σύστημα παρακολούθησης αλιευτικών σ καφών, να εκδώσει νομοθεσία και να θεσπίσει σύστημα συλλογής δεδομένων στον τομέα τω ν αλιευμάτων.

*4.1.8. Κεφάλαιο 9: Πολιτική μεταφορών*

Όσον αφορά τις **εναέριες μεταφορές,** καταβλήθηκαν σημαντικές προσπάθειες και έχει μεταφ ερθεί το μεγαλύτερο μέρος της νομοθεσίας η οποία συνάδει εν γένει με το κεκτημένο. Η Βου λγαρία έχει μονογράψει τη γενική συμφωνία αερομεταφορών, καθώς και την ευρωπαϊκή συμ

φωνία κοινού εναέριου χώρου, η προσωρινή εφαρμογή των οποίων προβλέπεται κατά την ημ ερομηνία υπογραφής.

Οι σχετικές πολιτικές, στον τομέα της αεροπορικής ασφάλειας, θα πρέπει να έχουν εφαρμοστ εί πλήρως μέχρι την προσχώρηση. Σε γενικές γραμμές, οι σχετικές προετοιμασίες προχωρούν ικανοποιητικά.

Η νομοθεσία πλαίσιο για τις **θαλάσσιες μεταφορές** μεταφέρθηκε σύμφωνα με το κεκτημένο. Βελτιώνεται η κατάσταση όσον αφορά τις αρμοδιότητες ελέγχου του κράτους στο οποίο ανή κει ο λιμένας, χάρη κυρίως στη μείωση του συντελεστή κράτησης.

Δεν διασφαλίζεται ακόμη πλήρως η ανεξαρτησία της βουλγαρικής ναυτιλιακής αρχής που είν αι αρμόδια για τον κρατικό έλεγχο της σημαίας, δεδομένου ότι η Navybulgar ως ελεγχόμενη οντότητα, παραμένει δημόσια επιχείρηση. Οι σχετικές προετοιμασίες θα πρέπει να εντατικοπ οιηθούν.

*Συμπέρασμα*

Σημειώθηκε σημαντική πρόοδος στην τομέα της νομοθεσίας για τις **εναέριες μεταφορές,** όπ ου η Βουλγαρία πληροί πλέον, σε γενικές γραμμές, τις δεσμεύσεις και τις υποχρεώσεις που α πορρέουν από τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης. Η νομοθεσία έχει τεθεί σε εφαρμογή και οι υποχρεώσεις θα πρέπει να έχουν εκπληρωθεί μέχρι την προσχώρηση, εφόσον διατηρηθεί ο τρέχων ρυθμός προετοιμασίας.

Πρόοδος σημειώθηκε στον τομέα των **θαλάσσιων μεταφορών.** Οι κανόνες εξακολουθούν, ω στόσο, να εμφανίζουν καθυστέρηση σε σχέση με το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είνα ι πλέον ανάγκη να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες και να αναληφθεί σημαντική δράση ώστε να καλυφθούν τα κενά μέχρι την προσχώρηση με τη διασφάλιση, κυρίως, της πλήρους ανεξαρτησίας της βουλγαρικής ναυτιλιακής αρχής ως οργάνου ελέγχου.

### *4.1.9. Κεφάλαιο 10: Φορολογία*

Το Νοέμβριο του 2005 εκδόθηκε ο νόμος για τους **ειδικούς φόρους κατανάλωσης** και τις φ ορολογικές αποθήκες. Ο νόμος αυτός προβλέπει, συγκεκριμένα, τη μεταβίβαση της ευθύνης διαχείρισης των ειδικών φόρων κατανάλωσης από τις φορολογικές στις τελωνειακές αρχές. Ο ίδιος νόμος περιλαμβάνει επίσης διατάξεις για το σύστημα αποθηκών τελωνειακής αποταμίευ σης καθώς και για τη διατήρηση, την κυκλοφορία και την παρακολούθηση των προϊόντων πο υ υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης στο πλαίσιο καθεστώτος αναστολής των ειδικ ών φόρων κατανάλωσης. Ο νόμος για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης τροποποιήθηκε στ ο Δεκέμβριο του 2005, ενόψει της αύξησης των ειδικών φόρων κατανάλωσης, βάσει του συμ φωνηθέντος χρονοδιαγράμματος για την προσέγγιση των νομοθεσιών. Στον τομέα των ειδικώ ν φόρων κατανάλωσης οι προετοιμασίες προχωρούν κανονικά.

Όσον αφορά τον ΦΠΑ, δεν έχει ακόμη εκδοθεί η προγραμματιζόμενη για τα τέλη του 2005 ν ομοθεσία. Ούτε στον τομέα της **άμεσης φορολογίας,** δεν έχει ακόμη εγκριθεί το σχέδιο νόμο υ για τη φορολόγηση των εταιρειών και του εισοδήματος. Οι προετοιμασίες θα πρέπει να επι ταχυνθούν.

Ικανοποιητική πρόοδος έχει σημειωθεί στον τομέα της **διοικητικής συνεργασίας και της αμ οιβαίας συνδρομής.** Η Εθνική Υπηρεσία Εσόδων (ΕΥΕ) άρχισε να λειτουργεί τον Ιανουάριο του 2006 με την έναρξη ισχύος του νέου κώδικα για τις φορολογικές διαδικασίες και τις διαδι

κασίες κοινωνικής ασφάλισης. Η υπηρεσία αυτή ασχολείται συγχρόνως με την είσπραξη και την εξυπηρέτηση των φόρων της κεντρικής κυβέρνησης (όπως ο ΦΠΑ και οι φόροι εταιρειώ ν) και τις υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (όπως η ασφάλιση υγείας). Η συνεχι ζόμενη μεταρρύθμιση του τομέα, και ιδίως η επιτυχημένη μετατροπή της φορολογικής αρχής σε εθνική υπηρεσία είσπραξης φόρων βελτίωσε την ικανότητα είσπραξης και ελέγχου, όπως φανερώνει η αύξηση του συνολικού ύψους των φορολογικών εσόδων.

Η είσπραξη φόρων απαιτεί διαρκείς προσπάθειες στο επίπεδο της διαχείρισης, ώστε να διασφ αλίζεται η ομαλή λειτουργία του νέου αυτού θεσμικού οργάνου. Η εφαρμογή των νέων νόμω ν θα απαιτήσει το συντονισμό μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Η διοικητική ικανότ ητα θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω με τη βελτίωση των επαγγελματικών δεξιοτήτων του π ροσωπικού και τη διαρκή κατάρτιση. Οι προετοιμασίες για τη διασύνδεση των συστημάτων ΤΠ συνεχίστηκαν με ικανοποιητικό ρυθμό και, εάν δεν υπάρξουν καθυστερήσεις, η Βουλγαρ ία θα πρέπει κατά τη στιγμή της προσχώρησης να έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της. Συνο λικά οι προετοιμασίες προχωρούν ικανοποιητικά.

*Συμπέρασμα*

Σημαντική πρόοδος έχει σημειωθεί όσον αφορά τους **ειδικούς φόρους κατανάλωσης και τη διοικητική συνεργασία και την αμοιβαία συνδρομή** Η Βουλγαρία πληροί πλέον, σε γενικές γραμμές, τις δεσμεύσεις και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διαπραγματεύσεις προσ χώρησης στους εν λόγω τομείς. Εφόσον διατηρηθεί ο τρέχων ρυθμός προόδου, αναμένεται ό τι η Βουλγαρία θα είναι σε θέση να εφαρμόσει το κεκτημένο κατά την ημερομηνία προσχώρ ησης.

Στους **τομείς του ΦΠΑ** και της **άμεσης φορολογίας** έχει πραγματοποιηθεί περιορισμένη πρό οδος. Αυξημένες προσπάθειες απαιτούνται στους εν λόγω τομείς όσον αφορά τη νομοθεσία και την εφαρμογή των νέων νόμων.

*4.1.10. Κεφάλαιο 13: Κοινωνική πολιτική και απασχόληση*

Όσον αφορά το **εργατικό δίκαιο,** ο βουλγαρικός εργατικός κώδικας τροποποιήθηκε τον Οκτ ώβριο του 2005, ενώ η επιθεώρηση εργασίας αύξησε το προσωπικό της.

Ελλιπής παραμένει η μεταφορά του *κεκτημένου*, ιδίως όσον αφορά τις οδηγίες για τη συμπλή ρωση των καταστατικών της Ευρωπαϊκής Εταιρείας και του Ευρωπαϊκού Συνεταιρισμού, την οδηγία για την ενημέρωση και τη διαβούλευση, καθώς και την οδηγία για τις ευρωπαϊκές επιτ ροπές επιχειρήσεων. Ακόμη, θα πρέπει να αντιμετωπιστούν ορισμένα θέματα για τη διασφάλι ση της ορθής και πλήρους μεταφοράς, ιδίως όσον αφορά τις οδηγίες περί απόσπασης εργαζο μένων, περί αφερεγγυότητας του εργοδότη, για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένω ν, για τις ομαδικές απολύσεις, τη μερική απασχόληση, την εργασία ορισμένου χρόνου, το χρ όνο εργασίας, καθώς και την προστασία των νέων κατά την εργασία. Εξάλλου, η διοικητική ι κανότητα και οι εσωτερικοί μηχανισμοί ελέγχου της Επιθεώρησης Εργασίας είναι ανεπαρκείς ώστε να εγγυηθούν την αποτελεσματική και ισότιμη εφαρμογή του *κεκτημένου* στον εν λόγω τομέα. Οι προετοιμασίες θα πρέπει να επιταχυνθούν.

Όσον αφορά τον **κοινωνικό διάλογο,** θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω ο διμερής διάλογος έτσι ώστε να προετοιμαστούν οι κοινωνικοί εταίροι για το μελλοντικό τους ρόλο όσον αφορ ά τη διαμόρφωση και υλοποίηση της κοινωνικής πολιτικής της Ένωσης. Τα κριτήρια αντιπρο σωπευτικότητας θα πρέπει να εφαρμόζονται αμερόληπτα για όλες τις οργανώσεις κοινωνικώ

ν εταίρων. Η συμμετοχή στον τριμερή διάλογο θα πρέπει να περιοριστεί στις οργανώσεις των κοινωνικών εταίρων που διαθέτουν κοινωνική εντολή. Οι σχετικές προετοιμασίες θα πρέπει ν α επιταχυνθούν.

Σχετική πρόοδος έχει σημειωθεί όσον αφορά τη λειτουργική εφαρμογή των κανονιστικών δια τάξεων στον τομέα της **δημόσιας υγείας**. Ειδικότερα, σημειώθηκε πρόοδος στην εναρμόνιση με το κεκτημένο του νομοθετικού συστήματος εποπτείας των μεταδιδόμενων νοσημάτων. Ση μαντική πρόοδος σημειώθηκε όσον αφορά τη μεταφορά του *κεκτημένου* στον τομέα της παρ ασκευής, παρουσίασης και πώλησης προϊόντων καπνού. Η σύμβαση-πλαίσιο για την καταπο λέμηση του καπνίσματος επικυρώθηκε το Νοέμβριο του 2005. Πλήρως έχει μεταφερθεί η οδ ηγία για τη διαφήμιση των προϊόντων καπνού. Αλλαγές πραγματοποιήθηκαν όσον αφορά τη χρηματοδότηση των νοσοκομείων και δόθηκε μεγαλύτερη προσοχή στα προληπτικά υγειονο μικά μέτρα.

Το *κεκτημένο* όσον αφορά το ανθρώπινο αίμα και τα συστατικά του, καθώς και τους ιστούς κ αι τα κύτταρα ανθρώπινης προέλευσης δεν έχει ακόμη μεταφερθεί πλήρως, ιδίως όσον αφορά τα πρότυπα ποιότητας και ασφάλειας για το ανθρώπινο αίμα και τα συστατικά αίματος, τις απ αιτήσεις ιχνηλασιμότητας και την κοινοποίηση σοβαρών αντιδράσεων και εκδηλώσεων, καθ ώς και τα κοινοτικά πρότυπα και προδιαγραφές σχετικά με ένα σύστημα ποιότητας στα κέντρ α αιμοδοσίας. Αναμένεται επίσης η περαιτέρω εναρμόνιση της νομοθεσίας όσον αφορά τη με ταμόσχευση οργάνων, ιστών και κυττάρων. Το σύστημα παρακολούθησης των μεταδιδόμεν ων ασθενειών χρήζει περαιτέρω βελτίωσης και απαιτεί συνεχείς επενδύσεις στις τεχνικές εργ αστηρίου και τον εξοπλισμό πληροφορικής.

Θα πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για να βελτιωθεί η κατάσταση της υγεί ας του πληθυσμού, καθώς και η πρόσβαση στις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, ιδίως σε περιφερειακό επίπεδο, καθώς και μεταξύ των μειονοτήτων και των κοινωνικά ασθενέστερων κοινωνικοοικονομικών ομάδων. Όσον αφορά την πρόσβαση στην περίθαλψη, δεν έχουν βελτ ιωθεί οι συνθήκες που εφαρμόζονται στο σύνολο του πληθυσμού. Αποτροπιασμό προκαλούν οι στοιχειώδεις συνθήκες που επικρατούν στα ιδρύματα περίθαλψης των ηλικιωμένων, των σ ωματικά και διανοητικά αναπήρων και των παιδιών. Η νομική βάση για τη θεσμοθέτησή τους δεν είναι ικανοποιητική και σε συνδυασμό με τη βραδύτητα και τον ενίοτε κακό προγραμματ ισμό της διαδικασίας προς πραγματική αποϊδρυματοποίηση εξακολουθούν να προκαλούν έντ ονες ανησυχίες. Οι προσπάθειες θα πρέπει να συνεχιστούν και να ενταθούν.

Πρόοδος σημειώθηκε όσον αφορά τις προετοιμασίες για τη διαχείριση του **Ευρωπαϊκού Κοι νωνικού Ταμείου (ΕΚΤ)**, ιδίως όσον αφορά την πρόσληψη προσωπικού, τη διαρκή κατάρτι ση των δημοσίων υπαλλήλων, καθώς και το διορισμό της αρχής διαχείρισης του επιχειρησιακ ού προγράμματος για την ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων, και του επιχειρησιακού προγρά μματος για τη διοικητική ικανότητα.

Ατελής παραμένει η δημιουργία διοικητικής ικανότητας, ιδίως όσον αφορά το επιχειρησιακό πρόγραμμα για τη διοικητική ικανότητα, αλλά και την πρόσληψη και την κατάρτιση στο Υπο υργείο Παιδείας και Επιστημών και στην Υπηρεσία Κοινωνικής Πρόνοιας (*βλέπε επίσης κεφά λαιο 21 – Περιφερειακή πολιτική και συντονισμός των διαρθρωτικών μέσων).* Οι προετοιμασίε ς θα πρέπει να επιταχυνθούν.

Στον τομέα της **κοινωνικής ένταξης,** το Φεβρουάριο του 2006 εγκρίθηκαν τροποποιήσεις στ ο νόμο περί κοινωνικής πρόνοιας, οι οποίες ανοίγουν κυρίως την αγορά παροχής κοινωνικών υπηρεσιών. Τον Απρίλιο του 2006, η κυβέρνηση ενέκρινε ένα επικαιροποιημένο εθνικό σχέδι

ο για την περίοδο 2005-2006 για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλ εισμού, το οποίο προβλέπει τη στήριξη δραστηριοτήτων για την εκπαίδευση, την απόκτηση ν έων επαγγελματικών προσόντων, την απασχόληση και την αρωγή ευπαθών ομάδων. Θα πρέπ ει να συνεχιστεί η επισταμένη εργασία και η ανάπτυξη κοινωνικών στατιστικών για την φτώχ εια και τον κοινωνικό αποκλεισμό σύμφωνα με τους δείκτες της ΕΕ για τον κοινωνικό αποκλ εισμό. Θα πρέπει να συνεχιστούν οι προσπάθειες για τη βελτίωση της κατάστασης των ευπαθ ών ομάδων, μεταξύ των οποίων οι Ρομ, και την προώθηση της πλήρους ένταξής τους στην κ οινωνία. Θετικά αποτελέσματα απέδωσε σε ορισμένους δήμους η κατάργηση των διαχωρισμ ών και η ένταξη στο κλασικό σχολικό σύστημα μαθητών προέλευσης Ρομ και μαθητών με ει δικές ανάγκες.

Δεν διευρύνθηκε η πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, δεδομένου ό τι σημαντικός αριθμός του πληθυσμού, ιδίως μεταξύ της κοινότητας των Ρομ, δεν έχουν ακό μη πρόσβαση στις υπηρεσίες αυτές. Θα πρέπει να επιταχυνθούν οι διαδικασίες κατάργησης τ ου διαχωρισμού και της ένταξης των μαθητών Ρομ και των μαθητών με ειδικές ανάγκες στο κλασικό σχολικό σύστημα. Δεν έχει παρατηρηθεί επίσης καμία ενίσχυση του συντονισμού τ ων πολιτικών προστασίας του παιδιού ούτε της διοικητικής ικανότητας της υπηρεσίας προστ ασίας του παιδιού, ιδίως σε επίπεδο δήμων. Θα πρέπει ακόμη να εντατικοποιηθεί η διαδικασί α αποϊδρυματοποίησης και ανάπτυξης υπηρεσιών τοπικού χαρακτήρα. Θα πρέπει να συσταθο ύν ειδικές κοινωνικές, εκπαιδευτικές και ιατρικές υπηρεσίες για την καταπολέμηση του κοιν ωνικού αποκλεισμού. Θα πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες ώστε ευπαθείς ομά δες του πληθυσμού, ιδίως από την κοινότητα των Ρομ, να συμπεριληφθούν στην αγορά εργα σίας με την περαιτέρω προώθηση της ποιοτικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτι σης. Θα πρέπει να βελτιωθεί η πρόσβαση των ατόμων με κινητικά προβλήματα σε δημόσιους χώρους, κτίρια, μεταφορικά μέσα, την εκπαίδευση και την αγορά εργασίας. Οι προετοιμασίες θα πρέπει να εντατικοποιηθούν.

Όσον αφορά την **καταπολέμηση των διακρίσεων,** η Επιτροπή Προστασίας κατά των Διακρί σεων συγκροτήθηκε τελικά το Νοέμβριο του 2005 και άρχισε να ασχολείται με τις πρώτες υπ οθέσεις.

Η επιτροπή αυτή υπολειτουργεί, λόγω διοικητικών περιορισμών και έλλειψης προσωπικού, ε νώ δεν έχει καταβληθεί καμία επείγουσα προσπάθεια που να εξασφαλίζει την άμεση πλήρη λ ειτουργία της. Θεμελιώδεις βελτιώσεις απαιτεί η κατάσταση της μειονότητας των Ρομ. Ανεπα ρκείς κρίνονται οι μέχρι σήμερα προσπάθειες να διασφαλισθεί η αποτελεσματική εφαρμογή τ ου προγράμματος- πλαισίου για την ισότιμη ένταξη των Ρομ στη βουλγαρική κοινωνία. Οι π ροσπάθειες θα πρέπει να επιταχυνθούν.

*Συμπέρασμα*

Πρόοδος σημειώθηκε στις προετοιμασίες για το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο** (ΕΚΤ), αλλ ά ο τομέας αυτός απαιτεί περαιτέρω προσπάθειες ώστε να αντιμετωπισθούν και τα εναπομέν οντα προβλήματα. Περιορισμένη πρόοδος σημειώθηκε σε πέντε άλλους τομείς του παρόντος κεφαλαίου, για τις οποίες τον Οκτώβριο του 2005 είχε επισημανθεί η ανάγκη να καταβληθού ν αυξημένες προσπάθειες. Θα πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες και να αναληφ θεί ταχεία δράση ώστε να επιλυθούν τα εκκρεμή ζητήματα πριν από την προσχώρηση. Θα πρ έπει να ολοκληρωθεί και να ενισχυθεί η εναρμόνιση της νομοθεσίας στους τομείς του **εργατι κού δικαίου** και της **δημόσιας υγείας**. Θα πρέπει να ενισχυθεί περισσότερο ο διμερής **δημό σιος διάλογος**, και να διασφαλισθεί η ορθή συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στις τριμερε ίς δομές. Όσον αφορά την **κοινωνική ένταξη**, θα πρέπει να βελτιωθεί σημαντικά η πρόσβασ

η σε ποιοτικές υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και εκπαίδευσης, η αποϊδρυματοποίηση, η προστασία του παιδιού και η ένταξη ευπαθών ομάδων στην αγορά εργασίας. Θα πρέπει επί σης να υπάρξει διαρθρωτική βελτίωση της κατάστασης της μειονότητας των Ρομ. Όσον αφορ ά την **καταπολέμηση των διακρίσεων,** θα πρέπει να βελτιωθεί η διοικητική ικανότητα της ε πιτροπής προστασίας κατά των διακρίσεων. Σε γενικές γραμμές, απαιτούνται περαιτέρω προ σπάθειες για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας ώστε να διασφαλισθεί η ορθή εφαρμογ ή του *κεκτημένου* στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής.

*4.1.11. Κεφάλαιο 14: Ενέργεια*

Εγκρίθηκε η νομοθεσία-πλαίσιο και οι διατάξεις εφαρμογής στον τομέα της **ανταγωνιστικότ ητας και της εσωτερικής αγοράς ενέργειας**.

Η αγορά ηλεκτρισμού και αερίου θα πρέπει να ανοίξει πλήρως σύμφωνα με το *κεκτημένο*. Η εφαρμογή των εκπονηθέντων σχεδίων θα πρέπει να οδηγήσει στην αποδεσμοποίηση της Bulgargas πριν από την προσχώρηση.

Εξάλλου, στον τομέα των στερεών καυσίμων, η Βουλγαρία θα πρέπει να διασφαλίσει ότι η κ ρατική παρέμβαση είναι σύμφωνη με το **κεκτημένο**. Οι σχετικές προετοιμασίες θα πρέπει να επιταχυνθούν.

Στον τομέα της **πυρηνικής ενέργειας και της πυρηνικής ασφάλειας,** θεσπίστηκε το νομικό πλαίσιο και εκδόθηκε η νομοθεσία εφαρμογής.

Όσον αφορά τις δεσμεύσεις της Βουλγαρίας για την έγκαιρη διακοπή της λειτουργίας των μο νάδων 1 έως 4 του πυρηνικού σταθμού ηλεκτροπαραγωγής του Κοζλοντούι, όπως αναφέρετα ι στην πράξη προσχώρησης, η Βουλγαρία δεν έχει λάβει ακόμη τα αναγκαία μέτρα ώστε να δ ιασφαλίσει τον αμετάκλητο παροπλισμό των μονάδων 1 και 2, που έκλεισαν το 2002. Δεν έχ ει, εξάλλου, λάβει ακόμη κανένα απτό επιχειρησιακό ή διοικητικό μέτρο που να διασφαλίζει το οριστικό κλείσιμο των μονάδων 3 και 4 εντός του 2006 και να εγγυάται τον επακόλουθο π αροπλισμό τους, πράγμα που θα επέτρεπε την ενδεδειγμένη χρήση των διαθέσιμων κεφαλαίω ν της ΕΕ. Η χώρα δεν έχει ακόμη συμμορφωθεί πλήρως με τις απαιτήσεις και τις διαδικασίες της συνθήκης Ευρατόμ. Οι σχετικές προετοιμασίες απαιτούν σημαντική βελτίωση.

*Συμπέρασμα*

Περιορισμένη πρόοδος έχει σημειωθεί όσον αφορά την **ανταγωνιστικότητα και την αγορά εσωτερικής ενέργειας.** Επί του παρόντος απαιτούνται αυξημένες προσπάθειες και ταχεία αν άληψη δράσης ώστε να ολοκληρωθεί το άνοιγμα των αγορών ηλεκτρισμού και αερίου πριν α πό την προσχώρηση. Στον τομέα της **πυρηνικής ενέργειας και της πυρηνικής ασφάλειας,** η κατάσταση επιδεινώθηκε όσον αφορά τη διαδικασία παροπλισμού. Απαιτούνται αυξημένες π ροσπάθειες και ταχεία ανάληψη δράσης ώστε να διασφαλισθεί η αμετάκλητη διακοπή της λει τουργίας των μονάδων 1 έως 4 του πυρηνικού σταθμού του Κοζλοντούι.

*4.1.12. Κεφάλαιο 15: Βιομηχανική πολιτική*

Η διαδικασία **ιδιωτικοποιήσεων και αναδιάρθρωσης** συνεχίστηκε στη Βουλγαρία, αν και μ ε ρυθμό βραδύτερο του προβλεπόμενου. Οι ιδιωτικοποιήσεις έχουν σχεδόν ολοκληρωθεί, όμ ως πρόσφατα η διαδικασία επιβραδύνθηκε σημαντικά και μόνο ορισμένα μέτρα έχουν ολοκλ ηρωθεί. Συνεχίστηκε η αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας.

Η διαδικασία των ιδιωτικοποιήσεων δεν είναι ακόμη αρκούντως διαφανής, ενώ παραμένουν τα προβλήματα που αφορούν την άσκηση ελέγχου μετά τις ιδιωτικοποιήσεις.

Η αναδιάρθρωση της χαλυβουργίας έχει καθυστερήσει σημαντικά και δεν θα είναι εφικτή η α ποκατάσταση της βιωσιμότητας της σημαντικότερης χαλυβουργικής επιχείρησης, η οποία υπ όκειται σε ατομικό πρόγραμμα βιωσιμότητας, μέχρι τα τέλη της συμφωνηθείσας περιόδου αν αδιάρθρωσης. Η Βουλγαρία κοινοποίησε επίσημα στην Επιτροπή τις αλλαγές που σκοπεύει ν α επιφέρει στο εθνικό της πρόγραμμα αναδιάρθρωσης του χαλυβουργικού τομέα και στο σχε τικό επιχειρηματικό σχέδιο. Η Επιτροπή θα εξετάσει επισταμένως τις αλλαγές αυτές, λαμβάν οντας κυρίως υπόψη κατά πόσο συμβιβάζονται με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις. Οι προετοιμασίες στον τομέα των ιδιωτικοποιήσεων και αναδιαρθρώσεων θα πρέπει να επιτα χυνθούν.

*Συμπέρασμα*

Στον τομέα των **ιδιωτικοποιήσεων και αναδιαρθρώσεων** καταγράφεται κάποια πρόοδος. Τ α αποτελέσματα είναι, ωστόσο, περιορισμένα, ιδίως όσον αφορά την αναδιάρθρωση της χαλυ βουργίας. Θα πρέπει, στον εν λόγω τομέα, να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες και να αν αληφθεί ταχεία δράση για την επίλυση του προβλήματος πριν από την προσχώρηση.

*4.1.13. Κεφάλαιο 19: Τηλεπικοινωνίες και τεχνολογίες της πληροφορίας*

Καμία σημαντική εξέλιξη δεν μπορεί να επισημανθεί στον τομέα των **ηλεκτρονικών επικοιν ωνιών και τεχνολογιών της πληροφορίας.**

Μικρή πρόοδος σημειώθηκε όσον αφορά την αντιμετώπιση των εκκρεμών ζητημάτων για τη μεταφορά του *κεκτημένου* του 1998. Μένουν να εφαρμοστούν ορισμένες ουσιώδεις διασφαλί σεις στον τομέα του ανταγωνισμού που έχουν επιβληθεί στον κατεστημένο φορέα εκμετάλλε υσης της αγοράς σταθερής τηλεφωνίας. Στην αγορά κινητής τηλεφωνίας, ο παρών νόμος περί τηλεπικοινωνιών δεν ορίζει αγορά διασύνδεσης και κατά συνέπεια δεν επιβάλλει καμία επιστ ροφή στα τέλη τερματισμού κλήσεων σε επίπεδο χονδρικής στο φορέα εκμετάλλευσης που δι αθέτει σημαντική ισχύ στην αγορά (ΣΙΑ). Περιορισμένες είναι οι προετοιμασίες για τη φορητ ότητα κινητού αριθμού. Σε πρώιμο στάδιο βρίσκεται η προετοιμασία για το κεκτημένο του 2002. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δεν διαθέτουν τους κατάλληλους πόρους για να επιτελέσ ουν τα καθήκοντά τους όσον αφορά την εφαρμογή της νέας νομοθεσίας για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, ιδίως όσον αφορά την ανάλυση αγοράς, την αξιολόγηση της σημαντικής ισχύο ς στην αγορά και την επιβολή επανορθωτικών μέτρων. Θα πρέπει να βελτιωθεί ο συντονισμό ς μεταξύ των ρυθμιστικών αρχών. Οι σχετικές προετοιμασίες θα πρέπει να βελτιωθούν.

Στον τομέα των **ταχυδρομικών υπηρεσιών**, τον Απρίλιο του 2006 εγκρίθηκαν τροποποιήσει ς στο νόμο περί ταχυδρομικών υπηρεσιών, οι οποίες αποσκοπούν στην ολοκλήρωση της μετ αφοράς της δεύτερης οδηγίας σχετικά με τις ταχυδρομικές υπηρεσίες.

Ακόμη δεν έχει ολοκληρωθεί η ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας για τη μέτρηση της ποιό τητας, την κοστολόγηση και τους λογιστικούς μηχανισμούς της ρυθμιστικής αρχής στον εν λ όγω τομέα, δηλαδή της επιτροπής ρύθμισης των επικοινωνιών. Σε γενικές γραμμές, οι σχετικ ές προετοιμασίες προχωρούν ικανοποιητικά.

*Συμπέρασμα*

Σημαντική πρόοδος έχει σημειωθεί στον τομέα των **ταχυδρομικών υπηρεσιών**. Θα πρέπει να ολοκληρωθεί η ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας της ρυθμιστικής αρχής. Η Βουλγαρία πληροί πλέον σε γενικές γραμμές τις δεσμεύσεις και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης στον εν λόγω τομέα, εφόσον διατηρηθεί ο τρέχων ρυθμός προόδου.

Μικρή πρόοδος έχει σημειωθεί στον τομέα των **ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τεχνολογιών της πληροφορίας,** όπως και στην αντιμετώπιση εκκρεμών ζητημάτων σχετικά με το κεκτημένο του 1998. Θα πρέπει να επιτευχθεί η εναρμόνιση με το κεκτημένο του 2002, ενώ απαιτείται επανεξέταση του νομοθετικού χρονοδιαγράμματος και ενεργοποίηση νέων σχεδίων ώστε να συμμορφωθεί με τις προθεσμίες προσχώρησης. Στον τομέα αυτό απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες και ταχεία ανάληψη δράσης.

*4.1.14. Κεφάλαιο 21: Περιφερειακή πολιτική και συντονισμός διαρθρωτικών μέσων*

Θεσπίστηκε πλέον το **νομοθετικό πλαίσιο** που είναι αναγκαίο για να διασφαλισθεί το πλήρες συμβιβάσιμο των ενεργειών που χρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία με τις πολιτικές και τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Βουλγαρία ενέκρινε τις αναγκαίες τροποποιήσεις στο νόμο για τις δημόσιες συμβάσεις και θέσπισε ένα νέο νόμο για τις συμβάσεις παραχώρησης σύμφωνα με το *κεκτημένο*. Εξέδωσε το βασικό δημοσιονομικό νόμο, ο οποίος εισάγει πολυετή δημοσιονομικό προγραμματισμό και έχει ήδη αρχίσει να θεσπίζει δημοσιονομικό πρόγραμμα σε διάφορα αρμόδια υπουργεία. Μεγάλη προσοχή απαιτεί η εφαρμογή της νέας νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις. Σε γενικές γραμμές, οι προετοιμασίες στον τομέα αυτό προχωρούν ικανοποιητικά.

Έχουν θεσπισθεί οι κυριότερες **θεσμικές δομές** για την προετοιμασία και εφαρμογή των διαρθρωτικών ταμείων. Ελήφθησαν αποφάσεις όσον αφορά τον καταμερισμό των καθηκόντων μεταξύ των διαφόρων οργανισμών στο πλαίσιο κάθε επιχειρησιακού προγράμματος, ενώ θεσπίζονται οι δομές εκτέλεσης. Βελτιώθηκε ο διυπουργικός συντονισμός.

Μείζων πρόκληση για πολλούς φορείς αποτελεί η επίτευξη φιλόδοξων σχεδίων για τις προσλήψεις, ώστε να καλυφθούν οι σημαντικές ανάγκες σε εξειδικευμένο προσωπικό, ο περιορισμένος αριθμός του οποίου προκαλεί ανταγωνισμό μεταξύ των φορέων που επιθυμούν να προσλάβουν συνεργάτες με τα κατάλληλα προσόντα. Οι περισσότεροι ενδιάμεσοι φορείς και οι τελικοί δικαιούχοι, καθώς και ορισμένες αρχές διαχείρισης πρέπει ακόμη να καλύψουν σημαντικές ανάγκες όσον αφορά την ενίσχυση της ικανότητάς τους, ιδίως στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων. Θα πρέπει να ολοκληρωθούν οι προετοιμασίες του συντονισμού σε διυπουργικό και διατομεακό επίπεδο όσον αφορά τον προγραμματισμό και τη συνακόλουθη υλοποίηση ενεργειών σε περιφερειακό επίπεδο, καθώς και όσον αφορά τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διαδικασίες εφαρμογής. Οι σχετικές προετοιμασίες θα πρέπει να εντατικοποιηθούν.

Η Βουλγαρία έχει προχωρήσει ικανοποιητικά όσον αφορά τον **προγραμματισμό**. Έχει καταρτίσει σχέδια όλων των απαιτούμενων εγγράφων προγραμματισμού.

Ορισμένα έγγραφα προγραμματισμού, όπως το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς, στερούνται συγκεκριμένου προσανατολισμού και στρατηγικής θεώρησης, πράγμα που περιπλέκει περισσότερο τον συντονισμό της εφαρμογής. Οι εκ των προτέρων αξιολογήσεις ξεκίνησαν με αξιοσημείωτη καθυστέρηση. Ανησυχητική παραμένει η κατάσταση όσον αφορά την κατάρτιση σειράς έργων έτοιμων να υλοποιηθούν στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων και του ταμείου συνοχής. Οι προετοιμασίες σχετικά με τον προγραμματισμό θα πρέπει να βελτιωθούν.

Όσον αφορά την **παρακολούθηση και αξιολόγηση,** δημιουργήθηκαν συστήματα παρακολού θησης σε ορισμένες αρχές διαχείρισης και ενδιάμεσους φορείς. Η Βουλγαρία ζήτησε την εκπ όνηση ενός ενιαίου συστήματος πληροφορικής σχετικά με τη διαχείριση που καλύπτει όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα και βρίσκεται στη διαδικασία δημιουργίας.

Θα πρέπει να διασφαλισθεί η διασύνδεση ορισμένων υποσυστημάτων του ενιαίου συστήματο ς διαχείρισης πληροφοριών, και επίσης ότι οι τελικοί χρήστες σε εθνικό, περιφερειακό και το πικό επίπεδο θα είναι διατεθειμένοι να τα χρησιμοποιήσουν. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να ολοκληρωθεί η πρόσληψη και κατάρτιση του προσωπικού. Σε ορισμένες αρχές διαχείρισης μ ένει ακόμη να συγκροτηθούν και να στελεχωθούν μονάδες αξιολόγησης. Οι προετοιμασίες π αρακολούθησης και αξιολόγησης θα πρέπει να εντατικοποιηθούν.

Όσον αφορά τη **δημοσιονομική διαχείριση και τον δημοσιονομικό έλεγχο,** εκδόθηκε ένα ν έο νομοθετικό πλαίσιο και καταρτίστηκαν οι περισσότερες θεσμικές δομές. Δημιουργήθηκε μια κεντρική αρχή ελέγχου, καθώς και εσωτερικές μονάδες ελέγχου στις αρχές διαχείρισης.

Ανησυχία προκαλούν τα φιλόδοξα σχέδια προσλήψεων και ο δυνητικός ανταγωνισμός μεταξ ύ των διαφόρων εμπλεκόμενων φορέων του τομέα, κατά την αναζήτηση των σπάνιων διαθέσ ιμων ειδημόνων. Το μεγαλύτερο μέρος της κατάρτισης στον εν λόγω τομέα δεν έχει ακόμη π ραγματοποιηθεί. Δεν έχουν ακόμη συναφθεί συμφωνίες μεταξύ των διαφόρων οργανισμών ο ύτε έχουν καταρτισθεί τα εγχειρίδια των αντίστοιχων διαδικασιών. Απαιτείται ισχυρός και απ οτελεσματικός συντονισμός όσον αφορά την προετοιμασία και την εφαρμογή των συστημάτ ων δημοσιονομικής διαχείρισης και δημοσιονομικού ελέγχου. Θα πρέπει να ενισχυθεί περισσ ότερο η εφαρμογή του συστήματος ελέγχου για τις δημόσιες συμβάσεις ενόψει της εφαρμογή ς των σχεδίων συνοχής ISPA και PHARE. Οι σχετικές προετοιμασίες θα πρέπει να εντατικοπ οιηθούν.

*Συμπέρασμα*

Η Βουλγαρία έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο όσον αφορά το **νομοθετικό πλαίσιο** και επί του παρόντος πληροί, σε γενικές γραμμές, τις δεσμεύσεις και τις υποχρεώσεις που απορρέου ν από τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης στον εν λόγω τομέα.

Πρόοδος καταγράφεται όσον αφορά τον **προγραμματισμό**, καθώς και την **παρακολούθηση και αξιολόγηση**, αλλά η Βουλγαρία θα πρέπει να εντείνει ακόμη περισσότερο τις προσπάθειέ ς της, ώστε μέχρι την ημερομηνία προσχώρησης να έχει καταρτίσει μια αποτελεσματική σειρ ά σχεδίων και ένα λειτουργικό σύστημα διαχείρισης των πληροφοριών. Η Βουλγαρία έχει ση μειώσει πρόοδο όσον αφορά τις **θεσμικές δομές**, καθώς και στον τομέα της **δημοσιονομικής διαχείρισης και του δημοσιονομικού ελέγχου.** Στους τομείς αυτούς απαιτείται να καταβληθ ούν αυξημένες προσπάθειες και να αναληφθεί ταχεία δράση ώστε να επιλυθούν όλα τα προβλ ήματα πριν από την προσχώρηση. Θα πρέπει να υπάρξει, ειδικότερα, μέριμνα για την ταχεία θέσπιση ενός συστήματος ελέγχου που θα επιτρέπει την υγιή και αποτελεσματική εφαρμογή των διαρθρωτικών ταμείων και θα ενισχύει σημαντικά τη διοικητική ικανότητα. Απαιτούνται επίσης περαιτέρω προσπάθειες ώστε να διασφαλισθεί η πλήρης λειτουργία, σε όλα τα επίπεδ α, ενός συστήματος εκ των προτέρων ελέγχου όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις.

### *4.1.15. Κεφάλαιο 22: Περιβάλλον*

Όσον αφορά την **οριζόντια νομοθεσία**, καταβάλλονται προσπάθειες για να ενισχυθεί η σχετι κή διοικητική ικανότητα.

Ο συντονισμός, η ένταξη η ευαισθητοποίηση και η εμπλοκή του κοινού θα πρέπει να ενισχυθ ούν σε τομείς όπως η ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης, καθώς και το πρόγ ραμμα NATURA 2000. Περαιτέρω προσπάθειες απαιτούνται για την εφαρμογή της νομοθεσί ας μεταφοράς της οδηγίας για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και της οδηγία ς για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπε δο. Οι προετοιμασίες θα πρέπει να επιταχυνθούν.

Η νομοθεσία σχετικά με τη **διαχείριση των αποβλήτων** συνάδει με το *κεκτημένο*.

Δεν έχει δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην πρόσληψη πρόσθετου ειδικά καταρτισμένου προσωπι κού για την εφαρμογή της νομοθεσίας περί διαχείρισης αποβλήτων, ιδίως σε περιφερειακό κα ι τοπικό επίπεδο. Θα πρέπει να ληφθούν συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή της οδηγί ας-πλαισίου για τα απόβλητα, καθώς και της οδηγίας για τα επικίνδυνα απόβλητα. Οι προετοι μασίες θα πρέπει να επιταχυνθούν, όσον αφορά την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου δικτύου εγκαταστάσεων διάθεσης αποβλήτων.

Σε μεγάλο βαθμό έχει θεσπισθεί η **νομοθεσία για τη διαχείριση των υδάτων,** η οποία συνάδ ει με το *κεκτημένο*.

Η νομοθεσία εφαρμογής της οδηγίας-πλαισίου στον τομέα των υδάτων αναμένει την τελική έ γκριση του Κοινοβουλίου. Απαιτείται περαιτέρω ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας, ιδίως σε περιφερειακό επίπεδο, καθώς και όσον αφορά τους ανθρώπινους πόρους, τα εργαστήρια κ αι τον εξοπλισμό. Έχει καθυστερήσει η συνεργασία και ο συντονισμός μεταξύ των διαφόρων εμπλεκόμενων ιδρυμάτων και διοικητικών αρχών. Καθυστερεί επίσης η εφαρμογή της οδηγία ς για τη μικρορρύπανση, της οδηγίας για το πόσιμο νερό, καθώς και της οδηγίας για τα επιφα νειακά ύδατα. Οι προετοιμασίες θα πρέπει να επιταχυνθούν.

Όσον αφορά τη **βιομηχανική ρύπανση,** καταγράφεται πρόοδος όσον αφορά την έκδοση αδει ών για τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις. Επαρκείς κρίνονται οι πόροι της αρμόδιας κεντρικής αρχής, ενώ οι διαδικασίες δανειοδότησης προσδιορίζονται και καθορίζονται σαφώς. Ικανοπο ιητικά λειτουργεί η συνεργασία μεταξύ κέντρου και περιφέρειας, η οποία χαρακτηρίζεται από το σαφή διαχωρισμό καθηκόντων και αρμοδιοτήτων.

Σε περιφερειακό επίπεδο απαιτείται κάποια συμπληρωματική ικανότητα. Ο συνολικός αριθμό ς των ολοκληρωμένων αδειών που έχουν χορηγηθεί μέχρι σήμερα ανέρχεται σε 80 επί συνόλ ου 230 εγκαταστάσεων που θα πρέπει να αξιολογηθούν. Εξάλλου, 14 ακόμη άδειες βρίσκοντ αι υπό επανεξέταση.

Η νομοθεσία σχετικά με τις **χημικές ουσίες** και τους **γενετικά τροποποιημένους οργανισμο ύς** έχει μεταφερθεί και είναι σύμφωνη με το *κεκτημένο*, και όσον αφορά τη συγκρατημένη χρ ήση γενετικά τροποποιημένων μικροοργανισμών και σχετικά με την σκόπιμη ελευθέρωση γε νετικά τροποποιημένων οργανισμών (ΓΤΟ) στο περιβάλλον. Οι προετοιμασίες προχωρούν σ ε γενικές γραμμές ικανοποιητικά, αλλά θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω η διοικητική ικανότ ητα όσον αφορά τις χημικές ουσίες και τους γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς.

Όσον αφορά το **θόρυβο**, δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί τα σχέδια δράσης και οι στρατηγικοί χάρτες θορύβου, αλλά σε γενικές γραμμές οι προετοιμασίες προχωρούν ικανοποιητικά.

Όσον αφορά την **πυρηνική ασφάλεια και την ακτινοπροστασία,** εκδόθηκε νομοθεσία σχετι κά με τις αποστολές ραδιενεργών αποβλήτων, καθώς και την έκθεση σε ακτινοβολία για ιατρι

κούς σκοπούς. Η υπάρχουσα διοικητική ικανότητα είναι ικανοποιητική εκτός από την εφαρμ ογή των σημείων που αφορούν την έκθεση για ιατρικούς σκοπούς. Οι σχετικές προετοιμασίε ς θα πρέπει να εντατικοποιηθούν.

*Συμπέρασμα*

Η Βουλγαρία πληροί πλέον σε γενικές γραμμές τις δεσμεύσεις και υποχρεώσεις που απορρέο υν από τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης στον τομέα του **θορύβου** και των **χημικών ουσι ών** και των **γενετικά τροποποιημένων οργανισμών.**

Πρόοδος έχει σημειωθεί όσον αφορά την **οριζόντια νομοθεσία, τη διαχείριση των αποβλήτ ων, τη διαχείριση των υδάτων, τη βιομηχανική ρύπανση και τη διαχείριση κινδύνων, κα θώς και την πυρηνική ασφάλεια και την ακτινοπροστασία**. Η Βουλγαρία θα πρέπει στο εξ ής να εντείνει τις προσπάθειές της για την ολοκλήρωση της διαδικασίας μεταφοράς και την ε φαρμογή και επιβολή της νομοθεσίας. Η διοικητική ικανότητα θα πρέπει να ενισχυθεί ακόμη στους τομείς αυτούς, και να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις αρμόδιες περιφερειακές και τοπικέ ς περιβαλλοντικές αρχές, καθώς και στις επιθεωρήσεις.

*4.1.16. Κεφάλαιο 23: Προστασία του καταναλωτή και της υγείας*

Η Βουλγαρία έχει φθάσει πλέον σε ένα λογικό βαθμό ευθυγράμμισης με το *κεκτημένο* στον τ ομέα των **μέτρων που συνδέονται με την ασφάλεια,** όπως σε θέματα ευθύνης λόγω ελαττω ματικών προϊόντων, τη γενική ασφάλεια των προϊόντων και τις επικίνδυνες απομιμήσεις. Οι προετοιμασίες προχωρούν.

Βελτιώθηκε στον τομέα αυτό το **σύστημα της επιτήρησης της αγοράς**. Δεν έχει, ωστόσο, α κόμη ενισχυθεί ο συντονισμός μεταξύ των αρμόδιων φορέων και οργανισμών. Οι προετοιμα σίες θα πρέπει να επιταχυνθούν.

Όσον αφορά **τα μέτρα που συνδέονται με την ασφάλεια,** η έκδοση του νέου νόμου για την προστασία του καταναλωτή αποτελεί σημαντικό βήμα για τη μεταφορά διαφόρων οδηγιών. Η Βουλγαρία δεν έχει μεταφέρει τμήματα του *κεκτημένου* όσον αφορά την καταναλωτική πίσ τη, την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές και τις αγωγές παραλείψεως και δεν έχει ενισχύσει το θεσμικό της πλαίσιο. Ανεπαρκές παραμένει το προσωπικό καθώς και οι τεχνικές εγκαταστάσεις της διεύθυνσης προστασίας του καταναλ ωτή και της Επιτροπής Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή, που δεν επιτρέπουν, ιδίω ς στην τελευταία, να επιτελέσει τα πρόσθετα καθήκοντα και αρμοδιότητες που απορρέουν απ ό τη νέα νομοθεσία για την προστασία του καταναλωτή. Εξάλλου, ελάχιστες προσπάθειες κα ταβλήθηκαν για τη δημιουργία ενός ισχυρού, ανεξάρτητου, αντιπροσωπευτικού και αποτελεσ ματικού κινήματος των καταναλωτών, το οποίο θα συνέβαλε στην υπεράσπιση των δικαιωμά των τους και θα συμμετείχε ενεργά στη χάραξη πολιτικής για τον καταναλωτή και την επιτήρ ηση της αγοράς. Οι σχετικές προετοιμασίες θα πρέπει να εντατικοποιηθούν.

*Συμπέρασμα*

Έχει σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά την **προστασία του καταναλωτή και της υγείας.** Απαι τούνται, ωστόσο, περαιτέρω προσπάθειες και ανάληψη ταχείας δράσης στον τομέα αυτό, ώστ ε να επιλυθούν τα προβλήματα πριν από την προσχώρηση. Θα πρέπει να ολοκληρωθεί η εναρ μόνιση της νομοθεσίας, ιδίως όσον αφορά τα μέτρα που δεν συνδέονται με την ασφάλεια. Πε ραιτέρω βελτίωση απαιτείται για τις δραστηριότητες επιτήρησης της αγοράς, καθώς και τη δι

οικητική ικανότητα και τις διοικητικές δομές, ενώ όσον αφορά τη διαμόρφωση και υλοποίησ η της πολιτικής υπέρ του καταναλωτή θα πρέπει να προωθηθεί η συμμετοχή των καταναλωτι κών οργανώσεων.

### *4.1.17. Κεφάλαιο 24: Συνεργασία στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεω ν*

Όσον αφορά τις προετοιμασίες για την εφαρμογή του **κεκτημένου του Σένγκεν και τη διαχε ίριση των μελλοντικών εξωτερικών συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,** τον Ιανουάριο το υ 2006 εγκρίθηκε επικαιροποιημένο σχέδιο δράσης για την υιοθέτηση των κριτηρίων Σένγκε ν για την περίοδο 2006-2007, καθώς και έκθεση εφαρμογής για το 2005. Το Συμβούλιο Υπο υργών ενέκρινε τον Ιανουάριο του 2006 ολοκληρωμένη στρατηγική διαχείρισης των συνόρω ν και τον Απρίλιο του 2006, σχέδιο δράσης. Η στρατηγική παρουσιάζει 11 δέσμες μέτρων πο υ πρέπει να εφαρμοστούν πριν από την προσχώρηση και 13 δέσμες μέτρων που θα πρέπει να εφαρμοστούν μεταξύ της προσχώρησης και της ένταξης στη συμφωνία Σένγκεν. Το Φεβρουά ριο του 2006, δρομολογήθηκε πιλοτικό σχέδιο για την καθιέρωση της αρχής της μοναπευθυν τικής θυρίδας σε ορισμένα σημεία όσον αφορά τα αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης. Η αρχή αυτ ή θα πρέπει πλέον να εφαρμόζεται σε όλα τα σημεία διέλευσης των συνόρων, όπως και στις λ ωρίδες των φορτηγών. Η Βουλγαρία και η Ρουμανία συμφώνησαν να εντείνουν τη συνοριακ ή τους συνεργασία, ιδίως όσον αφορά την επιτήρηση του Δούναβη.

Όσον αφορά τη διαχείριση των μελλοντικών εξωτερικών συνόρων της ΕΕ, σημειώθηκε σημα ντική πρόοδος όσον αφορά τις διαδικασίες και το επίπεδο ελέγχου, ιδίως στα αεροδρόμια και τους λιμένες. Αποσαφηνίστηκε πλέον το καθεστώς των πέντε λιμένων που διαχειρίζονται τη διεθνή κυκλοφορία. Ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται για το συνοριακό έλεγχο κρίνεται επ αρκής για τη διενέργεια ελέγχων υψηλής ποιότητας. Προσλήφθηκαν περίπου 270 αστυνομικο ί συνόρων, και έτσι οι κενές θέσεις είναι πλέον λιγότερες από 750.

Καθυστερεί η σύσταση μικτών κινητών ομάδων απαρτιζόμενων από τελωνειακούς και αστυν ομικούς των συνόρων που θα διενεργούν από κοινού επισταμένους ελέγχους στα σύνορα. Θ α πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες ώστε να διασφαλισθεί η έγκαιρη συγκρότη ση των ομάδων αυτών, λόγω του ρόλου που διαδραματίζουν στην εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν. Η υποδομή των μεθοριακών σημείων διέλευσης δεν έχει ακόμη προσαρμοστεί στους σκοπούς της στρατηγικής.

Εξακολουθεί να παρατηρείται έλλειψη συνοριακών αστυνομικών για τη διενέργεια ελέγχων σ ε ορισμένα σημεία διέλευσης των συνόρων. Εξάλλου, παρά το γεγονός ότι, σε γενικές γραμμ ές υπάρχει ικανότητα ανάλυσης των επιχειρησιακών κινδύνων, απαιτούνται περαιτέρω βελτι ώσεις σε τοπικό επίπεδο.

Όσον αφορά τις προετοιμασίες της Βουλγαρίας για τη συμμετοχή της σε μεταγενέστερο στάδ ιο μετά την προσχώρηση στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS), θα πρέπει οπωσδήποτε να επιταχυνθούν οι προετοιμασίες της χώρας για την ένταξή της στο σύστημα SIS II και τη σ υμμετοχή της σε οικείες ομάδες εργασίας ώστε να διασφαλισθεί η ικανοποιητική της πρόοδο ς προς την εκπλήρωση των απαιτήσεων του SIS II. Δεν τηρήθηκαν ορισμένες προθεσμίες πο υ είχαν οριστεί σε προηγούμενα σχέδια δράσης· σημαντική θεωρείται στον τομέα αυτό η πλή ρης και έγκαιρη εφαρμογή των μέτρων. Σε γενικές γραμμές, οι σχετικές προετοιμασίες θα πρ έπει να εντατικοποιηθούν.

Όσον αφορά την **πολιτική θεωρήσεων**, συνεχίστηκε η ευθυγράμμιση με το θετικό κατάλογο

της ΕΕ μέσω της σύναψης διμερών συμφωνιών με τη Βραζιλία και τη Βενεζουέλα. Η Βουλγαρία συμμετέχει πλέον σε όλες τις ομάδες εργασίες για τις τεχνικές συνεδριάσεις που αφορούν το σύστημα πληροφοριών για τις θεωρήσεις (VIS), πράγμα που θα πρέπει να συμβάλει στην εναρμόνιση του εθνικού συστήματος πληροφοριών για τις θεωρήσεις με τις απαιτήσεις του συστήματος VIS.

Η Βουλγαρία έχει αναλάβει την υποχρέωση να καθιερώσει πριν από την προσχώρηση σύστημα θεώρησης εισόδου για την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας και τη Σερβία και το Μαυροβούνιο. Δεν είναι ακόμη πλήρης η ευθυγράμμισή της με το θετικό κατάλογο της ΕΕ. Όλες οι βουλγαρικές προξενικές αποστολές διαθέτουν μεγεθυντικούς φακούς, λαμπτήρες UV και τρία εικονοσκόπια. Εξάλλου, οι αποστολές έχουν εξοπλισθεί με ειδικευμένο λογισμικό για τον έλεγχο εγγράφων. Σε γενικές γραμμές, οι προετοιμασίες στον τομέα της πολιτικής θεωρήσεων προχωρούν ικανοποιητικά.

Στον τομέα της χορήγησης **ασύλου**, προχωρούν ικανοποιητικά οι τεχνικές προετοιμασίες ενόψει της χρήσης του EURODAC μετά την ημερομηνία προσχώρησης. Το σχέδιο του διευθυντικού σχεδίου EURODAC εφαρμόζεται ήδη, ενώ στο Υπουργείο Εσωτερικών δημιουργήθηκε μια διεύθυνση αρμόδια για την εφαρμογή των προγραμμάτων Dublin II and EURODAC.

Θα πρέπει να ενισχυθεί περισσότερο η διοικητική ικανότητα της υπηρεσίας για τους πρόσφυγες. Δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί οι δραστηριότητες για τη δημιουργία ικανότητας που πραγματοποιούνται σε συνεργασία με τις αρχές και τη δικαστική εξουσία όσον αφορά τη νομοθεσία περί ασύλου, τις διαδικασίες και τις αιτήσεις ασύλου. Έχει καθυστερήσει σημαντικά η δημιουργία δύο νέων κέντρων υποδοχής στη Σόφια και στο Πάστρογκορ. Οι σχετικές προετοιμασίες θα πρέπει να επιταχυνθούν.

Στον τομέα της **αστυνομικής συνεργασίας και της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος,** το Φεβρουάριο του 2006 εκδόθηκε νέος νόμος σχετικά με το Υπουργείο Εσωτερικών με σκοπό τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών που είναι επιφορτισμένες με την επιβολή του νόμου στον τομέα της καταπολέμησης του εγκλήματος, μέσω του εξορθολογισμού της εργασίας τους και της εισαγωγής γενικών χαρακτηριστικών σταδιοδρομίας για τους υπαλλήλους του Υπουργείου Εσωτερικών. Συνεχίστηκαν οι προετοιμασίες για την κατάρτιση του νέου ποινικού κώδικα, κυρίως μέσω της πρόσληψης και κατάρτισης αστυνομικών που θα έχουν εξουσίες για τη διενέργεια ερευνών. Όσον αφορά τα επιχειρησιακά αποτελέσματα της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος, παρατηρήθηκε αύξηση της δραστηριότητας διαφόρων αστυνομικών δυνάμεων. Συνεχίστηκε η διεθνής συνεργασία με τις γειτονικές χώρες και τα κράτη μέλη της ΕΕ για την εξάρθρωση διεθνών εγκληματικών δικτύων. Ο πολιτικός κόσμος έχει στρέψει περισσότερο την προσοχή του στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και ορισμένες αρχές αρμόδιες για την επιβολή του νόμου έχουν αρχίσει να δραστηριοποιούνται περισσότερο στον εν λόγω τομέα. Λαμβάνονται ορισμένα μέτρα για την αποκάλυψη των δεσμών που υφίστανται μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου και ομάδων του οργανωμένου εγκλήματος.

Θα πρέπει να παρακολουθείται ο αντίκτυπος της πρόσφατα εγκριθείσας νομοθεσίας σχετικά με τη γενική κατάσταση στον τομέα της εγκληματικότητας, δεδομένου ότι η νομοθεσία αυτή τέθηκε σε ισχύ στις αρχές Απριλίου του 2006. Θα πρέπει να παρακολουθείται στενά ο αντίκτυπος και η καταλληλότητα του νέου ποινικού κώδικα για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος. Η αποτελεσματικότητά του θα μπορούσε να αποδυναμωθεί με την αισθητή μείωση του αριθμού των ερευνητών της αστυνομίας, που δεν υπερβαίνουν τους 2.000 και τη διετή προθεσμία ολοκλήρωσης των ερευνών, ενώ συχνά απαιτείται πολύ περισσότερος χρόνος

για τη διαλεύκανση των υποθέσεων οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και από το γεγονός ότι δεν επιτρέπεται στους ερευνητές της αστυνομίας να παρίστανται ως μάρτυρες ενώπιον του δικαστηρίου. Λόγω της γεωγραφικής θέσης της χώρας και των προβλημάτων που αντιμετωπίζει ολόκληρη η περιοχή στον τομέα του οργανωμένου εγκλήματος, θα πρέπει να ενισχυθεί η περιφερειακή συνεργασία της Βουλγαρίας, ιδίως σε επιχειρησιακό επίπεδο. Η προστασία των δεδομένων και η διαχείριση των απόρρητων πληροφοριών δεν είναι πάντοτε επαρκής, πράγμα που επηρεάζει τη διεθνή συνεργασία.

Παραμένουν σοβαρές ανησυχίες όσον αφορά την αποτελεσματικότητα της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος εκ μέρους της Βουλγαρίας. Παρότι αποτελεί δηλωμένη εθνική προτεραιότητα, δεν υπάρχουν ακόμη απτά αποτελέσματα όσον αφορά την έρευνα και τη δίωξη δικτύων οργανωμένου εγκλήματος, όπως για παράδειγμα η εφαρμογή μιας πολυσχιδούς στρατηγικής. Μένει ακόμη να παγιωθεί μια εναρμονισμένη προσέγγιση όσον αφορά τις στατιστικές εγκληματικότητας, που θα επιτρέψει στη Βουλγαρία να παρακολουθεί στενότερα την κατάσταση. Οι συχνές δολοφονίες κατόπιν συμβολαίου ατόμων που συνδέονται με ομάδες οργανωμένου εγκλήματος σπανίως ακολουθούνται από επιτυχείς έρευνες και διώξεις και εξακολουθούν να αποτελούν πρόκληση για το κράτος δικαίου. Πρόβλημα παραμένει η παράνομη οπλοκατοχή. Το ποσοστό επιτυχίας όσον αφορά τη δίωξη εγκλημάτων που συχνά συνδέονται με το οργανωμένο έγκλημα, όπως η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, η παραποίηση αγαθών, νομισμάτων και εγγράφων, η εμπορία ανθρώπων, η πορνεία και το λαθρεμπόριο ναρκωτικών παραμένει εξαιρετικά χαμηλό. Οι μηχανισμοί που αποσκοπούν στην καλύτερη καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, όπως το πρόγραμμα προστασίας μαρτύρων, δεν έχουν τεθεί ακόμη σε πλήρη λειτουργία.

Η Εθνική Υπηρεσία Καταπολέμησης του Οργανωμένου Εγκλήματος εξακολουθεί να πάσχει από έλλειψη ειδικευμένου προσωπικού, ενώ η στάση της μάλλον αναστέλλει παρά προάγει τις δραστηριότητες. Η Βουλγαρία διέθετε από χρόνια τα νομικά μέσα για την έρευνα και την αποτελεσματική δίωξη γνωστών μελών του οργανωμένου εγκλήματος. Μένει, ωστόσο, να φανεί εάν το τροποποιημένο νομικό πλαίσιο οδηγήσει στην πραγματική βελτίωση της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος. Χρειάζεται να δοθεί ακόμη ιδιαίτερη προσοχή στον τομέα αυτό.

Στον τομέα της **νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες** *(βλέπε επίσης κεφάλαιο 4 Ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίων),* εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένα κενά. Δεν είναι ικανοποιητική η ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας, ιδίως λόγω έλλειψης απτών αποτελεσμάτων όσον αφορά την επιβολή της, συγκεκριμένα απουσία καταδικαστικών αποφάσεων. Η συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών επιβολής του νόμου παραμένει ανεπαρκής. Τέλος, η αποτελεσματικότητα της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες εξακολουθεί να παρεμποδίζεται σημαντικά από τη διαφθορά, το οργανωμένο έγκλημα και την παραοικονομία. Δεν έχει ακόμη εξασφαλισθεί η επαρκής κατάρτιση του προσωπικού όλων των φορέων που ασχολούνται με υποθέσεις νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στον τομέα αυτό.

Όσον αφορά την **καταπολέμηση των ναρκωτικών,** καταγράφεται περιορισμένη πρόοδος όσον αφορά την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας του εθνικού κέντρου στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού κέντρου παρακολούθησης ναρκωτικών και εξάρτησης από τα ναρκωτικά. Οι κανόνες σχετικά με την σύσταση και λειτουργία του εθνικού κέντρου εγκρίθηκαν το Δεκέμβριο του 2005. Καταγράφονται επίσης ορισμένες πρόσφατες εξελίξεις όσον αφορά την έρευνα για τη δίωξη σημαντικών λαθρεμπόρων ναρκωτικών. Η Βουλγαρία εκπόνησε έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης της εθνικής στρατηγικής κατά των ναρκωτικών το Μάρτιο τ

ου 2006, ενώ συνέχισε σε μεγάλο βαθμό να εφαρμόζει σύμφωνα με τις προθεσμίες την εθνικ ή στρατηγική κατά των ναρκωτικών 2003-2008 και το σχέδιο δράσης. Εφαρμόζονται πλέον π ρογράμματα πρόληψης και ευαισθητοποίησης του κοινού.

Δεν έχει, ωστόσο, αναπτυχθεί ακόμη μια συνεκτική από κάθε άποψη και καλά συντονισμένη εθνική πολιτική κατά των ναρκωτικών, η οποία θα ασχολείται κυρίως με τη μείωση της ζήτη σης και τη βελτίωση της χρηματοδότησης των προγραμμάτων απεξάρτησης. Περιορισμένη π αραμένει η διοικητική ικανότητα, ιδίως όσον αφορά το εξειδικευμένο προσωπικό, καθώς και τη συνεργασία μεταξύ διαφόρων παραγόντων που εμπλέκονται στην υλοποίηση της εθνικής στρατηγικής κατά των ναρκωτικών. Περιορισμένοι πόροι διατίθενται στο εθνικό κέντρο για τ α ναρκωτικά. Οι σχετικές προετοιμασίες θα πρέπει συνεπώς να επιταχυνθούν.

Όσον αφορά την **καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς,** υιοθετήθηκε νέα στρατηγι κή για την καταπολέμηση της διαφθοράς που καλύπτει την περίοδο 2006-2008 και στηρίζετα ι από ένα σχέδιο δράσης. Με την πλήρη εφαρμογή τους μπορεί να εξασφαλισθεί ένα ολοκλη ρωμένο πλαίσιο για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Η εφαρμογή της στρατηγικής δεν συνδέεται, ωστόσο, με ένα σύστημα διαχείρισης των επιδό σεων, με συγκεκριμένους και μετρήσιμους στόχους. Η γραμματεία της Επιτροπής Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Διαφθοράς εξακολουθεί να εμφανίζει ανεπαρκή διοικητική ικανότητ α. Ο ρόλος της επιτροπής αυτής είναι ουσιώδης, δεδομένου ότι είναι το όργανο που συγκεντ ρώνει τις γνώσεις για όλα τα βασικά μέτρα κατά της διαφθοράς.

Οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου, περιλαμβανομένης της τελωνειακής υπηρεσίας, παραμένο υν πολύ ευάλωτες στη διαφθορά και την επιλήψιμη συμπεριφορά. Δεν υπάρχει ακόμη ένα ολ οκληρωμένο πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων που να ασχολείται με τον επιχειρηματικό τομέ α. Η διαχείριση κινδύνων θα πρέπει να στηρίζεται από ένα αξιόπιστο και τακτικό σύστημα υπ οβολής εκθέσεων.

Δεν έχει ακόμη εξεταστεί η αναθεώρηση του συστήματος ορισμένων πληρωμών σε μετρητά που πραγματοποιούνται στα σημεία διέλευσης των εξωτερικών συνόρων. Σπανίως χρησιμοπ οιούνται τα κυτία παραπόνων που υπάρχουν στα σύνορα, πράγμα που καταδεικνύει ότι οι εκ στρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού δεν έχουν ακόμη αποδώσει (βλ. επίσης το κεφάλαιο για την πολιτική). Σε γενικές γραμμές, εξακολουθεί να απαιτείται η επείγουσα ανάληψη δράσ ης στον τομέα αυτό.

Στον τομέα της **προστασίας των δεδομένων,** παρά το γεγονός ότι ο νόμος για την προστασί α των δεδομένων τροποποιήθηκε το Δεκέμβριο του 2005, απαιτείται ακόμη σημαντική εναρμ όνιση με το *κεκτημένο*. Τούτο αφορά κυρίως την αυτόματη επεξεργασία προσωπικών δεδομέ νων, την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για σκοπούς άμυνας, εθνικής ασφάλειας και δ ημόσιας τάξης, τους μηχανισμούς σχετικά με την υιοθέτηση κωδίκων συμπεριφοράς, τα καθ ήκοντα των ελεγκτών δεδομένων, τις προθεσμίες υποβολής καταγγελιών, καθώς και τις διατά ξεις σχετικά με την κοινοποίηση δραστηριοτήτων επεξεργασίας. Ασθενής παραμένει η διοικη τική ικανότητα της επιτροπής προστασίας δεδομένων, πράγμα που εν μέρει οφείλεται στις ση μαντικές περικοπές του προϋπολογισμού του 2006. Η Επιτροπή δεν διαθέτει επαρκές προσω πικό.

Αναποτελεσματική παραμένει η διαχείριση των καταγγελιών, ενώ δεν διασφαλίζεται πλήρως η δημοσιονομική ανεξαρτησία της Επιτροπής. Η λειτουργία του συστήματος καταχώρισης κα ι κοινοποίησης δεν είναι ακόμη ικανοποιητική ούτε και ο συνολικός απολογισμός όσον αφορ

ά την εφαρμογή της νομοθεσίας. Ανεπαρκής παραμένει η συνεργασία με το διαμεσολαβητή κ αι τις άλλες υπηρεσίες. Επί του παρόντος, η Βουλγαρία δεν είναι απολύτως σε θέση να διασφ αλίσει την πλήρη εφαρμογή του *κεκτημένου* στον τομέα της προστασίας των δεδομένων προ σωπικού χαρακτήρα (*βλ. επίσης κεφάλαιο 3*). Συνεπώς οι προετοιμασίες στον εν λόγω τομέα θα πρέπει να εντατικοποιηθούν σημαντικά.

Στον τομέα της **δικαστικής συνεργασίας σε αστικές και ποινικές υποθέσεις,** η Βουλγαρία έχει προχωρήσει ικανοποιητικά στην εναρμόνιση της νομοθεσίας της με το *κεκτημένο.* Τον Ι ανουάριο του 2006, το βουλγαρικό κοινοβούλιο επικύρωσε τη σύμβαση της Χάγης του 1996 για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση, την εκτέλεση και τη συνε ργασία σε θέματα γονικής μέριμνας και μέτρων προστασίας των παιδιών.

Εντούτοις, δεν έχουν ακόμη αποσαφηνιστεί οι λεπτομέρειες εφαρμογής της σύμβασης αυτής από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το αρμόδιο βάσει της σύμβασης όργανο. Παραμένουν ερωτ ήματα όσον αφορά την ποιότητα εφαρμογής του *κεκτημένου,* καθώς και τη συνολική λειτουρ γία και αποτελεσματικότητα του βουλγαρικού δικαστικού συστήματος. Η εφαρμογή του νέο υ ποινικού κώδικα θα πρέπει να παρακολουθείται στενά λόγω της σημασίας του για την ποιό τητα της διεθνούς δικαστικής συνεργασίας της Βουλγαρίας σε ποινικά θέματα. Θα πρέπει να επιταχυνθεί η καταπολέμηση του διασυνοριακού οργανωμένου εγκλήματος, δεδομένου ότι π ρόκειται για έναν από τους σημαντικότερους τομείς δικαστικής συνεργασίας σε ποινικά θέμα τα στο εσωτερικό της ΕΕ. Η διαφθορά εξακολουθεί να αποτελεί σοβαρό πρόβλημα στους κό λπους της δικαιοσύνης πράγμα που μπορεί να επηρεάσει την ομαλή και ορθή εφαρμογή των νομικών μέσων στον τομέα της αμοιβαίας αναγνώρισης. Οι προετοιμασίες στον τομέα αυτό θα πρέπει να εντατικοποιηθούν.

*Συμπέρασμα*

Σημαντική πρόοδος σημειώθηκε στον τομέα της **πολιτικής θεωρήσεων** και η Βουλγαρία πλ ηροί πλέον, σε γενικές γραμμές, τις δεσμεύσεις και υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διαπ ραγματεύσεις προσχώρησης στον εν λόγω τομέα.

Σημαντική πρόοδος σημειώθηκε στον τομέα της **συμφωνίας Σένγκεν και των μελλοντικών εξωτερικών συνόρων της ΕΕ.** Απαιτούνται, ωστόσο, περαιτέρω μέτρα ώστε να ολοκληρωθ ούν οι προετοιμασίες προσχώρησης, ιδίως για την πλήρη εφαρμογή της ολοκληρωμένης στρ ατηγικής διαχείρισης των συνόρων και του σχεδίου δράσης Σένγκεν 2006-07. Υπήρξε κάποια πρόοδος στους τομείς της **χορήγησης ασύλου** και της **καταπολέμησης των ναρκωτικών, κ αθώς και της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές και ποινικές υποθέσεις**. Θα πρέπει να δ οθεί ιδιαίτερη προσοχή στον τομέα της **προστασίας δεδομένων** όπου παρατηρείται βραδύς ρ υθμός προόδου. Στους τομείς αυτούς, οι υπόλοιπες προετοιμασίες θα πρέπει να εντατικοποιη θούν. Όλοι οι παραπάνω τομείς εξακολουθούν να απαιτούν αυξημένες προσπάθειες και ταχεί α ανάληψη δράσης ώστε μέχρι την προσχώρηση να έχουν επιλυθεί τα εκκρεμή ζητήματα.

Στους τομείς της **αστυνομικής συνεργασίας και της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκ λήματος,** καθώς και στον τομέα της **καταπολέμησης της απάτης και της διαφθοράς** σημει ώθηκε πολύ περιορισμένη πρόοδος, παρά το γεγονός ότι τον Οκτώβριο του 2005 ζητήθηκε τ αχεία ανάληψη δράσης. Στον τομέα της **νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριό τητες,** η κατάσταση επιδεινώθηκε σημαντικά. Η Βουλγαρία θα πρέπει πλέον να δραστηριοπο ιηθεί άμεσα και αποφασιστικά στους τρεις αυτούς τομείς ώστε να είναι έτοιμη κατά την ημερ ομηνία προσχώρησης.

*4.1.18. Κεφάλαιο 25:Τελωνειακή ένωση*

Όσον αφορά τη **διοικητική και επιχειρησιακή ικανότητα,** η είσπραξη φόρων και η καταπο λέμηση της παραποίησης και των ναρκωτικών προχωρούν προς τη σωστή κατεύθυνση. Οι πρ οετοιμασίες του συστήματος πληροφορικής, ιδίως με σκοπό την επίτευξη διασυνδεσιμότητας με τα συστήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν προχωρήσει ικανοποιητικά και, εάν δεν υπά ρξουν καθυστερήσεις, κρίνεται ότι η Βουλγαρία θα πληροί τις υποχρεώσεις της μέχρι την πρ οσχώρηση. Η υποδομή και ο εξοπλισμός των κρίσιμων σημείων διέλευσης των συνόρων ανα βαθμίζονται συνεχώς.

Η Εθνική Τελωνειακή Υπηρεσία (ΕΤΥ) προωθεί ενεργά τη χρήση απλοποιημένων διαδικασι ών, ιδίως μέσω του δικτυακού της τόπου και μέσω σύνδεσης με τους οικονομικούς παράγοντ ες. Καταβάλλονται σταθερές προσπάθειες για την ενίσχυση των εκ των υστέρων ελέγχων.

Ο νόμος για τους φόρους ειδικής κατανάλωσης και τις φορολογικές αποθήκες, ο οποίος εκδό θηκε το Νοέμβριο του 2005, προβλέπει τη μεταβίβαση της αρμοδιότητας από τον Ιούλιο του 2006 της διαχείρισης των φόρων ειδικής κατανάλωσης από τη φορολογική αρχή στην εθνική τελωνειακή υπηρεσία (*βλέπε κεφάλαιο 10 – Φορολογία)*. Η διοίκηση της ΕΤΥ θεσπίζει τα αν αγκαία οργανωτικά μέτρα για την εκτέλεση αυτού του έργου.

Ικανοποιητικές παραμένουν οι γνώσεις των τελωνειακών υπαλλήλων σχετικά με τους τελωνε ιακούς κανόνες και διαδικασίες, χάρη στην αποτελεσματική πολιτική κατάρτισης που θεσπίσ τηκε από την εθνική τελωνειακή υπηρεσία. Όσον αφορά την καταπολέμηση της διαφθοράς, ε λήφθησαν ορισμένα πειθαρχικά μέτρα στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης της ΕΤΥ. Η ΕΤΥ θα πρέπει να διατηρήσει ως βασική της προτεραιότητα την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Οι προετοιμασίες προχωρούν ικανοποιητικά. Όσον αφορά τη διοικητική και την επιχειρησιακ ή ικανότητα στον τομέα των δασμών, η εθνική τελωνειακή υπηρεσία έχει σημειώσει ικανοπο ιητική πρόοδο στον τομέα των ηλεκτρονικών συστημάτων διασυνδεσιμότητας. Η Βουλγαρία θα πρέπει να διατηρήσει μέχρι την προσχώρηση το ρυθμό προόδου κατά την προετοιμασία τ ων ηλεκτρονικών συστημάτων διασυνδεσιμότητας.

*Συμπέρασμα*

Σημαντική πρόοδος σημειώθηκε όσον αφορά την **διοικητική και επιχειρησιακή ικανότητα** στον τομέα των τελωνείων. Η Βουλγαρία τηρεί πλέον σε γενικές γραμμές τις δεσμεύσεις και υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης. Οι προετοιμασίες συν εχίζονται και αναμένεται ότι η Βουλγαρία θα είναι σε θέση να εφαρμόσει το κεκτημένο κατά το χρόνο προσχώρησης, εάν διατηρηθεί ο τρέχων ρυθμός προόδου.

*4.1.19. Κεφάλαιο 28:Δημοσιονομικός έλεγχος*

Όσον αφορά τον **έλεγχο των διαρθρωτικών δαπανών,** ξεκίνησαν οι εκτιμήσεις συμμόρφωσ ης για τα προγράμματα Phare και ISPA.

Η Βουλγαρία έχει, ωστόσο, σωρεύσει σημαντικές καθυστερήσεις όσον αφορά τη διαπίστευσ η του συστήματος ευρείας αποκεντρωμένης διαχείρισης (EDIS) για τα προγράμματα Phare κ αι ISPA. Δεν έχουν τηρηθεί τα χρονοδιαγράμματα που περιλαμβάνονται στα σχετικά σχέδια δράσης για διαπίστευση του EDIS που προβλέπουν τελική έγκριση μέχρι τα τέλη Ιουνίου 2006, όσον αφορά τα άμεσα μέτρα, και υπάρχουν σοβαροί κίνδυνοι να μην έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία μέχρι τα τέλη του 2006, πράγμα που θα έχει σημαντικές συνέπειες που θα οδηγ ήσουν στην απώλεια υψηλών ποσών χρηματοδότησης προ της προσχώρησης. Το γεγονός αυ τό δημιουργεί επίσης αμφιβολίες όσον αφορά την ικανότητα της Βουλγαρίας να ελέγξει ορθά τις μελλοντικές δαπάνες των διαρθρωτικών ταμείων. Στον τομέα αυτό απαιτείται επείγουσα α νάληψη δράσης.

Όσον αφορά την **προστασία των χρηματοοικονομικών συμφερόντων της ΕΕ,** εγκρίθηκε σ χέδιο δράσης και στρατηγική καταπολέμησης της απάτης που θίγει τα χρηματοοικονομικά συ μφέροντα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ενώ παρέχεται σχετική κατάρτιση στους αρμόδιους φορείς. Το τελευταίο διάστημα βελτιώθηκαν σημαντικά τα αποτελέσματα στον τομέα της κοι νοποίησης των παρατυπιών και των εικαζόμενων περιπτώσεων απάτης.

Η στρατηγική καταπολέμησης της απάτης, η οποία αποτελεί το πλαίσιο προστασίας των χρη ματοοικονομικών συμφερόντων της ΕΕ στη Βουλγαρία, είναι πολύ αόριστη ώστε να καταστε ί αποτελεσματική. Στις 12 Απριλίου συγκροτήθηκε διοργανική ομάδα εργασίας η οποία θα π ροτείνει ένα νέο σχέδιο στρατηγικής για την καταπολέμηση της απάτης που θίγει τα χρηματο οικονομικά συμφέροντα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Οι διαδικασίες εργασίας και η επιχει ρησιακή ικανότητα της βουλγαρικής AFCOS (συμβούλιο για το συντονισμό της καταπολέμη σης των παραβιάσεων που θίγουν τα χρηματοοικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Κοιν ότητας) στον τομέα της διοργανικής συνεργασίας και το συντονισμό μεταξύ των αρμόδιων α ρχών εξακολουθούν να μην είναι ικανοποιητικές. Δύο ομάδες εργασίας δημιουργήθηκαν στις 14 Απριλίου με απόφαση του υπουργού Εσωτερικών. Καθήκον τους θα είναι να βελτιώσουν τη συνεργασία μεταξύ των φορέων που είναι αρμόδιοι για τους ελέγχους και τις έρευνες και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις παρατυπίες που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Κοινότητας.

Οι προετοιμασίες στον τομέα θα πρέπει να εντατικοποιηθούν.

*Συμπέρασμα*

Σημειώθηκε πρόοδος όσον αφορά την **προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.** Απαιτούνται ωστόσο, ακόμη σημαντικές προσπάθειες ώστε να παγιωθεί η επιτευχθείσα πρόο

δος. Απαιτείται ανάληψη δράσης όσον αφορά την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας και τ η βελτίωση του συντονισμού εκ μέρους των νέων ομάδων εργασίας.

Η κατάσταση όσον αφορά τον **έλεγχο των διαρθρωτικών δαπανών** έχει επιδεινωθεί. Ο τομέ ας αυτός προκαλεί πλέον σοβαρές ανησυχίες. Η Βουλγαρία θα πρέπει να δράσει άμεσα και α ποφασιστικά και να επιταχύνει σε μεγάλο βαθμό την έγκριση του EDIS ώστε να είναι έτοιμη κατά το χρόνο προσχώρησης.

### 4.2. Μετάφραση του *κεκτημένου* στη βουλγαρική γλώσσα

Σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 58 της πράξης προσχώρησης, όλες οι πράξεις που έχουν εγκρίνει τα όργανα της Ένωσης πριν από την προσχώρηση καθίστανται εφαρμοστέες στα νέα κράτη μ έλη και πρέπει να δημοσιευθούν σε ειδική έκθεση της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στις νέες επίσημες γλώσσες. Παρά το γεγονός ότι τα όργανα της ΕΕ ανα λαμβάνουν την ευθύνη της τελικής αναθεώρησης και δημοσίευσης των μεταφράσεων, εμπίπτ ει στην αρμοδιότητα των υπό ένταξη κρατών να πραγματοποιήσουν τις μεταφράσεις και να ε ξασφαλίσουν την εμπεριστατωμένη νομική και γλωσσική αναθεώρηση. Στο πλαίσιο της μετά φρασης του *κεκτημένου*, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο έθεσε ως προτεραιότητα τη μετάφραση ο ρισμένων βασικών αποφάσεων (συνολικά περίπου 15000 σελίδες).

Η Βουλγαρία έχει μεταφράσει το 95% περίπου του κεκτημένου επί συνόλου 90000 σελίδων. Το 44%, ωστόσο, των σελίδων αυτών πρέπει να αναθεωρηθούν από τις εθνικές αρχές πριν α πό την υποβολή τους στα όργανα της ΕΕ. Η μεταφραστική και θεωρητική ικανότητα της Βου λγαρίας δεν έχει ακόμη φθάσει στον απαιτούμενο ρυθμό των 6000 σελίδων μηνιαίως, σε μεγ άλο βαθμό λόγω των δυσχερειών πρόσληψης και διατήρησης του προσωπικού. Η βουλγαρικ ή κυβέρνηση θα πρέπει επειγόντως να στρέψει την προσοχή της στο θέμα αυτό, διαφορετικά υπάρχει το ενδεχόμενο να μην μπορέσει να δημοσιευθεί εγκαίρως το κεκτημένο μέχρι την πρ οσχώρηση την 1η Ιανουαρίου 2007.

### 4.3. Γενική αξιολόγηση

Η Βουλγαρία έχει επιτύχει σημαντικό βαθμό εναρμόνισης με το **κεκτημένο**.

Η έκθεση του Οκτωβρίου 2005 κατέληγε στο συμπέρασμα ότι κατά το χρόνο προσχώρησης η Βουλγαρία θα έχει εναρμονισθεί με το κεκτημένο σε πολλούς τομείς. Ορισμένοι άλλοι τομ είς απαιτούσαν αυξημένες προσπάθειες, ενώ 16 τομείς προκαλούσαν σοβαρές ανησυχίες.

Έκτοτε, σημειώθηκε περαιτέρω πρόοδος. Εάν διατηρηθεί ο τρέχων ρυθμός προόδου, η Βουλ γαρία θα πρέπει να είναι έτοιμη κατά την προσχώρηση στους ακόλουθους πρόσθετους τομεί ς: τις δημόσιες συμβάσεις, την αμοιβαία αναγνώριση των προδιαγραφών των βιομηχανικών π ροϊόντων, την ελευθερία παροχής μη χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, τις περισσότερες γεωρ γικές κοινές οργανώσεις της αγοράς, τις εναέριες μεταφορές, τους ειδικούς φόρους κατανάλ ωσης, τις δομές εφαρμογής της φορολογίας, την ελευθέρωση των ταχυδρομικών υπηρεσιών, τη νομοθεσία για την περιφερειακή πολιτική, τις χημικές ουσίες και τους γενετικά τροποποιη μένους οργανισμούς, τη νομοθεσία για το θόρυβο, την πολιτική θεωρήσεων και τις τελωνεια κές προετοιμασίες.

Πρόοδος έχει σημειωθεί σε ορισμένους τομείς, οι οποίοι δεν εμπνέουν σοβαρές ανησυχίες α λλά εξακολουθούν να απαιτούν αυξημένες προσπάθειες για την ολοκλήρωση των προετοιμα σιών: ασφαλιστικός τομέας, προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, οργανισμ

ός πληρωμών για τη γεωργία, κοινή οργάνωση γάλακτος, μέτρα ελέγχου των ζωικών ασθενει ών, μεθοριακά σημεία κτηνιατρικού ελέγχου, καλή μεταχείριση των ζώων, εμπόριο ζωντανώ ν ζώων και ζωικών προϊόντων, κτηνιατρικές πτυχές της δημόσιας υγείας, θεσμικές και οικον ομικές δομές διαχείρισης της περιφερειακής πολιτικής, καθώς και προετοιμασίες για τη συμφ ωνία Σένγκεν και τη διαχείριση των μελλοντικών εξωτερικών συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένω σης.

Αυξημένες προσπάθειες απαιτούνται επίσης για: την αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικ ών προσόντων, τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, τις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορ ίας, την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τη νομοθεσία καταπολέμησης τ ης νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τους μηχανισμούς εμπορίου, τις κοινές οργανώσεις αγοράς, στον τομέα της οινοποιίας και των οινοπνευματωδών ποτών καθ ώς και του βοείου κρέατος, τη νομοθεσία στον κτηνιατρικό και τον φυτοϋγειονομικό τομέα, τις περισσότερες πτυχές της αλιείας, τη ναυσιπλοΐα, το ΦΠΑ, τους κανόνες άμεσης φορολογί ας, το εργατικό δίκαιο, τον κοινωνικό διάλογο, την κοινωνική ένταξη, την πολιτική κατά των διακρίσεων, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, τη δημόσια υγεία, την ελευθέρωση της αγορά ς, την πυρηνική ενέργεια και την πυρηνική ασφάλεια, τις δεσμεύσεις για έγκαιρη διακοπή της λειτουργίας και συνακόλουθο παροπλισμό των πυρηνικών αντιδραστήρων του Κοζλοντούι, τ ην αναδιάρθρωση της χαλυβουργίας, τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, τον προγραμματισμό, τη ν παρακολούθηση και την ικανότητα δρομολόγησης προσκλήσεων υποβολής προσφορών στ ον τομέα της περιφερειακής πολιτικής, την οριζόντια περιβαλλοντική νομοθεσία, την ποιότητ α του ύδατος, την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης, τη διαχείριση των αποβλήτων, την προστασία του καταναλωτή, τη χορήγηση ασύλου, τη δικαστική συνεργασί α, την καταπολέμηση των ναρκωτικών, την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ε Ε, και τέλος τη μετάφραση του *κεκτημένου* στα βουλγαρικά.

Παραμένουν έξι τομείς που εμπνέουν σοβαρές ανησυχίες και απαιτούν επείγουσα ανάληψη δ ράσης:

– Κατάρτιση ενός κατάλληλου ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔ Ε) για τη γεωργία, (κεκτημένο κεφάλαιο 7);

– Δημιουργία εγκαταστάσεων αξιοποίησης και επεξεργασίας των ζωικών καταλοίπων σύμφ ωνα με το κεκτημένο όσον αφορά τη ΜΣΕ και τα ζωικά υποπροϊόντα (κεκτημένο κεφάλαι ο 7);

– Απτά αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τα αποτελέσματα της έρευνας και δίωξης των δικτύ ων οργανωμένου εγκλήματος (κεκτημένο κεφάλαιο 24);

– Πιο αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή της νομοθεσίας για την καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς (κεκτημένο κεφάλαιο 24);

– Εντατικότερη επιβολή των διατάξεων κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δρ αστηριότητες (κεκτημένο κεφάλαιο 24);

– Ενίσχυση του δημοσιονομικού ελέγχου για τη μελλοντική χρήση των διαρθρωτικών ταμεί ων και του ταμείου συνοχής (κεκτημένο κεφάλαιο 28).